

SCHNATTNER SZIGFRID O. S. B.

MINDEN NAPUNK
ISTENSZOLGÁLAT

KORDA R. T. KIADÁSA, BUDAPEST, 1948

Schnattner Seigfrid O. S. B.:

Minden napunk istenszolgalat

SCHNATTNER SZIGFRID O. S. B.:

MINDEN NAPUNK ISTENSZOLGÁLAT

BUDAPEST, 1948

K O R D A R. T. K I A D Á S A

Nr. 957:1947. Imprimi permittitur in S. Monte Pannoniae, die 27. Junii 1947.

Dr. Paulus Sörközy m. p. abbas.

Nihil obstat. Dr. Stephanus Kosztolányi censor dioecesanus.

Nr. 4569:1947. Imprimatur. Strigoni, die 14. Julii 1947.

Dr. Joannes Drahos m. p. vicarius generalis.

F. k.: Varga E. — Korda-nyomda, Bp., VIII., Csepregy-u. 2. Fel.: Schaff A.

Előszó

Személyében ismeretlen paptársam keresett meg levelével. Így ír: Tanítson kérem bennünket továbbra is Jézust szeretni.

Pontosan ezt akartam ezzel a kis munkámmal is. Mi papok az esztendő minden áldott napján jobban és jobban szeressük Mesterünket, Jézus Urunkat és így minden napunk legyen isten-szolgálat.

Kitűnő elmélkedő könyvek, eredeti vagy fordításban megjelent gondolatközlő forrásmunkák vannak a magyar papság imázsamolyán. Ugyes, gyakorlati útmutatók is találhatók papi életünk számára a könyvtárunkban.

Ebben a kis állandó-naplárban, de die in diem szerettem volna az elméletet és gyakorlatot összekapcsolni. Jézust szeressük

1. a Szentírásban. Ezért ad e kis munka mindennapra egy-egy szentírási textust. Nekem volt erre szükségem és nem paptársaimnak! Csodálatos és kimeríthetetlen gazdagság tárult etém ebből a Könyvből, míg azt több mint 365-ször fellapoztam. És nyomában a döbbenet: ismerjük-e az Írásokat? . . .

2. A szentmisében, ahol Jézus csodálatos lealázkodásában oly égberagadó bizonyítékát adja végtelen szeretetének napról-napra,

éppen a pap kezében. A legkisebb rubrika pontos megtartásában Jézus Jegyesének, szeplőtelen Egyházának féltő aggodását lássuk, amellyel ezt a nagy titkot körülveszi. Minden vasárnapunk ennek a gondolatnak jegyében legyen elsősorban is istenszolgálat.

3. A zsolozsmában, az Egyház imaéletének ebben a remek és örök szívverésében is Jézust szeressük, aki velünk, bennünk, sőt itt bizonyos értelemben helyettünk imádkozik. Minden hétfői napunk így legyen istenszolgálatunk hódolata.

4. A szentségekben, melyeknek kiszolgáltatói vagyunk, főként az ordinációban, mely által Jézus barátaiává, Isten munkatársaivá lettünk, hogy a népnek atyja, barátja, papja legyünk. Minden keddi napunk így váljék istenszolgálatlá.

5. Az A. C. szerinti egyházközségi életben, ahol a felelős lelkipásztor egészen összeforrhat népével és itt tudja legjobban megvalósítani a corpus mysticum egységét. Minden hét szerdája így legyen Krisztus papjának a cselekvő szolgálat ideje.

6. Az Eucharishtiában. Egyházunk minden rubrikáját, szabályát és intézkedését e nagy Szentség körül mint tiszta gyolcsot tekintsük, amelybe arimathei Józsefként gyengéd finomsággal takarjuk Jézus Úr áldott szent testét. Minden csütörtök napunk elsősorban az eucharisztikus Krisztus érdekében végzett szeretetmunkánkkal lehetne istenszolgálatlá.

7. A szenvedésben, a kereszthordozásban, a papi élet minden mozzanatában Jézust szeressük, tudva, hogy csak nyomdokaiba lépve lehetünk tanítványai és nem lehetünk különbek nála, a Mesternél. Így lehetne a pénteki nap számunkra istenszolgálat ideje.

8. Az Igehirdetésben, szószéken éppúgy, mint az iskolában és az élet minden vonatkozásában. A szívünk bőségéből beszéljen ajkunk Jézusról. Minden szombat napunk ebben a készülletben váljék számunkra az istenszolgálat gyümölcsöző idejévé.

Kis munkám jellege: szorgalmi. Majdnem mind jól ismert, egykor a szeminárium padjaiban hallott és a teológiai kézikönyvekből sokszor bizony a feledésnek tanult szakismeretek újra előadása, napszerinti csoportosítása, különös tekintettel mindig a lényegesre. A legnagyobb sértés volna a hivatása magaslatán álló papságról azt gondolni, hogy ezeket nem tudja! Csak vannak dolgok, amelyeket soha nem hallhatunk elégszer és amelyeket soha nem tudhatunk elég jól.

Cél: indító. Olvadás közben nézzünk utána a felvetett és érintett szakismereti kérdésnek, a szóbahozott rubrikának, vegyük elő a Kódexet, a Misszálét, a Nyilvános istentiszteletnek, az Emberek megszentelésének és az Igehirdetésnek kézikönyvét és lapozzuk, forgassuk kissé a kérdéses tájon. Nem lexicális a cél, ezért nem is a könnyű használat volt a szempont. Rendszeres, napról-napra végzett szélesebb önképzéshez szolgál útmutatóként a rövid naptárszerű beosztás.

Mondhatnók így is: A polgári és parallel az egyházi esztendő keretébe beépített legszükségesebb tudnivalók foglalata, elsősorban talán plébánosok számára.

Isten áldása legyen mindazokon, akik haszonnal forgatják, olvasás közben pedig jobban szeretnek és a szeretet nyomában: indulnak.

Csácsbozsok, 1947. Pannonhalmi Szent Mór napján.

J A N U Á R

1.

ÚJÉV

*Nekem pedig életem Krisztus,
meghalnom nyereség.*

(Filipp. 1, 21.)

Egész esztendőre szóló tesserám lesz ez a súlyosveretű szentpáli jelmondat. Meghalok minden földinek, mulandónak és élek teljesen osztallanul az örökkévalónak, Krisztusnak.

Mennyire Istenre hagyatkozó, Istenben bízó, Istenből és egészen Istennek élő lélek lehetett az, aki újévkor elővett egy tiszta, íratlan fehér lapot és az aljára ráírta az egyetlen szót: A m e n. Úgy gondolkodott, hogy a tiszta lap többi részét úgyis teleírja Valaki, örömbetűkkel vagy bánatsorokkal, áldást, csapást, vigaszt vagy megpróbáltatást jegyez rá s neki csak egy felelete lehet: A m e n.

Krisztus papja új esztendő hajnalán ezzel az Istenre hagyatkozó, benne bízó és hívő hittel mondja: legyen úgy, ahogyan Te akarod, ahogyan Te szánod, legyen az, ami a Te legszentebb elhatározásod. Nekem köszönetem, megnyugtató hálám csak ebben a szóban sűrűsödik: A m e n. Legyen úgy! Amit Te akarsz, ahogyan, amint és ameddig akarod.

2.

JÉZUS SZENT NEVE

*Dicsőség Neki mindörökkön-
örökké! Amen. (II Tim. 4; 18.)*

Jézus nevére pedig minden térd meghajol-
jon... Egész papi lényemet beleépítem, bele-
áldozom Jézus követésébe. Az ordinációval ott van
Jézus képe kitörölhetetlenül a lelkemben. Neki élek,
Neki halok, Neki térdel hajtok.

Szeretnem kell népemet, a reámbízottakat a
lélek teljes rugalmasságával és üdeségével.
Jézusban testvérek vagyunk mindannyian.

A klerikátussal levelettem a világi öltönnyel
együtt a régi embert és felöltöttem az újat, qui
secundum Deum creatus est in iustitia et sanctitate
veritalis. A reverendám fölöltése ennek a Jézus
Krisztusba öltözésnek mélységes jelképe.

Papi lényem nem önmagamé, hanem Jézus
Krisztusban a közösségé. Ennek javára foglalt le a
szenteléskor Jézus. A közösség tőlem várja mind-
azt, amit csak Jézustól várhat. A közösségnek joga
van elfojtani egyéni vágyaimat.

A pap és munkája arra való, hogy üdvözítse
az embereket Istenben, Jézus által.

3.

Én a legkisebb vagyok az apostolok között. (I Kor. 15; 9.)

Oxfordban van egy óra, melyen ez a felírás olvasható latinul: az órák múlnak s mindegyiket beszámítják.

Ebben az esztendőben sem lesznek felelőtlen napok, felelőtlen órák és percek, mert nincs felelőtlen élet. S a papnak felelőssége az lesz, hogy haladnia kell s nem hátracsúsznia, előrelepnie s nem bukácsólnia. Nem kell sok fogadkozás, nagyhangú ígéret, egyszeri nagy felbuzdulás, hanem lassú, biztos, nyugodt tempózás előre. Felettem magaslik a beszámítás kemény tudata: Isten előtt nincs súlytalan óra és nyomtalan perc. A napok és órák egymásra halmozódnak, mint Bramante téglái, s belőlük leszek erős, nemes, keménykötésű, krisztusi papi egyéniség, vagy ennek hiányában könnyen hiltvány, nevetséges figurává, torz alakká válhatok.

Az idő számomra nem pénz, hanem annál sokkal több. Szent Alfonz fogadalommal kötelezte magát, hogy életében egy percet sem tölt el haszontalanul.

A tonzúra felvételekor a klerikus állapotot úgy állította előlem az Egyház, minl mennyei Jeruzsálemet, melybe bevonul a választottak csapata, hogy birtokba vegye a királyi örökséget.

4.

Isten kegyelme énvelem.

(I Kor. 15; 10.)

Krisztusban és Krisztussal és Krisztusért élni: a papi élet legmagasztosabb feladata és célja. Eggyé válni Istennel, másik Krisztussá lenni, Krisztus életét élni, ez igazi hivatásom.

A tonsúrával Isten választottaként léplem be a szentélybe. Elhagytam a világ minden kincsét és Isten megáldott engem, hisz csak Őt kerestem. (23. zs.)

Minden szentségnek közös hatása a megszentelő kegyelem. Különleges hatása: a szentségi kegyelem és természetfölötti hatalom. Mint pap a felszenteléskor jogot nyertem mindazokhoz a kegyelmekhez, amelyekre szükségem van, hogy papi hivatásomat jól teljesíthessem.

Hiszem, hogy Isten a Szeplőtelen Szív tisztelét a világ megmentése érdekében akarja.

5.

*Ime, megjött a Fejedelem, az
Úr, mind eljönnek Sabából,
aranyat, tömjént hoznak és az
Úrnak dicséretet zengvén . . .
(Malach. 3; 1; Iz. 60, 6.)*

A pénz, arany. Érte minden megvehető. Még az Istent is eladták érte földön jártában. A mágusok oda teszik a Messiás lába elé. Érzem-e, hogy az arany por és személ az örökkévaló Istenhez képest?

Nem siránkozom, nem jajgatok örökké. Gyűjtök kincseket, de csak olyanokat, amelyeket nem visznek el a tolvajok és nem rágnak meg a molyok. Szentül hiszem, hogy jó pap még nem jutott koldusboltra.

Végrendeletemben gondolok az Isten Műveire. Különös oka van annak, amikor a főpásztor elrendeli, hogy amelyik papja nem gondol végrendeletében az Egyházra, nem rendeli el érte holtá után a kötelező szentmisét.

Nagy igazság az, hogy amelyik napon a pap beteszi az első forintját a takarékbba, megvetette alapját öregkori zsugoriságának.

6.

*Ime, megjött a Fejedelem, az
Úr, királyság, hatalom és ural-
kodás ékesíti őt. (Zsolt. 71; 1.)*

A vízkereszt liturgiájának legjellemzőbb vonása a hódolat, a teljes és feltétlen hódolat a királyok Királya előtt. Aki jött mint gyermek, és ma kinyilvánította magát mint Fejedelem.

Ezért a karácsony és vízkereszt között szédületes az úttávolság! A vízkereszt miséje ezt meszerien érezteti.

A szentmise introitusa, kezdete feloldódik a boldogságtól meglepődött felkiáltásban: Ime, megjött a Fejedelem...

A karácsony a megvilágosítás kegyelmét közli a lélekkel: az alomszalmán fekvő Gyermeke a megígért és évezredig várt Messiás, a vízkereszt egy logikus lépéssel már tovább megy: a Gyermeke Fejedeleme is.

Hogy Krisztus, a liturgia Krisztusa, elsősorban a dicsőség Királya, azt a vízkereszt ünnepi miséje mutatja a legjobban. Messze tartományok és idegen fajok, országok, pogány népek bölcsei, vezetői, mondjuk királyai hódolnak a Gyermeke-fejedeleme előtt, ajándékot adnak neki és imádják Őt.

Ennél nagyobb nem tehetnek!

Ez az imádó hódolat a vízkereszt liturgiájának a nyitánya, prológa, ami végigrezeg az ünnep lelkén, a következő vasárnapok ünnepi hangulatán, sőt az egész egyházi év lelkén. (Az Egyház csak vízkereszt, húsvét és pünkösd után számol vasárnapokat.)

7.

Isten nagy és megvizsgálhatatlan dolgokat cselekszik.

(Jób 37; 5.)

A liturgiában vízkeresztkor jelenik meg a csillag, mint Isten világterveibe beleilleszkedő eszköz. Jézus ünnepélyes kinyilatkoztatása az Atya részéről csillag asszisztálása mellett történik. Régi próféciák örömdetes valóraválása suhan itt át a liturgia lelkén! Aki felcsillagosította az eget, így látta jónak...

A vízkereszt liturgiája ledönti az éles válaszfalat a választott nép és a pogányság között. Vízkereszt óta cáfolhatatlan, hogy Krisztus nem egy nép, egy faj Istene, uralma nem korlátozódhatik földi méreteken megszabott határokhoz, mindenkié, aki őt a hit által megismeri mint Urát és Udvözítőjét.

Nincs a világnak gyászosabb karikatúrája, mint az a pap, akinek nincs istenszerete.

A tömjénnel kevert műszenet s a vele való füstölést a Ritus-kongregáció eltiltotta.

8.

*Örvendezzelek az Úr, a Király
színe előtt. (Zsolt. 97; 6.)*

Kelj föl, világosulj meg, Jeruzsálem, mert eljött
a te világosságod...

Izaiás próféta, az ószövetség evangélistája
hallatlan nagy örömről beszél vízkeresztkor. Csupa
üjjongás, széles boldogság és medréből kicsapó
áradozás minden szava.

A csillagtényes vízkeresztli szentmisének ő az
Istentől ihletett énekese. Parázzsal égetett ajkával
jövendöli, hogy népek jönnek mindenfelől, a ra-
gyogó világosságban királyok jönnek búcsút járni,
tódul a pogányok tömege, Sába aranya és tömjéne
ömlik a dicsőség Királyának trónja elé.

Látnoki szeme látja, hogy a vízkereszt kopernikuszi fordulatlansz az emberiség történelmében!

A szentellvíztartónak vize, melyet vízkeresztkor
szenteltünk, a sok kéztől, portól és levegőből eredő
baktériumtól fertőződik. A chlorral kezelés kelle-
mellen szagúvá teszi. A víz tisztántartására és csi-
rátlanítására legalkalmasabb a katadyn-eljárás,
melynek betétje éveken át állandóan steryl álla-
potban tartja a vele érintkező vizet.

9.

*Tudjátok meg, hogy Ő az Úr,
Ő az Isten. (Zsolt. 99; 3.)*

A vízkereszt evangéliumát úgy halljuk teljes egészében, ahogyan valamikor elemista korunkban tanultuk.

Bölcsek jöttek napkeletről Jeruzsálem városába... Láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk imádni Őt... És megtalálták a gyermeket anyjával, Máriával...

Igazi evangélium! Igazi örömhír!

A pásztorok a jóindulatú zsidóságot képviseltek karácsonykor Jézus jászolánál, vízkeresztkor a napkeleti fejedelmek a jóakarátú pogányság nevében teszik le hódolatukat Krisztusnál, a felkent Királynál.

A három királyok nagy hitével nem botránkozom meg az Isten kicsinységén, a környezet szegénységén, hanem leborulok, imádkozom és hiszek.

Az ólom-, réz- és vaskelyhek tilosak. Ha nem aranyból készül a kehely, a csésze belsejét kell aranyozni. Ha az aranyozás lekopik, még nem vesztí el a kehely felszentelését. Ha újra aranyozzuk, nem kell újra felszentelni.

A tabernákulum kulcsát aranyoztassuk meg. Aranynál drágább kincset őrzünk vele.

10.

***Magasztallak Téged, Istenem,
Királyom! (Zsolt. 144; 1.)***

A szentmisének és vele a hívő imaéletének fundamentuma: Krisztus által az Atyához. Az Egyház igen nagyszámú hivatalos imája közül csak harminc fordul közvetlenül az Atyához. Érthető, hisz Krisztus tanított erre bennünket.

Vízkereszt miséje különös nyomatékkal mutat erre a Krisztuson át vivő útra, amelynek végén az Atya van. Hisz az első isteni Személy kifejezett akarata a csillag megjelenése, a királyok indítása, hódolata és Egyszülött Fia előtt való imádásuk.

Minden szentmise praefációjában a mi Urunk Jézus Krisztus által (per Dominum nostrum Jesum Christum) mondunk hálát az Atyának; egészen különös jelentőséget nyer ez vízkereszt miséjében.

Jézus az ajándék, amit bemutatunk az Atyának, Jézus a kéz, amellyel felajánljuk az áldozati adományt az Atyának.

Az aranyszálakból szőtt miseruhát szabad használni: zöld, vörös és fehér szín helyett. Az ezüstsálakból szőtt liturgikus ruha csak a fehér színt helyettesítheti.

11.

Fölséges az Úr ... (Zsolt. 137; 6.)

Vízkereszt miséjén a világ legelső Úrfelmutatására gondolhatunk!

Csak képzeljük reális síkban: a mágusok belépnek a hajlékba. Keresik a Gyermeket, hisz érette jöttek, látni akarják. Egészen természetes, valami lehetett, hogy Mária karjára veszi Jézust és megmutatja, bemutatja, helyesebben felmutatja a messze földről érkezett királyi zárandokoknak. A zárandokok letérdelnek. Egy térlútl pólyált csecsemőt látnak.

Kerek, hófehér ostyát mutatok fel a sacrumban nap-nap után...

Letérdelek, adorálok. Pedig csak egy parányi kis kenyeret látok.

Imádásom szakadatlan folytatása a bölcsek vízkereszt napi adorálásának.

Van-e a világnak valahol egy dogmatika tanára, aki egyszerűbben tudná megmagyarázni az Úrfelmutatás és az adoráció szükségképi összefüggését?

Az ostensorium bármely fémből készülhet, csak a lunulának kell belül megaranyozva lennie. Az ostensoriumnak nem kell szükségképen megáldva lennie; a tetején kereszt legyen. A lunulát azonban meg kell áldani, ugyanazon áldásszöveggel, mint a cibóriumot.

12.

*Dicsérjétek az Urat, harsona-
szóval, dicsérjétek Őt hártán és
citerán. (Zsolt. 150; 3.)*

Vízkeresztkor a mágusok hódolatos imádása meggyőz, hogy Isten, aki eddig csak megközelíthetetlen magasságban és szemvakító fényességben lakozott, íme, egyszerre közzé, láthatóvá, rokonná, sőt hozzánk hasonlóvá, mi több: velünk eggyé lett. „Istent soha senki nem látja, az egyszülött Fiú, aki az Atya kebelén vagyon, ő jelenté ki.” (Jn. 1, 18.) Ez a kijelentés a tárgya a vízkereszt ünnepének és ez a dinamizmusa az ünnep liturgiájának.

Vízkereszt miséjén nekem igen-igen kevés, hogy Jézusban egész lényegét kimondotta az Atya, hogy Jézus az Atya dicsőségének Fénye és Kinyilatkoztatása, Neve, Képe, Formája és Meghatározása.

A hitem leborul, de a szeretetem nyomban felkel és egyesülést keres.

És hogy Istent, ezt a köztünk megjelent és kijelentett Istent, vehetem és Vele telthödhetem, a három királyok sokszor megírgyelt boldogságánál hasonlíthatatlanul nagyobb örömet ad nekem vízkereszt miséjén!

A custodia, repositórium belül megaranyozott fémszelence, amelyben vihetjük az Eucharisziát a beleghez. Vihetjük kisebb cibóriumban, pyxisben is. Rubrikaellenes kettős szelencét alkalmazni.

A szent olajokat őrizhetjük arany-, ezüst- vagy ónedényben, de nem szabad ennek réz, fa, kő vagy üvegből készülnie. Nem kell az edényt megáldani. Sohasem őrizhetjük a szent olajokat a tabernákulumban. De szabad előttük öröklámpát égetni. Püspöki engedéllyel, alapos okkal, a plébános lakásán is őrizheti a szent olajokat.

ELSŐ HÉT VIZKERESZT UTÁN.

VASÁRNAP

*Aki Istent féli, jól cselekszik,
s aki kitart az igazság mellett,
elnyeri a bölcseséget.*

(Sirák 15, 1.)

Minden vasárnapon: applicatio pro populo. A trienti zsinat XXIII. ülése ezt a kötelezettséget isteni parancsból származónak mondja a valódi lelkipásztorokra nézve. Mindegy, hogy világi vagy szerzetes; elmozdítható vagy elmozdíthatatlan, vagy éppen adminisztrátor vagyok. Csak az élők a hiveim! Ez a kötelességem, az applicatio naphoz kötött.

Offertorium előtt bármely fontos okból félbeszakítható a mise, valamint evangélium után is. Kánon megkezdése előtt: ha súlyos beteghez hívnak, konsekráció után csak akkor, ha haldoklóhoz hívnak.

A jó pap szentmiseje feltétlenül többet ér, mint a rossz papé. A lényeges hatások függetlenek, de személyes áhítatom, méltóságom és szent-ségem számos áldásnak és kegyelemnek lehet a forrása mind a magam, mind a hívek számára.

HÉTFŐ

*Mi a Magasságbeli Istennek
vagyunk a szolgálói, akik az üd-
vösség útját hirdetjük a népnek.
(Ap. csel. 16; 17.)*

Könnyű addig Istennek szolgálni, míg a szolgálát örömünkre van, hogy úgy mondjuk: élvezetet okoz. De tőlünk, papoktól csak megkívánhatja Jézus, hogy szolgálatunkban türelemmel és megadással hordozzuk a keresztet. S milyen nagy áldássá lesz így számunkra. Alacoque Szent Margit imája: Édes Jézusom, adj nekem unottságot!

Súlyos okból szabad kéles anyaggal vagy alak-
kal kiszolgáltatnunk a szükséges szentséget, de
csak feltételesén. Mert a szentségek az embe-
rekért vannak, az üdvösségükért pedig minden
lehetőt meg kell kísérelnünk.

Az arsi plébános egyszer leveleket akart el-
égetni, tévedésből egy ezer frankos bankjegyet is
beledobott a tűzbe. Egész közömbösen napirendre
lért fölötte. Bűn nem volt a dologban, más neki
nem számított.

Krisztus papja csak a bűntől féljen!

K E D D

Kelj fel, én magam is ember vagyok. (Ap. csel. 10; 26.)

A papot is a kegyelem emell föl, a kegyelem támogatja Isten felé vivő lépteinket. A megtérést nem is az ember kezdi, hanem a kegyelem. A papi munka sikere is a kegyelem eredménye. A kegyelem révén olyan cselekedetekre leszek képes, amilyenekre a természetes ember soha. Valóban gratia perficit naturam.

Hogy a szentséget érvényesen szolgáltassam ki, nem szükséges, hogy meglegyen bennem a hit vagy a jó erkölcs. Ha keresztelek, Krisztus az, aki keresztelek; gyóntatok, Krisztus az, aki megbocsát és felemeli az elesettel. Csak csatornája vagyok a kegyelemnek.

Súlyos bünt követhetek el, ha nehézkes vagyok a szentségek kiszolgáltatásában. Pl. csak szombaton délután gyóntatok, hétfőn nem. Sőt akkor sem teljesítem igazán pásztori hivatásomat, ha csak akkor szolgáltatom ki híveimnek a szentségeket, mikor ezeket kérik. Mindent el kell követnem, hogy híveim fölkeljenek a bűn elesettségéből.

SZERDA

Az Úr kiagadott engem a népből, akihez küldött, hogy megnyissam szemét, s hogy a sötétségből a világosságra és a sátán hatalmából az Istenhez térjen. (Ap. csel. 26; 17—18.)

Krisztus egész élete az Atya liturgiája volt a földön. A pap viszont érzekeltesse Krisztust. Krisztus így mondta: Aki engem lát, látja az Atyát. Mi pedig úgy éljünk, hogy elmondhassuk: Aki engem lát, látja a Krisztust.

A szentségek kiszolgáltatásánál a lényeg változtatása ervénytelenne teszi a szentséget; ha így teszünk, a szentségtörés súlyos bűnét követnénk el. A lényegtelen változtatás is tiltva van.

Kalazanti Szent József szerint a novendekseg éve alatt az ajtó könnyebben nyílik kifelé, mint befelé.

Az eszményi előljáró az, aki nincs tudatában hatalmának.

CSÜTÖRTÖK

Hozzálok hasonló ember vagyok s azt hirdetem, hogy térjete meg az élő Istenhez.

(Ap. csel. 14; 14.)

A szentmise és zsolozsma megszenteli minden napunkat. Nélkülük sötétség lenne papi életünkön. Kialudnék a központi Nap, mely mindkettőnek centruma, mert mindkettőt élleti: Krisztus. Krisztus nélkül pedig nem lenne érdemes élnünk.

A szentsegek kiszolgáltatója tulajdonképpen maga Krisztus, mi csak másodlagosak vagyunk. Az általunk kiszolgáltató szentség érvényes, ha virtuális szándékkal végezzük a cselekményt.

Szent Bernát véleménye szerint minden papi tevékenységünket meg kell előznie a hívekért való folytonos imádságnak. Virrasszunk és imádkozzunk, mert tudjuk, hogy a város őrzésére elégtelenek vagyunk. Ha nem az Úr őrzi a várost, hiába virrasztanak az örök...

P É N T E K

Hiszek az Úr Jézusban s üdvözülni fogok én és házam népe.

(Ap. csel. 16; 31.)

Nincs nagyobb tragédia a földön, mint mikor egy papi lélek elszakad Krisztustól. Nem ritkán elszakít magával százezreket. Irtózatos hegyomlás, rengeteget eltemet. Nem hisz Jézusban, kárhozalba viszi önmagát és nyáját, háza népét.

Ha fölszentelt papi mivoltomban, súlyos bűnnel a szívemben ünnepélyesen létrehozom és kiszolgáltatom a szentségeket, szentségtörést követek el. A szentségek kiszolgáltatása csak akkor megengedett, ha ment vagyok minden egyházi fenytéktől és szabálytalanságtól.

Amikor az ostiariatus kisebb rendjét kaptam, arra kért az Egyház, hogy szeressem a templomot és adjak jó példát. A templom iránti szeretetemet kimutathatom gondos őrizetemmel és azzal, hogy sokat imádkozom benne. Ezzel egyszersmind jó példát is adok a reám bízottaknak és bizonyítom, hogy igenis hiszek az Úr Jézusban. Üdvözülni is fogok.

SZOMBAT

*Nekem fontos, hogy az Úr-
nak igéje hatalmasan gyarapod-
jék és megerősödjék.*

(Ap. csel. 19; 20.)

Ha az oltárnál angyal vagyok, a gyóntatószék-
ben bárány, a szószéken oroszlánnak kellennem.
A szószék a legmagasabb pont az egyházközség-
ben. Amit innét mondok, mindenkinek meg kell
hallania. Roppant súlyos felelősség: Az Úr szó-
csövének kellennem.

Az igehirdetés Isten műve, hisz tárgya a kinyi-
lalkoztatás és külön isteni felhalalmazás, küldetés
által történik, s Isten kegyelme teszi termékennyé.
A cél mindig Krisztushoz vezetni a lelkeket, hogy
Benne higgyenek, reméljenek és Őt mindenekfölött
szeressék.

Szalézi Szent Ferenc néhanapján 3—4 prédí-
kációt is mondott. Nem lörökölt azzal, hogy keve-
sen hallgatják. Egyízben csak heten voltak a temp-
lomban, de a Szent mégis beszélt. Vigasztalta a
gondolat, hogy Jézus egyetlen személynek, a sza-
mariai asszonynak is prédikált.

MÁSODIK HÉT VIZKERESZT UTÁN.

VASARNAP

*Hiszem, hogy Jézus Krisztus
az Isten Fia. (Ap. csel. 8; 37.)*

Nincs számunkra nagyszerűbb perc a nap huszonnégy órájából, mint amikor az oltárnál bemutatjuk az Urat. Ereznünk kell, méltatlanságunk, gyarló emberi mivoltunk és esendőségünk ellenére is par excellence az eucharisztikus áldozat végrehajtói vagyunk; a csúcsra értünk, feljebb nem mehetünk.

A szentmise nemcsak a szentáldozás vétele, hanem a legszentebb áldozat bemutatása és a Krisztus testének és vérének a papi hatalom által az oltáron való megjelenítése. A holt lélekkel miséző pap súlyosabb szentsegtörést követ el. Méltatlanul misézik és méltatlanul áldozik.

A hívekert való misezes kötelezettsége alól nem menthet föl a szegénység, az egyházi javadalom csekélyisége vagy bármily hosszú emlékezelni meghaladó szokás.

Ahogy Krisztussal egyesülök az oltáráldozatban, ez az egyesülés minden más, földön elképzelhető egyesülésnél szorosabb.

HÉTFŐ

Hajtsa magához az Úr szívünket, hogy utain járjunk, megtartsuk parancsait és szertartásait. (III Kir. 8; 58.)

A szétszabdalt, ezerágú gonddal redőzött és agyonhajszolt napunkba kell beleillesztenünk Egyházunk közös szent imáját, a zsolozsmát, de úgy, hogy abban a sacrum mellett központi helyet foglaljon el és megszentelje mindenegyes életnapunkat. Sőt az okos és célirányos beosztással szentelje meg napunk mindenegyes óráját. Ha nem is tudjuk megtenni ezt napról-napra, de néha, egyes időközökben legyenek ilyen napok életünkben. Széppé, frissé, ruganyossá teszük imaéletünket és öntudatosossá a zsolozsmáinkkal.

Az a pap, aki csak misézni vagy gyóntatni szokott egy templomban, nem köteles azon templomban használatos direktórium szerint végezni az officiumot.

A zoltárok csoportosítása az egyes napokon mindig határozott céllal történik. Nem akárhogyan, nem össze-vissza, nem lervszerűltenül vannak az Egyháztól kijelölve. Szinte minden napnak megvan a maga tesszerája s ehhez igazodik vagy ha tetszik: ez igazítja a megfelelő számú és tárgyú zoltárokat. Így megvan mindig a tengely — a vezérgondolat. Ez az uralkodó jellege a napnak.

K E D D

A tanítványok meg eltellek örömmel és Szentlélekkel.

(Ap. csel. 13; 52.)

Ne tévesszen meg bennünket, papokat az az öröm, amit a misztika nyújt. Szép, de fontos az erényesség. Ez kiállja a próbát és nem roskad össze a kísértések súlya alatt. Ez az i g a z i öröm, mert erőssé tesz. Öröm a Szentlélekben.

Az exorcizmus kisebb rendjének felvételekor utasítást kaptam, hogy a sátánt először is önmagamból vessem ki. Addig nem telek el Lélekkel és így az igazi öröm is távol van tőlem. A szentelés szövege lelki egyszerűséget, nyíltságot, szérénységet és őszinteséget ajánlott.

Vianney Szent János örökké hadilábon állott a sátánnal. Győzelmről az ördög ily vallomást tett: „Ha hárman volnának a földön olyanok, mint az arsi plébános, országom megszűnnék.”

SZERDA

*Mi vagyunk, akik felkavarjuk
a világot. (Ap. csel. 17; 6.)*

A harc Isten ellen folyik. Mi csak Isten pártján lehetünk. A kitartás sokba kerül. Végül is azonban Istené a győzelem. A küzdelem az idegek próbatétele, a pap vasegészsége sem bírná Isten kegyelme nélkül.

A szentségek kiszolgáltatásáért tilos bármit is követelnünk. Ide vonatkozik elsősorban is az Üdvözítő figyelmeztetése: *Gratis accepistis gratis date.* A stóiailletmény a plébános ellátásához járul hozzá.

XI. Pius pápa a lissaboni patriarchához levelet intézett, amelyben a katolikus akció munkaterveivel és joghatóságával foglalkozik. Az A. C. legelsőbbrendű feladatai közé azt sorozza a boldogemlékű pápa, hogy hirdesse a keresztény igazságokat és megértesse a hívekkel, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus Evangéliumának tanulmányozása az élet minden körülményei között világosságot, erőt és bátorságot ad. Ezzel aztán felkavarhatjuk a világot.

CSÜTÖRTÖK

*A hit által tisztítja meg az
Úr a szívünket. (Ap. csel. 15; 9.)*

Jézus akar bennem, a papban szelíd, szolgálkés, jó, liszta, engedelmes és alázatos lenni. Csodálatosan szép élet ez! Minden azon fordul meg, van-e hitem? Ézáltal tisztítja meg Isten a szívemet. Úgy kell magamat Jézusnak adnom, mint az ostya. Egészen, az utolsó morzsáig...

Az Oltáriszentség maradandó szentség. Más hozhatja létre és más szolgálthatja ki. Az Oltáriszentség mind az istentiszteletnek, mind az emberek megszentelésének legméltóbb eszköze. Mint áldozat, elsősorban Isten dicsőítésére irányul, mint áldozás pedig az emberek megszentelésére.

Az Egyház óhaja szerint az ünnepélyes szentségkilételnél még a szegény templomokban is legalább tizenkét gyertya égjen, szentségimádási napon pedig lehetőleg húsz gyertya, hat az oltáron, nyolc magasabb helyen, négy a trónus két oldalán, két nagyobb pedig az oltárlépcsőkön.

PÉNTEK

*Isten egy napon ítélkezni fog
Krisztus által, akit igazolt mindenki előtt. (Ap. csel. 18; 31.)*

A papi élet keresztljárás. Sok benne a hétköznapi szürkeség, a kiskaliberűség, talán pocsolyszagú alpáriság. És Jézus sem látható mindig. A vigasztalanság, a lelki elsötétülés óráiban kell igazán hűnek lennünk örök Példaképünkhöz.

Kötelesek vagyunk megtagadni a szentségek kiszolgáltatását azoktól, akik azok felvételére képtelenek vagy méltatlanok. Krisztus megmondotta, hogy mit tegyünk, helyesebben, mit ne tegyünk a szentekkel és a gyöngyökkel. Az írásmagyarázók itt a szentségeket értik.

Krisztus a kereszten oltárán bebizonyította, mennyire szeretett minket. A jópásztori papi eszmény legteljesebb foglalatja a szentpáli kifejezés: dilexit nos et tradidit semetipsum. Nekem is át kell adnom magamat a híveim, a rámbízottak szolgálatára, meg nem remegve a szenvedések és bizonytalanságok rémeitől. Roppant felelősség ez, hisz egykor ítélkezni fog fölöttem az, akinek Igazoltja értem is, a híveimért is meghalt a kereszten.

S Z O M B A T

*Amint pedig szólni kezdtek,
a Szentlélek leszálla reájuk,
miként reánk is kezdetben.*

(Ap. csel. 11; 15.)

A prédikálásommal bele kell égetnem a szószékem tövében láborozó hallgatók lelkébe: a Krisztust, az ő soha el nem múló örök igazságát. Fanatikusa kell hogy legyek az Igének. Beszélnem kell, ha nem lehet egyenesen, hát lehet közvetve, ha nem nyíltan, hát sutlogó propagandával, de nem szabad hallgatnom.

Az igehirdetésnek célja az, amiért az Ige testté lőn. Ápolni és ébreszteni a hívők lelkében a természetfeletti életet, mert csak így lesz bőségesebb életük. Az ékesszólás üres csillogása soha ne halványítsa el a beszéd isteni jellegét, a gyarló, mulandó emberi szólás ne nyomja el az örök és változhatatlan Isten szavát.

Ne szomorítson bennünket, ha félrelöknek bennünket ott, ahol segíteni akarunk, gyűlölettel találkozzunk ott, ahol szeretetet osztunk. Mindenkit megteríteni nem sikerül. A napsugár sem keseredik el és nem hűl ki, csak azért, mert látja, hogy a fatuskó nem melegszik fel sugarában.

HARMADIK HÉT VIZKERESZT UTÁN.

VASÁRNAP

*Nyujtsd ki kezedet, hogy
jelek és csodák történjenek
Jézusnak neve által.*

(Ap. csel. 4; 30.)

Az oltárnál vagyunk igazán papok, áldozat-bemutató személyek, Áron családjának tagjai, Istent hordozó, kiosztó közvetítők. Az ó- és újszövetségben egyaránt a papság az áldozattól nyeri természetfölötti fényét és nagy méltóságát. Nyelvünkben is zengzetes ereje van e szónak: áldozópap. Ez a teljes és hivatásunkat igazán kifejező címünk.

A szentmiséhez semmiféle szertartást vagy imádságot adni nem szabad. Súlyos bűnt követnénk el, ha akármely csekély imádságot vagy szertartást azon szándékkal adnánk a szentmiséhez, hogy azon vállozlassunk. Ha a szent színek felmutatásakor röpmát mondunk, bűnt semmiesetre sem követünk el.

Krisztus teste és vére a kenyér és bor színe alatt látható áldozati tárgy, mint látható volt Ábel báránya vagy Melkizedek áldozati kenyeke és bora. A szentmise a legtökéletesebb elismerése annak, hogy Isten az élet és halál ura, akinek dicséret, dicsőség és hála jár minden, még a legtökéletesebb Lény, az Istenember részéről is.

H E T F Ő

Imádságod meghallgatásra talált és alamizsnáidról megemlékezés történt az Isten színe előtt. (Ap. csel. 10; 31.)

A zsolozsma az összes imádság között a legjobban érzékelteti a liturgikus „mi”-t. A zsolozsmázó pap által Krisztusban az egész Egyház imádkozik. Ez az általános királyi papság egyetemes közösségének imádsága. A zsolozsmázás liturgikus cselekedet.

Kénytelenek vagyunk a méltatlanokat is a szentségekhez bocsátani akkor, ha a gyónási pecsét megsértése vagy embertársaink rossz hírbe jutása forog fenn, vagy eselleg a hívek visszariadnának a szentségek felvételétől a megtagadás miatt. Közismert bűnösök természetesen más elbírálás alá esnek.

Nem lehet közömbös számunkra, hogy mennyi boldogtalan és könnyes életet hordoz a föld. Nekünk kell elsősorban bekötnünk az életütötte sebeket, felemelni az elesetteket, alamizsnát nyújtani a szűkölködőknek és simogatni a fájdó lelkeket.

K E D D

*Nagy dolgokat művelt velünk
Isten. (Ap. csel. 15; 4.)*

A lélek ügyét és annak kezelését minden mestersegnél többre tartja a nép; a pap kontárkodását e téren vészthozónak tekinti. Hamarabb megbocsátja bűneinket, mint jellemtelenségünket. Ha jellemhibával vagyunk fertőzve, bármerre forduljunk, acélfalba ütközünk híveink részéről.

A szentségi kegyelmek elfogadásához elég a habituális szándék. Akik eszük használatával bírnak, a gondviselés jelen rendjében nem üdvözülhetnek saját közreműködésük által. A minimum itt tehát a habituális szándék.

Az Egyház liturgiája nemigen használja a mors kifejezést, mert a megváltás óta kitört a halál méregfoga. A fekete szín is csak később került a liturgiába. A circumdederunt zord akkordjai elrontották a 94. zsoltár ujjongó hangulatának fenséges optimizmusát.

SZERDA

*Jézus körüljárt, jót cseleked-
vén. (Ap. csel. 19; 38.)*

Az Ádám szerinti embert mindig győzze le bennünk a Krisztus szerinti. Magunkra hagyva még a természet törvényét sem tudjuk hosszú időn át megtartani. Örökös harc ez, a csatalér a lélek. Erőnk a kegyelem, mely nélkül semmit sem tehetünk.

Mint akolytus azt a lisztiséget vállaltam, hogy világítok az Egyházban. A fénynek szolgája lettem. A fény a világosság kiáradása, forrása az Isten, Jézus által. Mennyi fény árad ki Jézus életéből, tanításából, mennyi jószág Evangéliumából. Hogy én is körüljárjak és jól, sok jól cselekedjem és így világítsak.

Az A. C. nálunk nem egyszerű egyesület, de nem is egyházi hatóság, hanem a hierarchia teljes tekintélyével felruházott, hivatalos mozgatóerő. Tagozódása hármassal: országos, egyházmegyei és egyházközségi. Ha XI. Pius pápának egyéb alkotása nem lenne, mint az A. C. létrehívása, uralkodása akkor is fordulópontot jelentene az Egyház életében.

CSÜTÖRTÖK

Maradjunk meg a hitben.

(Ap. csel. 14; 21.)

Híveinknek pasztorális vezetését mindenestül eucharisztikus irányba kell beállítanunk. De előbb szükséges, hogy magunk otthon legyünk az Eucharisztia körül. Legyünk eucharisztikusan érzékeny lelkek, hogy megérezzük, megéljük Jézus nagy kívánságait. Az Oltáriszentség szívünk szükséglete legyen. Az Eucharisztia körül az accidensek semmitmondók! Sola fides sufficit...

A szentáldozásnak van egy esedékes halása, amit lelki édességnek és gyönyörűségnek mondunk. Ez a lélek ízlését és vágyódását átalakítja. Mindjobban elfordul a földiektől, melyeknek hiába való hitványságát egyre jobban belátja. Az égi, isteni dolgokért aztán kész lesz megnyugvással elviselni a földi élet megpróbáltatásait, keresztjeit.

A konopeum a legbiztosabb jele, hogy a szentségházban őrizzük-e a Legszentebbet. A konopeum selyemköpeny, mely eredetileg körülölelte a labernákulumot, később a szentségház ajtaján kívülről felakasztott függönykévé zsugorodott össze. A konopeum lehel állandóan fehérszínű. Ha üres a szentségház, a konopeumot elvisszük vagy legalább félrehúzzuk.

P É N T E K

*Amit Isten tisztává tett, te
azt ne mondjad közönségesnek.
(Ap. csel. 11; 9.)*

Az igazi papi külső műveltség a jellem alapján nyugszik és a lelkeség a lényege. Tehát nem merevedhetik bele etikettszabályok által diktált illemkódex formuláiba. A papnál a külső műveltség nem lehet teher. Valami súlytalan, fesztelen, természetes és közvetlen kiáradás. Vonz.

Tilos minden ok nélkül, aggályból vagy megokolatlan félelemből a szentségi formát megismélelnünk. Még föltételelesen sem szabad. Tilos az egyes szentségi szavakat löbbszörösen kiejtenünk. Bár a nagyfokú aggályosság illt felmenthető ok lehet.

A troyesi egyházmegye egyik kb. ezer lelket számláló falujában a plébános, mivel egy gyermeket sem hoztak kereszteni a hívek, lemondott a plébániáról és kolostorba vonult. Utódát a nép eleinte idegenül fogadta. Egy év múlva már beválasztották a képviselőtestületbe. Félév múlva keresztelt is, sőt 40 hívője elvégezte a húsvéli szentgyónását is.

S Z O M B A T

*Az igének szolgálatát az Úr
Jézustól vettem. (Ap. csel. 20;
24.)*

Mikor a lectorátus rendjét kaptam, figyelmeztetett az ordináló püspök, hogy az igazi tant nem szabad meghamisítanom. A szent olvasmányok joggal megkívánják, hogy értelmesen, nyíltan, a hívek épüléséhez méltóan adjam elő azokat. De ne csak ajakkal hirdessem, kérjen megfelelő részt a szív és a kéz is.

Krisztus három éves nyilvános életéből legjobban kiemelkedik szakadatlan tanítói működése. Az apostolok is az egyházalapítás és kormányzás összes ténykedései közt a legelsőnek az igehirdetést tartották. Szent Pál szerint a szentségek kiszolgáltatása könnyebb, mint az igehirdetés. Az ősegyházban ez egyedül a püspöknek volt fenntartva.

— Mi mindig azon voltunk, — írta a német püspökök pásztorlevele — hogy megőrizzük a belső békét, de ha még most is hallgatnánk, vétkeznénk Isten és Egyház iránti legszentebb kötelességeink ellen, s hallgatásunk híveink előtt is érthetetlen volna... Írta pedig 1941-ben!

NEGYEDIK HÉT VIZKERESZT UTÁN.

VASÁRNAP

Az áldozat mindegyikükért bemutatattatik. (Ap. csel. 21; 26.)

A sacrum csakis azért lehet tökéletesen kedves és hibátlanul szép az Isten előtt, mert Krisztus benne a Központ, az ő szeretett Fia, Akiben Neki jókedve telik. Amit pedig Krisztus nyújt, az csak a legmagasztosabb lehet. Nem is lehet képzelünk, hogy a fölséges Istent jobban tudnók dicsérni, mint azt Krisztus teszi a szentmisében...

Amikor a szentmisében megcsókoljuk az oltárt, ez tisztelet az ereklyék iránt. A csók közvetlenül azoknak az ereklyéknek szól, amelyek az oltárköben vannak elhelyezve, közvetve pedig az összes szenteknek, a dicsőséges Egyháznak, végeredményben pedig magának Krisztusnak, a dicsőség Királyának, akit itt az oltár jelképez.

Mi a szentmise-áldozat?

A hívek kincse. A szenvedő lelkek vigasztalása. A szentek öröme. Isten leglökételesebb imádása és dicsőítése. A keresztláldozat szüntelen megújítása. Szent szertartásai az emberi élet legmagasztosabb mozzanatai. A misztikus test Krisztus szellemében csakis a szentmise-áldozat ideje alatt tud imádkozni úgy, hogy az kedves legyen Isten előtt.

HÉTFŐ

Eltelünk örömmel és Szentlélekkel. (Ap. csel. 14; 52.)

Ha a szentmisében Krisztus a kéz, amellyel áldozatunkat az Atyának bemutatjuk, úgy a zsolozsmában Krisztus a száj, mellyel imádságunkat elmondjuk. Istent ugyanis tökéletesen imádnunk csak Krisztussal, Krisztusban lehet. Ennek számunkra két útja van: A kehely és a breviárium. Az egyik az oltáron a panis quotidianus, a másik a térdepölő számolyunkon az oratio quotidiana.

A zsolozsma imádkozásából kélléle gyümölcs fakad: az imádkozó érdeméből és az Egyház érdeméből. Ez utóbbi független az imádkozó jámborságától és buzgóságától. Ebben a gyümölcsben részesülök én a zsolozsmázó; továbbá akikért ezt az imát felajánlom, valamint azok, akik az egyházi javadalmat alapították, végül az összes hívek.

A belső tartalmi lényeg ismerete nélkül a szent zsolozsma kellemetlen kölönccé válhatik számunkra. A mélységek átpillantása hiányában pedig felületes szócsépléssé lesz. A mindennapi szükségesség törvényerejével aztán sokszor nyomasztó teherként nehezedik papi vállunkra. Pedig a zsolozsmázás közben el kellene telnünk örömmel és Szentlélekkel.

K E D D

Nekünk papoknak elsősorban az Isten emberének kell lennünk. Csak ez tudja megadni életem boldogságát és áldozataimhoz a szükséges vigasztalást. Nem a szentelés hatalma, sem a küldetés öntudata, még csak a nép szeretete sem, hanem az a tudat, hogy én Isten embere vagyok! Idáig persze az erénygyakorlatok és önmeglagadások hosszú útján át juthatok.

Az acolythussággal vettem azt az ordól, mely már az oltár szolgálatára vonatkozott. S már itt az Egyház teljes önfeláldozásról beszélt hozzám. Vállalkoztam az önfeladás gyertyaáldozatára. S mindent a hívek érdekében. Már illt sejtette velem az Egyház, hogy a hívek, az oltár és áldozat úgy tartoznak össze, mint a kezemben tartott gyertya és annak fénye.

Ne múljk el nap, hogy egy könnyel le ne törülnek, egy szívet meg ne simogatnék. Isten szemében ezek a csekélységek a legértékesebbek. Sokat kell dolgoznom a népért! Járjam a nyomortanyákat, szeressem a szegényszagot, tanácsot adjak, számontartsam a legszegényebbeket. A szívemet lerítsem a népem szenvedésére.

SZERDA

*Ti testvérek vagylok, mit
bántjátok egymást!*

(Ap. csel. 7; 26.)

Sokszor hallható: Szeressük egymást mi papok, mert azlán más igazán nem szeret bennünket. Szomorú sors az ilyen papi sors! Vannak, akik buzgók, lelkiismeretesek és mégis megmerevedik körülöt-tük minden, elhidegülnek tőlük a lelkek és egyedül állnak a hívek között. Mindent el kell követnünk, hogy idáig ne jussunk. Szeretnünk kell a reánk bizottakat. Nagy, csodálatosan nagy szeretettel. És a szeretet újra megváltja a hideg, önző világunkat, merev környezetünket.

Nem veszi fel a szentséget az a hívő, aki résztvesz ugyan valamely szentségi cselekményben, de minden szándék nélkül. A Sacrum Officium ki-jelentette, hogy még a felnőtt pogány is csak akkor keresztelhető meg, még a halál óráján is, ha volt neki szándéka kereszténnyé lenni.

Az A. C. csak akkor köteles a porondra lépni, ha a politika az Egyház ellen emeli kezét, a kato-likus érdekek és az Egyház erkölcsi tanítása ellen fordul. Itt nemcsak joga, de kötelessége is latba vetnie minden hatalmát a Katolikus Akciónak, de nem úgy, hogy egyesek vagy pártok hatalmát szol-gálja.

CSÜTÖRTÖK

Mindenben megmutattam nektek, hogy így kell segíteni a gyöngéken, megemlékezve az Úr Jézus szavairól.

(Ap. csel. 20; 35.)

Az Oltáriszentség a papi élet lúzhelye. Minden más ennek kisugárzása. Ha ezt a pap lelke megértette, mindenről kész lemondani, mindent szívesen feláldoz, még ha vesztené is, pedig ez teljesen lehetetlen.

Figyelmezlessük a gyermekeket, még a felnőtt híveinket is, hogy szentáldozáskor a szent ostyát azonnal igyekezzenek lenyelni. Krisztus testét ugyanis csak akkor esszük, ha a még vegyileg fel nem bomlott szent ostyát lenyeljük.

A Ritus Kongregáció határozata szerint az Oltáriszentséget ünnepélyes kitételnél trónusra kell emelnünk. A trónusnak legyen érc- vagy fatalapzata, fölötte baldachin boruljon és mögötte selyemdrapéria. Igen ajánlatos, hogy az egész egytellen szerkezet legyen.

P É N T E K

*Krisztus által hirdettetik a
bűnök bocsánata.*

(Ap. csel. 13; 38.)

Papi méltóságunkban Krisztus követői vagyunk. Tehát Krisztus nevében és Krisztus tekintélyével kell a néphez közelednünk. Nekünk csak egy problémánk lehet: hogyan tudjuk magunkban teljesen érvényre juttatni Krisztust.

A jámbor hívőnek megvan a joga a szentségekhez. Lelkipásztori gondjaim közé tartozik. Köteles vagyok halála óráján is túlradó szeretettel gondozni. Pestis idején csak a két legszükségesebb szentség kiszolgáltatására vagyok kötelezve, de illő, hogy a löbbi szentségeket is kiszolgáltassam.

Hitoktató kisegítőt osztottak be a plébániára. Két káplán volt mellette. Temetés van. A kisegítő megy beszentelni. Jönnek províziót jelenteni. A két káplán egyike sem mozdul, nem ők a naposak. Ha végez a temetéssel a hitoktató úr, majd ő elmegy... (nem kellett elmennie, mert a beteg addig meghalt).

Kereszlény vagyok és pap. Kereszlény vagyok magamért és pap vagyok a hívekért.

S Z O M B A T

*Az Úr igéje elhintetett az
egész tartományban.*

(Ap. csel. 13; 49.)

Az igehirdetés a pasztoráció vérkeringése, mint Krisztus jóillata járja be a szószékemről „az egész tartományt”. Kell, hogy a prima caritas ragyogja be az ige útjait. A széthúzó, kapkodó erő itt nem hódít. Csak a legfőnségesebb pasztorációs cél: Isten akaratát teljesíteni.

A szakadatlan igehirdetés nélkül a kinyilatkoztatás igazsága csakhamar eltűnnék az életből. Egyrészt, mert az emberek feledékenyek, másrészt a világi ügyek, anyagi gondok, az ezertféle szórakozás kiölné a magot.

Szent Bosco János: Modorában ragyogóan fínom volt mindenkihez. Beszédében senkit sem bántott, határtalanul kedves volt. Szavai nyomán különös melegség csókolta szíven az embereket. Heves vagy kíméletlen egyszerűen nem tudott lenni. A hálátlanság nem tudta lelkét kettétörni. Jóságából kifosztani nem lehetett, mert szíve Isten Szívéből táplálkozott. Minden idők igehirdetőjének örökszép példája!

VASÁRNAP

*Erősödjetelek meg az Úrban az
ő erejének hatalmából.*

(Efez. 6; 10.)

A sacrum már csak azért is a legtökéletesebb áldozat, mert tulajdonképen nem én mutatom be, hanem Krisztus. Ő az áldozat végzésének alanya. Krisztusban tud az ember Istenhez emelkedni és Vele egyesülni. Az istenségre irányuló érzéseink, törekvéseink az áldozatban koncentrálódnak, hisz a vallásnak középpontja az áldozat.

Az ígélet alapján kötelező miséknél szabad a mise gyümölcseit szétválasztani. Ilymódon egy mise elmondásával esetleg két vagy három ígéleten alapuló misekötelezettségnek is eleget tehetünk.

Rá kellene nevelni híveinket, hogy a sacrum megkezdésénél, a lépcsőima elején, ők is keresztet vessenek a miséző pappal. Ezzel juttatnák kifejezésre, hogy a teljes Szentháromság tiszteletére mint a misztikus test tagjai akarnak résztvenni a szentmisében, melyben megújul a keresztáldozat.

HÉTFŐ

Jézus által mutassuk be Istennek a dicséret áldozatát.

(Zsid. 13; 15.)

Majdnem minden liturgikus cselekmény előtt kifejezi az Egyház a „maiestas Domini”-t, a 123. zsoltár 8. versszakával: qui fecit coelum et terram. Roppant nagy és fölséges az, Aki az eget és földet alkotta. De ugyanakkor nagyon kicsinyek vagyunk mi. A liturgia fénye, pompája a maiestas Domini tükrözője. Ezért van, hogy a liturgikus Krisztus mindig a dicsőség Krisztusa. Krisztus Király, Isten Császár, „aki fölséges és nagy az ő dicsősége és nagy voltának nincs határa”. Ő állala mutatjuk be Istennek a dicséret áldozatát.

Ha még nem végezte el, a lelkipásztor a zsolozsmát s beteglátogatásból későn jön haza, nem köteles már elvégezni a napi officiumot. Vagy népmiszió ideje alatt egész nap gyóntat, nem köteles önmagától elvonni a szükséges alvást a zsolozsma kedvéért. Vagy egész napon át hivatalos, el nem halasztható teendőket kell elvégeznie vagy éppen egész napos kórházi szolgálatot kell teljesítenie.

Az individualizmus nem érti a zsolozsmát. Azt hiszi, hogy az egyén úgy tűnik el a közösségben, mint Madách falanszter-rendszerében. Nem. Csak úgy semmisülök meg, mint Pál apostol gondolja: Élek én, de már nem én élek, hanem Krisztus él bennem. (Gal. 2, 20.)

K E D D

Öltsük fel az Isten fegyverzetét, hogy megállhassunk az ördög cselvetései ellen.

(Efez. 6; 11.)

Ha nem vágyódunk hősi erényekre, annak jele, hogy az új embernek még nincs döntő szava bennünk. Békében élünk látszólag, de hamis békében. Lagymatagok vagyunk. A kemény, elszánt, határozott papok zavarba hozzák a világot. Kompromitálják a megalkuvókat és nádszál jellemeket.

Amikor subdiaconussá szenteltek bennünket, a szenteléskor kifejezésre jutott a papi felelősség gondolata. Újra és ismételten meg kell fontolnotok, mondta az ordináló püspök, hogy mily lerhétel vállaitok önként... Szabadok voltunk még e pillanatban, visszaléphettünk volna, de a szenteléssel mindenkor tisztaságra és az Egyház szolgálatára lettünk elkötelezve.

El tudunk-e odáig jutni a szociális krisztusi szeretetben, hogy az utcán elhagyott, szurtos gyerekeket ölbe vegyünk, hazavigyük és adjunk nekik egy karéj kenyeret? Megpihen-e felszentelt kezünk a fekele és barna gyermekfejeken? Ó, legyen, ha kell, a gyermekszívek rabszolgája és a csavargószívek királya!

SZERDA

A tejedelmek és halalmasságok ellen kell tusakodnunk.

(Efez. 6; 12.)

Elvhűség kell nekünk és rendítheletlen egyházas szellem. Csak egy Krisztus van és egy sacerdotium. Mi nem vagyunk másolata, utánzata, öntvénye Krisztusnak. Krisztus az első fölkent, tőle áradt a papi rend szentsége, kenete és így letünk alter Christus.

Az Egyház mindig érvénytelennek jelentette ki azt a keresztséget, mely csupán Krisztus vagy Jézus nevében történt és nem a Szentháromságában. Ha a Szentháromság mindenegyes személyét nem mondjuk ki, a szentség szintén érvénytelen.

Az A. C. a világiak apostolkodása. Közreműködésük a papság apostoli, lelkipásztori, vallásvédelmi tevékenységében. Híveink lelkét a keresztség és bérálás szentségével bizonyos fokban a papi hivatás fénye vonja be. Az A. C.-ban ez a szín a lélekben csak erősödik és öntudatos tevékenységgé fokozódik.

CSÜTÖRTÖK

*Vegyük fel az Isten fegyver-
zelét.* (Efez. 6; 13.)

Az Oltáriszentség ne legyen elmélet az életünkben. Hisz általunk akar megszólalni. Nekünk nem az a célunk, hogy a ceremóniákat elvégezzük, hanem hogy az Eucharisziát kivegyük a tabernákulumból és Krisztus emberré legyen a híveink között. Ne csak a színeket nyujtsuk a híveknek, hanem az élő, eleven Krisztust. Ez az Isten erős fegyverzele.

Ha két parancs ütközik össze, mindig a magasabbrendűt kell érvényre juttatni. Csak egyházi parancs tiltja, hogy világi ne nyúljon a szentséghez, azt a szentségházból ne vigye pl. beteghez. De isteni parancs írja elő, hogy a halálveszedelemben levő a szent útravalót magához vegye. Itt tehát az egyházi tilalom megszűnik és érvényesül az isteni parancs. A botrány azonban kerülendő!

Eucharisztia nélkül ne kezdjünk semmit az egyházközségben. A szentségi Krisztust bele kell vinnünk minden akcióba. Legyen az gazdasági, társadalmi vagy szociális megmozdulás. Hiányzik a nagy magyar Örökimádási könyv. Ebbe lehetne beledolgozni mindazt a szépséget, amit népünk az Eucharisztia imádása körül kitermelt.

P É N T E K

*Rajtunk legyen az igazság
vérije.* (Efez. 6; 14.)

Nagy hatalomnak vagyunk birtokosai, mondhatnám, az Úr legáldottabbjai vagyunk. Ez utóbbi Iudatában nem száll meg bennünket az öngőg büszkesége, hanem igenis otthont talál lelkünkben az alázat szerénysége. Szédítő örvények magasságában járunk, jaj, ha csak egy pillanatra is megfelekezünk fönséges hivatásunkról!...

Valahányszor erelnek tér vissza az Egyházba, vizsgálatot kell indítanunk a keresztségének érvényességét illetően. Ha aztán erkölcsi bizonyossággal kilűnik, hogy érvényesen lett megkeresztelve, még föltételesen sem szabad a keresztséget ismételni. Így rendelkezett a Sacrum Officium.

A kisgyermek nem érti az anyját, de értekezik vele; sír, ha őt sírni látja és örvend, ha édesanyja mosolyog. A liturgia latin szövegét nem érti népünk, de annak dallamából, áhítatos hangsúlyozásából és méltóságteljes végzéséből többet kiérez és megért talán, mintha a saját nyelvén hangzanék a papi funkció. Sok liturgikus szentbeszéd, sok magyarázat segít itt.

S Z O M B A T

Lábaink saruja legyen a felkészültség a béke evangéliumának hirdetésére.

(Efez. 6; 15.)

Allandóan készülnünk kell, hogy vasárnapról vasárnapra híveink elé állhassunk a béke evangéliumának hirdetésére. Szüntelen tanulás, önképzés kell ide. Szent Ágoston, Szent Alfonz haláluk órájáig nem hagyták abba a megfeszített tanulást és mégsem merték mondani, hogy már elegendő tudnak! . . .

Készületlenül fellépünk nagy tiszteletlenség a hallgatóinkkal, híveinkkel szemben. Néha nemcsak hanyagság, hanem egyenesen bűnös árulása azon ügynek, amelynek érdekében beszélünk. A trienti zsinat szerint i s t e n i parancs kötelezi a lelkipásztorokat, hogy a rájuk bízott népnek hirdessék az Isten igéjét.

Szavunk erő. De csak oly mértékben van meg a hatás, ahogyan az igehirdető egyesülve van az Istennel. Ha egyesülve vagyunk, szavaink megnyerik az Isten mindenhaló erejét és így a legrögzöttebb bűnösök sem tudnak ellenállni.

HATODIK HÉT VIZKERESZT UTÁN

VASÁRNAP

*A hit pajzsával kiolthatjuk a
gonosznak minden tüzes nyilát.
(Efez. 6; 16.)*

Az emberiség az áldozat anyagának megválasztásában az erkölcsi érzék elfajulásának a legvégső határáig elment. De a szentmiseáldozatban maga az Isten ment el a jónak a legmesszebbmenő határáig! Mivel Krisztus személyét tekintve, a sacrum olyan áldozat, amely anyagban, külső formában, lelki tettben, értékelésben a leglokéletesebb, következőképpen a leghathatósabb is.

Ha az oltárszolga nem tudja a papnak felelni, a pap maga mondja el a Kyrie kilenc könyörgését. Ne felejtsük, hogy kismisében az oltár közepén állva mondjuk a Kyriet, de ünnepélyes és énekesmisében a leckeoldalon, az introitus elmondása után.

Ha a szentmisében összetett kézzel rátámaszkodunk az oltárköre, ezzel azt akarjuk kifejezni, hogy a legszentebb áldozatot nem egyedül, nem is csak a hívekkel, hanem a szentekkel és főképp a szentek Királyával, az örök Főpappal együtt akarjuk a Mindenható Istennek bemutatni. Ezzel tudjuk kioltani a gonosznak minden tüzes nyilát. Ezt mély-ségesen hinnünk kell!

HÉTFŐ

Legyünk okosak és virraszunk az imádságban.

(Szt. Pét. I 4; 7.)

Minden liturgikus cselekedet egyben a közösség ünnepe is. A hívő sereg hiába jönne össze és imádkoznék, nem lenne liturgikus. Közvetítő kell ide. Viszont ha én, a közvetítő, felszentelt személy, egymagam imádkozom, zsolozsmázom, ez liturgikus. Ha breviáriumozom, a legszentebb istentiszteleti cselekedetek egyikét végzem a misztikus test tagjai nevében, azok számára.

A zsolozsma végzésének kötelezettsége háromféle forrásból eredhet: a felszentelésből, a szerzetesi fogadalomból és az egyházi javadalomból. Aki az utóbbit élvezi, a javadalomba való beiktatás napjától köteles végezni a zsolozsmát és ha nem végzi, restitúcióra köteles, melyet az új törvénykönyv szerint vagy a templomnak vagy a szemináriumnak vagy pedig a szegényeknek kell adni.

Szüntelen szinten-maradásnak, állandó önképzésnek és tudatos fegyelmezésnek lehet jutalma az az állapot, amikor zsolozsmázásom közben már eltűnik az „én” és megmarad egyedül az Egyház, mégpedig úgy, mint a folyton bennünk, köztünk és velünk élő Krisztus.

K E D D

*Bizodalmunk Krisztus által
van az Isten iránt.*

(II Kor. 11; 3, 4.)

Ne legyünk a pénznek, a földnek, az anyagnak szerelmesei. Mikor pappá lettünk, a szűk útra vállalkoztunk, a kereszti iskolájába iralkoztunk be. Most, amikor az egész világ szenved, éppen mi akarunk kibújni az áldozatvállalás alól? Nem elég a meleg szoba békés csendjél leljátni engesztelésül! A nagy csapásokat is megszentelhetjük, épp a bizalom által, mely Krisztusban nyújtatik nekünk.

Az Egyház oltára maga Jézus Krisztus. Fehér ruhája: a híveim. Mikor alszerpappá szenteltek, vállalkoztam a fehérenemű mosására, hogy tisztára válton legyenek a rámbízottak részesei az áldozatnak és ékessége az oltárnak. Szubdiakonusi ordóm felvételekor az Egyház oltáráldozatának lettem engedelmes és alázatos szolgája.

Az emberi szenvedések láttára először szemünk legyen könnyes, aztán a lelkünk. A jószág szelleme szárnyaljon papi énemben; öröml, mosolyt és boldogságot hozzak környezetembe, nagyobb családom életébe, hogy ellüntessem a szomorúságot. Az Ég küldöttje, Isten szent (sacer) ajándéka (dos) legyek az iskolám, a falum, egyház-községem részére.

SZERDA

Szivemben a szándékot erősítsd meg, hogy a te házad neked szentelve megmaradjon.

(Júd. 9; 18.)

Templom nélkül nincs Élet az egyházközségben. Nem tudja semmi úgy összefogni, együttartani a közösséget, mint a templom. Itt lesznek testvérekké a tagok, a mi Urunk Krisztusban. Az oltárasztal körül egyek a kenyérszegésben, a szószerk egységes tanítást hirdet és egységes szellemet biztosít az egyházközségben, itt kapják az ősatyák és unokáik a természetfeletti életet a keresztségben, ha elvesztették, feltámadnak a bűnbánat szentségi erejében, innél nyerik a szent útravalót, a templom köré temelkedve várja az igazi életet élő egyházközség a boldog feltámadást. Az egyházközség az Úr házanépe, a templom az ő Háza. Imádkozzék a felelős lelkipásztor, hogy az Úr Háza és népe Neki szentelve megmaradjon.

Hogy valaki keresztszülő lehessen, kell, hogy erre a listre kijelöljék, illetve felkérjék. Jog illeti a kereszteleendő (ha felnőtt), a szülő, ill. gyámot, vagy ha ilyenek nincsenek vagy nem végzik leendő-jüket, jelölhet ki keresztszülő a szentséget kiszolgáltató pap. A keresztszülő az új törvénykönyv szerint legyen legalább 14 éves, de méltányos okokból a szentség kiszolgáltatója megengedheti, hogy gyermek legyen a keresztszülő.

CSÜTÖRTÖK

*Isten tett minket alkalmassá,
hogy Újszövetség szolgái le-
gyünk. (II Kor. 3; 5.)*

Istentiszteleteink egyedüli középpontja: Krisztus. Életünk lényege pedig Krisztus közössége. Legfőbb feladatunk: Krisztus követése. Minderre csakis Isten tehet bennünket elfogadottá, alkalmassá. Csak egy Krisztus van, mint Isten mindenütt jelen van. De számunkra ez a jelenlét fogható valósággá az Eucharishtiában lesz és az Egyházban.

Az Oltáriszentség kitételére szolgáló ostensoriumon csakis Krisztus alakját, a reá és az Oltáriszentségre vonatkozó jelképeket szabad díszítésül felhasználni. Angyalok alakját, kik imádják az Eucharishtiát, szabad. Hogy az ostensoriumot a szentségházba legyünk, nincs semmi akadálya.

Vegtelenül fontos a faluban a lelkipásztor adorációs szelleme. Ne múljék el nap, hogy a mise végétével ne látogatnók meg a szentségi Jézust. Szokjuk meg: az Eucharisztia előtt breviáriumozni; a nap egy meghatározott idejében vizitálni; esti imánkat a háznéppel együtt Előtte végezni; étkezések után átnézni isteni Rabunkhoz.

P É N T E K

*Tarts ki a mellett, amit tanul-
tál s amiről meggyőződteél.*

(Tim. II 3; 14.)

Krisztus virágainak nevezi Szent Ambrus a keresztényeket. Krisztus tilokzatos testén, az igazi szállítótkén — vagyunk virágok. Nunquam separari permittas, imádkozzuk minden szentmisében a szentáldozás előtt. Vegyük komolyan is. Akarjunk is soha el nem szakadni Krisztustól. Krisztus szállójében örök a tavasz. Mi papok, ó, ne legyünk művirágok!

A pacificalét sokszor oly esetekben használjuk, mikor azt a rubrika nem írja elő. Pl. litániákon, temetéseken vinni magunkkal felesleges és sokszor csak akadályul szolgál. Ez a szokás semmiesetre sem emeli az áhítatot.

Amikor pappá szenteltek bennünket, fogantatossá tette az ordó áldásunkat minden fölött, amit megáldunk. Egész életünk áldásosztás. Szívesen, áhítattal tegyük e kedves liszttségünket. Áldjuk meg naponként a községünket; a diákjainkat; áldjuk meg szolgálatba induló leányainkat; bevonuló fiatalságunkat; első áldozóinkat; betegeinket. Mindezt a kereszt jelével. Hisz azt tanultuk, hogy ennél szebbet és jobbat nem tehetünk. Győződjünk is meg róla!

S Z O M B A T

*Óvatosan éljünk, ne mint az
esztelenek, hanem mint a böl-
csek.* (Efez. 5; 15.)

Jézus az ő Egyházát parancsoló tényezővé tette
szent nevében és tekintélyével. Mi papok hajtjuk
ezt végre. Ha nem hallgatnának ránk, lesznek, mint
a pogány és a vámos. Mi csak hirdessük az igét,
mint a bölcsek, a többi az isteni kegyelem dolga.
Ne akarjuk esztelenül elvégezni azt, ami az Isten
dolga...

A Kódex szerint a plébános köteles minden
vasárnap és külsőleg megüendő ünnepen szentbe-
szédet mondani. Ez személyes kötelezettség, me-
lyet másra át nem ruházhat. A nagybőjtben az
1346. c. szerint gondoskodás történjék, hogy gyak-
rabban legyen szentbeszéd

A didaszkalikus beszédnek kettős célja van:
oktatás és buzdítás; a paranelikus beszédnek csak
buzdítás. Az utóbbiban legfontosabb a tárgyalás
szerkezete. Az érvek lehetnek etikaiak, endemoni-
kusak és teológiaiak. Jó vagy rossz; vigasztaló vagy
boldogtalanná tesz; az örök boldogságra hasznos
vagy éppen az ellenkező.

HETVENEDVASÁRNAP HETE

VASÁRNAP

Mint a pálma ágai, állnak körülüm Áron fiai. (Sir. 50; 14.)

A kegyelmi élet vérkeringésében, a krisztusi kegyelem kiadásában az életet a liturgia, az istentisztelet szolgáltatja. A pap ennek a centruma, én vagyok vollaképen a liturgia. Közvetítem az isteni életet, hirdetem az Isten akaratát és törvényeit, közlöm a kegyelmet a szentségeken, főképpen a szentmisén keresztül. Főként így vasárnapon, az egyházközség hivatalos istentiszteletén kell átéreznem azt, hogy nekem Istentől küldött hiválsom ezt a kegyelmi kiadást eljuttatnom és minél teljesebbé lennem híveim életében.

Kötelező előírás, hogy az oltár három vagy két oltárkendővel legyen letakarva, de ez utóbbi esetben a második kendő kétrétűen legyen összehajtva. A kendőket saját temploma számára a plébános áldhatja meg. Az oltárlakarót (vesperale) nem kell megáldani. Asztal-oltárnál, ha ez nem drága és művészi anyagból készült, előírás az antependium használata.

Az oltár igazán sohasem Mária-oltár vagy Szent József-oltár, hanem mindig Krisztus-oltár. Az oltáron három a lényeges: maga az asztal, a feszület és a gyertyák. Még a virágnak sem lenne szabad, szoros értelemben véve az oltáron lennie, hanem vagy az oltár mellett lévő állványon vagy az oltár mögött.

A templomunk a legszentebb áldozat színhelye. Három generális elv legyen a rector ecclesiae-nek szeme előtt: a templom legyen tiszta, az oltár csinos, a sekrestye rendes.

HÉTFŐ

Dícsérem nevedet szüntelen.

(Sir. 51; 15.)

A sacrum elvégzése után a zsolozsma hátralevő része szenteli meg a napomat. A huszonnégyszázötven órának legmagasztosabb perce már megtörtént, felejthetetlenül nagyszerű volt: kezemben tartottam, sőt magamhoz vettem az Urat. Szinte sok ez egyetlen napra! De tovább élek belőle a Primában, a Tertiában, a kisebb órákban... Ez a perseveratio in oratione, a fractio panis után.

Ha magánosan végzem a breviáriumot, általános szabály az, hogy bármely imára alkalmas helyen elvégezhetem. De ha kellő ok van rá és szükséges, elvégezhető imára nem kimondottan alkalmas helyen is. De vigyázzunk, hogy túlzásba ne menjünk. Itt is egy kihasználatlan öt perc a villamoson, ott is egy kis henye idő a dolgozatíráshoz, amott is egy kis „potya” idő, míg várni kell a vonal indulására, hát mondom a zsolozsmát. Nem ez az Egyház intenciója.

Furcsa, ha a nap 24 órájából valósággal „lopni” kell időt a breviáriumozásra.

A breviáriumot sokan nem ismerjük és elszomorító az, hogy nem is veszünk magunknak annyi fáradságot, hogy próbáljuk megismerni.

K E D D

*Istentől küldettem a nemzet
megtérítésére.* (Sir. 49; 3.)

Azt hiszem, nincs az a kor- és időtávolság, amely ei tudná homályosítani a pap életében azt a pillanatot, amelyben örök barátságára méltatta őt a Főpap. Talán meg is lazultak idővel a kötelékek, talán méltatlanok is lettünk arra a meg nem érdemelt és kitüntető barátságra, talán — félek kimondani — meg is bántuk lépésünkel, de a ragyogó pillanat szép emléke, hamvas üdesége, bája és lelki békéje bizonyosan visszajár hozzánk akkor, mikor egy emelkedett és tiszta percben arra gondolunk, hogy mi az ordinációban egészen Jézusé lettünk.

Krisztussal egészen szoros kapcsolatot kaptam a papszenteléskor, a character sacerdotalis-ban. Hivatásomnál fogva lettem építő tagja a Krisztus-testnek. Az egyházirend szociális szentség. A Corpus Christi-ben a tagok sokaságát a szentségek egyesítik, tehát ez a szervezet szentségi szervezet.

A jó pap életében: mindennap lelkiismeretvizsgálat, minden héten gyónás; minden hónapban recolectio; minden évben zárt lelkigyakorlat.

Milyen különös: mi papok nem keressük egymást, s ha együtt vagyunk, nem beszélünk lelki dolgokról. Pedig amit az ember szeret, arról szívesen beszél. Ha nem szeretem a lelki életet, nem is élem, ha pedig nem élem, elfajulok.

SZERDA

Jaj a pásztoroknak, kik önmagukat legeltetik.

(Ezek. 34; 2.)

Rettenetes szakadékot ás a pásztor és a szegény, rongyos nyáj közé, ha mértéken felül értékelem a pénzt, hajhászom a vagyont, keresem a jólétet. Mi a szegény, egyszerű, dolgozó, munkás Krisztust hirdetjük, ki ma a dicsőség Királya. Sok ellenszenv forrásokozik onnét, hogy a szűkös megélhetéséért verejtékező hívő látja, hogy mily jól megy a pap sora. Sorsközösséget kell vállalnom nélkülöző hívőimmel. Jaj nekem, ha magamat legeltetem.

Talán nem utópisztikus álom a Papi Hivatások Műve magyar földön. Franciaországban virágzik. Imádság, alamizsna. Sok papot nevelt ez a Mű az Egyháznak! Minden pap, aki ennek jótéteményében részesült, évenként köteles egy sacramot elvégezni ordinációja hetében jótévedőért. Minden francia egyházmegyében él és működik; vezet a versaillesi. Csodálatos áldozatkészsége mutatkozik itt a francia hívőknek. Adományaikból nemcsak a spes cleri el, de épületek, szemináriumok, kápolnák emelkednek.

A hitoktatásunk célja: az iskolapadokból emberek kerüljenek ki, emberek, kikben elevenen él az istenfélelem, érzékeny bennük a lelkiismeret és akikre majd számíthat az Egyház. Az A. C. munkát már itt kezdjük el. A Krisztus és a gyermek célkitűzés nemcsak egy évre szólt. Hosszú időre megmutatta az építő munkánknek irányát és tempóját.

CSÜTÖRTÖK

*Embertia! Ez az én királyi
székem helye. (Ezek. 43; 7.)*

A pap idealizmusának fogyhatatlan hajtóereje az Eucharisztia. A szentségi Krisztus tabernákulumának királyi helyén a jóság, a szeretet foglal le teljesen. Gyűlöletre és utálatra nevel a bűnnel szemben, belém szuggerálja a szépnek és papi tisztaságnak fanatikus szeretetét, átveszem Tőle az alázatnak, engedelmességnek és türelemnek áldozatos és engesztelő szellemét. Embertia! Isten embere! Krisztus papja! Sokat időzzél Jézus királyi székének helyén, az Oltáriszentség előtt.

Ideális és praktikus meg esztétikus is volna, ha mindjárt az oltárépítésnél gondolnánk valamire. Sokszor áldoztatunk mise közben, s ilyenkor a közepső kánontáblát, a legtöbb helyen, el kell mozdítanunk a helyéről, hogy a szentségház ajtaját kinyithassuk. A tabernákulum ne legyen egyszinten az oltár asztalával, ajtaja nyíljék úgy 20 cm-re az oltár szintje fölött. Így az átlagnagyságú kánontábla szépen megfér a szentségház ajtaja alatt és így a funkció közben nem kell elmozdítanunk.

A legtöbb helyen az Oltáriszentség kitételekor a keresztet eltávolítják az oltárról. Szabad, de nem szükséges. Csak a kereszt azon a trónon nem lehet, melyre a Legszentebbet tesszük.

P É N T E K

Ne keményítsétek meg a szíveteket. (Zsid. 3; 15.)

Az engesztelés nemcsak elit lelkeknek való. Mindenkinek, aki átérzi, mennyire megbántják az emberek Isten végtelen fölségét és mennyire kell Őt expiálni. Eddig pedig a legegyszerűbb hívő is el tud jutni. Márcsak azért is, mert neki is van szíve, mely merőben emberi ugyan, de rokon az istenemberi Szívvel. Ahol pedig a Szív van érdekelve, ott az ész nem tud és ne is akarjon fölényes lenni.

Minden erénynek alapja az alázatosság. A legmagasabb fokának gyakorlása: a megaláztatás. Ettől fél általában a papi lélek legjobban. Pedig sok punktlát kapunk erről kispap korunkban. Próbálták is velünk, mégis, még a halálban sem akarunk az alázatosság karjában pihenni, mint az a halálba induló paptestvérünk, aki utolsó intézkedésében meghagyta környezetének, hogy a piros övet el ne felejtsek rákötni...

Egyik egyházmegyénkben az évi szokásos hitéleti statisztika szerint egy faluban 12 születés volt, ugyanakkor 12.000 szentáldozás. Feltétlenül valami baj van ebben a községben! Sok itt a téves lelki ismerettel áldozó. Nem szabad a lelkipásztornak elnéznie a bűnt, csak azért, hogy sok áldozó legyen... Súlyos felelősség! Eszik az ítéletet a mi számunkra...

SZOMBAT

Isten népe vagytok.

(I Pét. 2; 10.)

A prédikációnkban mindig az örök üdvösség gondolatának fontossága jusson uralkodó szerephez. Bármiről beszélünk, a háttérben ez magasodjék. Ezért jönnek híveink a szószékünk köré, minthogy kérnek bennünket, hogy a legfontosabb dolgokról szóljunk hozzájuk, az egyetlen szükségesről, a soha el nem múló valóságról: az örök üdvösségről. Ez az igazi „időálló” prédikáció!

Kedveljük és szeretlenségünk meg a néppel a ciklus témákat. Ezek választhatók a dogmatika, az egyháztörténel, a liturgia, a szentségek vagy a parancsolatok világából. Így ellátjuk magunkat kiadós, hosszantartó anyaggal és a hallgatóságunkat érdekes és tanulságos témakörrel.

Tóth Tihamér szerint, ha a hitszónok prédikációra készül, egyik kezében a Szentírás legyen, a másikkban a napilap.

Az igehirdetésnél ne bízzuk magunkat ötletekre, hangulatra, a kedélyvilágunk hullámvásására. Alapos előkészület után lépünk föl az Isten hegyére. Szombaton csak végleges formában öntjük mondanivalónkat, miután már egész héten át magunkban hordtuk, gyúrtuk, alakítottuk a prédikációs témát.

HATVANADVASÁRNAP HETE

VASÁRNAP

Vajjon nem egy-e mindnyájunk Atyja? (Malak. 2; 10.)

A szentmisének papi eletemet gazdaggá, tartalmassá és boldoggá kellene tennie. Papi működésemnek ez a lényege és központja, a liturgikus életnek koronája. A szentmisében vállamon érzem küzdő egyházközségemnek minden érdekét, keresztjét és terhét. A hívek körülöttem a Krisztus misztikus testének tagjai, én pedig az áldozatot bemutató pap, mint e tagoknak Istentől rendelt hivatalos képviselője, ügyeiknek közvetítője. Egy hatalmas szervezetnek, az egész földkerekséget átfogó országnak vagyunk ilyenkor igazán tagjai, akiket ezer meg ezer kegyelmi szál fűz össze Krisztussal, az egyedüli Közbenjáróval, a Fejjel.

Ideális volna: a palla legyen kicsiny, a burza pedig nagy, széles. Megengedhető, hogy a négy csücskén egy kis rojt is lóghat. Díszként. Esztétikus is lenne így a kehelyfölszerelés.

Az egész templom az oltárért van. Ne takarja el ezt tehát semmi a hívek előtt. Se oszlop, se zászló, se szobor, se egyéb lényegtelen és mellékesen fölösleges díszítés.

Az ú. n. Gregorián 30 misét nem kell ugyanannak a papnak mondania, de 30 egymásután kö-

vetkező napon, megszakítás nélkül kell elvégeznie. Több halottért is lehet bemutatni őket; nincs előírva, hogy mind a 30 sacramot ugyanannál az oltárnál kell bemutatni.

HÉTFŐ

Igédben igen bízom.

(Zsolt. 118; 74.)

A helyes az volna, hogy amikor lemegyek a parochiáról vagy a cellából a sacrum bemutatására, már telítve legyek alkalmi gondolatokkal a szentmise méltó elvégzésére. Szinte csordultig legyen a lelkem! Ne is férjen bele több. Elképzelhetetlenül szomorú eset, hogy a sekrestyés figyelmeztessen, hogy kérem, ma úgy látom, hogy *r* betűt mutat a direktórium. Piros ruha kell kérem. Igen, szomorú eset, amikor a legszentebb áldozatot pár perc alatt megkezdő sacerdos nem tudja, milyen mise lesz ma. Nyilván rossz napirend beosztásából máris kimaradt a távolabbi praeparatio ad missam. A nap zsongéja már nem az Úré lett.

Honi nyelven nem mondhatom a zsoltoszmát a nélkül, hogy meg ne sérteném a lényeges alak kellékét. Súlyosan vétkezem így és a kötelességemnek nem teszek eleget. Szintúgy vétkezem, ha az előírt officiumtól minőségileg és mennyiségileg lényegesen különbözöt mondanék el.

Van ilyen plébános is: káplánjaival bőjtben áttanulmányozta a szentmise bemutatásának szabályait, rubrikáit, ádventben pedig a breviárium törvényeit.

K E D D

Tágas téren járok, mert parancsaidat keresem.

(Zsolt. 118; 45.)

Lehet-e papi életünknek más célja és centrálisabb vágya, mint Jézust jobban megismerni és épp ez ismeret alapján minél jobban szeretni, márcsak azért is, mert a felszentelés percében azt mondta nekünk: Vos amici mei estis. Nem mondalak benneteket szolgálóknak, mert a szolga nem tudja, mit művel az Úr, nem, titeket papokat a hatodik szentség erejével és kegyelmével lefoglaltak magamnak o g ó s z e n.

A szentelések imaszövegeiben mindaz megtalálható, amit az Egyház a klerikustól az életszentség terén megkíván. A lényeg ez: el kell szakadnom mindattól, ami elválaszthat Istentől. Teljesen Krisztushoz kell ragaszkodnom. Az Úr lesz az osztályrészem. Le kell vetnem a régi embert. Áldozatos úton kell előre haladnom, míg kialakul bennem a kegyelmes, új ember!

A szentmisénél a színekre vonatkozó rubrikák parancserővel bírnak: megszegésük bocsánatos bűn. Minden alapos és észszerű ok azonban elégséges, hogy a rubrikáktól eltérjünk.

A papot legnehezebb a hibájára figyelmeztetni. Pedig sokszor kell és bűn, ha így intézzük el: Mi közöm hozzá... Legyen esze... Amennyi határozottság, szilárdság és felelősségérzett kell a figyelmeztetéshez, kell ugyanannyi szelídség, jóság, lámpital, szeretet és alapos lélekismeret.

SZERDA

Juhaim eltévedtek, mert nem volt pásztoruk. (Ezek. 34; 5.)

Pásztorok... akik végrehajtott küldenek a nyájra, tíz fillér hiányért utána futnak híveiknek, pásztorok, kiknek állandó ügyvédjük van a rájuk bízott néppel támadt pereik elintézésére. Csoda, ha eltévednek a juhok?... Gondolatban felmérhetetlen, hogy mit tudunk mi így ártani Isten országának, Krisztus ügyének, egymásnak, híveinknek.

Az Ogino-Knaus-fele elmélet nem más, mint a fokultatív meddőségnek természetes módszere. Az elmélet szerint a rendes 28 napos ciklusban a 11—19 közti 8 napra szorítkozik a steril idő valószínűsége. Erkölcsi kifogástalanságát az elméletnek a legnagyobb moralisták is elismerik.

Ne arra törekedjék a lelkipásztor, hogy hívei minél gyakrabban gyónjanak. Szép, de nem ez az ideális. Ugy éljenek, hogy a megszentelő kegyelem állapotában legyenek, s így minél kevesebbszer kelljen gyónniok. Rendszeres lelki nevelés és vezetés kell ide részünkről.

Az A. C. mint lelki reform-mozgalom sokat tesz és fárad. Nemcsak egy-két fontos gondolat felvételével, hanem nemzeti létérdek megoldását sürgető levékenységeivel. Nagy elhatározásokra, tettekre sürgető aktivitás. Mi ott a csúfáldmentés, nemzetmentés gondolata. Hogy nem valósul meg, kérdezzük, nem vagyunk-e mi is hibásak?...

CSÜTÖRTÖK

A tornác meglelék az Úr dicsőségének lényességével.

(Ezek. 10; 4.)

Az eucharisztikus Krisztus közelsége, tornácunkban való örökös velünk maradása micsoda kábító magasságokba tudja ragadni a hitből élő papnak lelkét. Jézus együttlétével könnyebb számunkra az élet, jobbak az emberek és szebb a világ. Megtelünk az Úr dicsőségének lényességével. Örök ifjúságot biztosít számunkra az Eucharisztia, a halhatatlanság gallyát oltja belém mindenegyes communio. Így aztán Jézus ereje tart fenn, Jézus lelke biztat, Jézus példája sugallja a még több küzdelmet a ráncbízott nyájért.

Az Oltáriszentséget nem szabad soha nyilvánosan vinnünk olyan haldoklóhoz, akinek egyházilag rendezetlen házassága a nép előtt köztudomású. Félő ugyanis, hogy a látszólag méltatlan szentáldozás a híveket megbotránkoztatja és esetleg vissza is tartja a nagy szentség vételétől.

Ha az Oltáriszentség ki van téve az oltáron és nincs éppen szentmise ott, előírás, hogy a kánon-táblák ne legyenek az oltáron.

Megtörténik, hogy a hívek jámbor kegyelete a templomban valamely szent szobra vagy képe előtt éget lámpát. Csak arra vigyázzunk, hogy az Eucharisztia előtt nagyobb lámpa égjen vagy több.

P É N T E K

Míg a testben élünk, távol járunk az Úrtól. (II Kor. 5; 6.)

Időközönként nagyon jól beválik, ha hirdelünk a népnek egy-egy engesztelő novénát. Hajlandók vagyunk sokan azt hinni, hogy ilyesminek nincs fogalja a nép között. Könnyen tévedünk. A leg-egyszerűbb falusi lelkek között is szép számmal vannak engesztelők. Mert vannak Jézus Szíve-tiszte-lők. A Jézus Szíve-tisztelet az engesztelés kulcsa. Sokhelyütt, sajnos, nem is tudják a hívek, mi az engesztelés. Nem is ismernek az engesztelés lehetőségeiből, ezer módjából csak egyet is. Ki a felelős, hogy itt nem ismerik Jézus Szívét, aki a bűnösökért engesztelő áldozat? Távol járunk az Úrtól.

Az új törvénykönyv csak azoknak a betegeknek enged meg jejunium naturale nélküli áldozást, akik már egy hónapja betegek és nincs remény, hogy hamar felgyógyulnak. De a Congregatio Sacramentorum megadja az engedélyt a jejunium nélküli szentáldozásra a betegek számára, ha azt kérik.

Amíg egy gyermek törvénytelenítés következtében nem katolikus módon nevelkedik, mindaddig katolikusnak tekintendő, míg megfelelő korban az úrvacsorához való járulás vagy konfirmáció által tudatos eretnekké nem lesz.

SZOMBAT

*Ne vessen minket ide-oda a
tanítás bármely szélhúvása.*

(Efez. 4; 14.)

Az igazi igehirdetés aszkézisen és lelkiiségen épül fel. Lehet e nélkül is prédikálni, de nem tud átalakító erővel belenyúlni a hallgatók lelkébe. A papi életnek ott kell állnia a prédikáció mögött. Ez adja meg a hitelét. Magunk sem gondoljuk, hogy mennyire keresik ezt az életet, ezt a hátvédet a hívőink.

Be kell bizonyítania az igehirdetőnek, hogy beszéde Istentől származik és szavait a kinyilatkoztatásból merítette. Hogy amit mond, az a depositum fidei szerves része, Jézus Krisztus üzenete, Isten szava, az Úr parancsa és teljesen egyezik a Szentlélek által csálhatatlanul irányított Egyház tanításával. Ha így szólunk a hallgatókhoz, érzik, hogy itt már nincs fellebbezés. Nem vezeti sem őket, sem minket valamely tanítás szélhúvása.

Jó volna papnak lenni, ha nem volna vasárnap, nem volna a vasárnapi igehirdetés...

Mindíg szép papnak lenni, de legszebb vasárnapon, mert akkor van prédikáció!

Washington György szerint a világot nem lehet Isten és Biblia nélkül kormányozni. Nos, hát akkor hogyan lehet egy prédikációt, mely Isten szavának, akaratának és parancsának tolmácsolója, elkészíteni Biblia nélkül?...

V A S Á R N A P

*Az oltáron véghezviszem a
főlséges Király áldozatát.*

(Sir. 50; 15.)

A szentmisében átadom magamat teljesen Krisztusnak, a Főpapnak, akitől kaptam hatalmam, missziómat, emberfeletti nagy méltóságomat. A szentmisében áldozatot lássak, mely önátadással kapcsolatos a Főpap példájára, aki föláldozta magát a mennyei Atyának. Életem, papi életem ne legyen más, mint Krisztus életének követése, áldozatának folytatása és annak szüntelen, titokzatos megújulása.

Kíváncsi, hogy az oltár csinos legyen, a tabernákulum szép és tiszta, csillogó és hívogató, de a templom igazi díszé, szépsége és csillogó ékesége az áldozatbemutató pap legyen. Ez vonzza, csalogatja legjobban a híveket. Vonzó legyen az áhítatunk, összeszedett jámborságunk, komoly lelki-séget sugározzon méltóságunk.

A misevállalás ténye a kontraktusnak, melynél a misevállaló elfogadja és kötelezi magát annak az intenciónak és nem másnak elvégzésére, melyet a misemondató megjelölt. Nagyon komolyan vegyük mindig az intenciós könyvünk kezelését.

A binandi facultas elnyerésénél az Egyház általános törvénye szerint csak az egyik szentmisével szabad ex iustitia származó köteletségnek elegendi tenni. A másik szentmiséért nem szabad stipendiumot elfogadni.

HÉTFŐ

*Mindhalálíg dicséri lelkem az
Urat. (Sir. 51; 8.)*

Tartsunk íróasztalunkon kézi Missálét. Igen üdvös, kimondhatatlanul hasznos és gyümölcsöző a szentmise előtt kissé áttekinteni a napi miseszöveg változó részeit. Ezt nevezhetem már közvetlen prae-parationak. Sokszor csak pár percel igényel az egész és hihetetlenül bő kamatot hoz. Az oltárnál a szöveg már ismerős, friss emlékezetemben van, gyorsan kapcsolom a korábban mondott zsolozsma szövegéhez és így minden különös megerőltetés nélkül birtokába jutottam a kölcsönös gondolatoknak, amiket a szentmise és a zsolozsma nyújt.

Ha elegendő ok van arra, hogy a napi officiumot egészen ne végezzem el, de egy horát el tudok végezni, erre köteles vagyok. De ha egy imaórát se tudok, csak ennek egy részét, erre már nem vagyok köteles.

A breviárium vigasztalásunkra van, papi életünknek melegítője. Ne panaszkodjunk hát miatta. Gondoljuk meg, hogy a sacrum elvégzése mellett a breviárium liturgikus papi életünknek a leglényegesebb része. Sajnos, sok hiba van éppen e tekintetben is a papi nevelésünkben. A szemináriumban sokszor hallottunk a breviáriumról, de legtöbbször csak két dologgal kapcsolatosan: 1. súlyos bűn terhe alatt kötelező; 2. csak ennek elmulasztásáért követelőlölünk restitúciót az Egyháztól.

KEDD

Mint a fényes nap . . .

(Sir. 50; 7.)

A papi lélek az egyházirend szentségénél fogva Jézusba kapcsolódó, Benne élő és folyton Belőle táplálkozó eleven, valóságos véredény. Tartalmát, isteni életnedvét, kegyelmi erejét Jézustól nyeri; Aki őt az ordinációkor homlokon csókolta, piederstálra állította, legszebb ruhájába öltöztette és így mutatta be a világnak: Ime, az én kedves Fiam, kiben kedvem telik. Őt hallgassátok, mert mindazt, amit Atyámtól tudok, tudtára adtam neki.

Az új törvénykönyv jogi rendelkezésekkel is igyekszik előmozdítani a papság életszentségét. Előírja a 125. c. a gyakori gyónást; a 595. c. a szerzeteseknek a heti gyónást és az évi lelkigyakorlatot; a 125. r. 2. c. a napi exament, a rosariumot, a visitatio SS-t, a meditációt; a világi papoknak három évenként exerciciumot.

Ha a templomot nem nagyobb résszel, mint a régi, kibővítik, vagy falait részletenként megújítják, újra festik belül vagy a belső vakolatot, még a szentelési keresztek helyét is leverik, felszentelését nem vesztli el. De elveszti, ha nagyobb részét egyszerre lebontják.

Nálunk papoknál megvannak a coelebs ember veszélyei. Lelkileg egyoldalúan fejlődünk vagy elsatnyulunk. A papság közös életének megvan a maga antológiai alapja. Maga az Egyház a 673. c. szerint helyesli a papság együttlélését. A világi

papokét is. Krisztus sem küldte egyenkint tanítványait. Nálunk a Regnum Marianum hirdeti és bizonyítja a kitűnő szellemben együttélő világi papok áldásos életmunkáját.

HAMVAZÓSZERDA

*Uram, elnézed az emberek
bűneit és megbocsátasz nekik,
mert te vagy a mi Urunk, Istenünk! (Sap. 24; 25.)*

Megszentelem a hamut, melyet a múltévi virágvasárnapi száraz barkák adnak, hogy meghintve híveimet, elismerjék az embernek a földből való származását és a halál után a földbe való visszatérését. A bűnök büntetéséért. Szentelmény ez és a hamu a szent imák erejével gyógyító erő is nyer.

Mi papok nem számíthatunk csodaadományokra, melyekkel az apostolok fel voltak ruházva. Emberi erővel, emberi tevékenységgel kell Krisztus nagy ügyét diadalra vinnünk; a természetfölötti eszközök közül az imádságot és szentségeket használhatjuk. Annál inkább kell az A. C.-t sürgetnünk! A benső szeretet ösztönözze híveinket a laikus apostolkodásra. Önmegszentelés, jó példa és imádság lehet az igazi Katolikus Akciónak célja.

Szent papok — szent nép. Szorosan együvé tartozó, egymásba fonódó nagy valóság mindkettő.

CSÜTÖRTÖK

*Izrael fiai között lakom mind-
örökké. (Ezek. 43; 7.)*

Az egyetlen Egyházban és a sokezer tabernákulumban köztünk és velünk élő Krisztus adja szavainknak az erőt, papi egyéniségünknek a tekintélyt, hisz hogy úgy mondjuk: Krisztus a hatalmunkban van, rendelkezünk vele, kiosztjuk a híveinknek. Lehetünk ezzel a küldetéssel szemben közömbösek, főként lanyhák? Nagy visszaélés azzal szemben, Aki valamikor barátljának nevezett bennünket és kezünkbe adta önmagát túláradó szeretetből.

A Szentségek Kongregációjának az áldoztató patena elrendelésével célja az volt, hogy minél jobban biztosítsa az Oltáriszentség tisztelgetet. Ha csak lehet, arra kell híveinket ránevelnünk, hogy saját maguk tartsák a patenát. A patena használata kötelező.

Az Oltáriszentség incenzálása így történik: A térdeplő celebráns mélyen meghajol, majd három duplex ductus-sal füstöl, úgyhogy a turibulumot függőleges irányban emeli föl és így lendíti a Szentség felé, míg az egyes ductus-ok közt nem hajol meg, a végén azonban ismét mélyen meghajol.

A szentségház tetejére semmi mást nem szabad lennünk, mint esetleg keresztet.

P É N T E K

Rájok bocsátom az én búslásom haragját. (Jer. 49; 37.)

Istennek hála, mindjobban kezd kibontakozni nálunk egy nagy népi engesztelő mozgalom képe. Nagy lelki megújulást tud ez eredményezni, hisz az egész Jézus Szívéből sarjadzik és ide tér vissza. A bántalmak ugyanis a szívnek fájnak, engesztelni is csak a szívvel lehet. Ezt a mondatot mindenki megérti, engesztelni tehát mindenki tud, aki beiratkozott a Szentséges Szív iskolájába. Tanítsuk meg a népet engesztelni, elsősorban az első péntekeseket. Imával, fohással, jócselekedettel, alamizsnával, önmegtagadással, és mindezek koronájával, a szentmise-áldozattal. Hihetetlenül szép eredményt tudunk elérni, aránylag kevés munkával, de meleg Szívvel!

A klérikusok peres ügyeiket az egyházi fórum előtt kötelesek elintézni. De azokban az ügyekben, melyekben az egyházi hatóságon kívül a világi bíróság is érdekelt, helye van a praeventiának. Ha tehát egy ilyen természetű ügyet egyszer már az egyházi hatóság elé tárlunk és már azt tárgyalni meg is kezdte, valaki világi bíróság elé vinné, büntethető a 2222. kánon szerint.

Az új francia katekizmus meghatározza a vallás fogalmát, így: A vallás mindazon dolgoknak összessége, amelyek az embert Istennel összekötik. Jó volna a mi könyveinkbe is beírni.

SZÓMBAT

*Az Isten kipróbált és igazolt
minket, hogy reánk bízassék az
Evangélium. (II Tess. 2; 4.)*

Beszédünkben a hallgatóság mindig érezze ki a krisztusi szociális szellemet. Főképpen a mai idők sürgetik ezt a követelményt. Nagy melegséggel és szeretettel szóljunk mindig a szegényekről. Akárhogyan, de hozzuk elő ezt a gondolatot, ha lehet, minden egyes prédikációnkban. Nagyon könnyű. Hisz a szegényeknek hirdettetik az az Evangélium, melyet Krisztus reánk bízott. A szociális, karitatív követelmény folytonos hirdetése lesz a mi igazolásunk.

A szónoki bizonyítás érveinél nem a szám a döntő, hanem a súly. Néha elég egy-két erős érvelést jól kidolgoznunk. Pl. a munkáskérdés, a szociális probléma keresztény alapon való tárgyalásánál vegyük elő a Quadragesimo Anno-t. Fellebbezhetetlenül meg van oldva benne a probléma. Sorozatos beszédekkel kellene mondanunk erről a tárgyról. Elég lenne mindig egy-egy érvelést kidolgoznunk. Mit ér a nagyszerű pápai enciklika, ha nem hirdetjük azt? . . .

Még a legkisebb faluban is szólnunk kell a munkáskérdésről. Mert ha nem szólnunk mi, szól más. Csak tanuljuk el egészen bátran a munkásszónokok beszédmodorát. Az ő nyelvükön mondjuk el a szószékről azt, hogy mit köszönhet a munkás Krisztusnak.

NAGYBÓJT ELSŐ HETE

VASÁRNAP

Az Isten embere tökéletes és minden jó cselekedetre kész legyen. (II Tim. 3.)

A szentmise szent etikettet tart szem előtt, mely az Isten udvartartásának illemtörvénye. A legkisebb mozdulatnak is megvan a határozott módja, formulája. Ahogyan az oltárhoz lépek, ahogyan ott mozgok, mélyen, közepesen hajlok meg, főhajlítást végzek, ahogyan térdelek, keresztet vetek, kart terjesztek, mind-mind arra utal, hogy ilt valaki nagy úrral állok szemben, aki előtt nem viselkedhetem a „magam módján”.

Nem világos a collecta szó értelme. Némelyek szerint azért nevezik ezt az imádságot collectának, mert az összegyűlt nép előtt mondja a pap. Mások szerint azért collecta, mivel ez a könyörgés mintegy összefoglalja a szentmisén összejött hívősereg imáját s én, a pap, azt így összefoglalva lerjesztem az Úr elé.

A szentmisét magyaráznunk kell a híveknek: katekizmussal, imakönyvekkel, vallástani művekkel, szentbeszédekkel, hogy lássák, értsék, mekkora kincs, és érezzék, hogy ők a misztikus Krisztus tagjai s Krisztussal együtt kell bemutatniok a legfölségebb áldozatot.

HÉTFŐ

*Boldog férfi, aki a kísértést
kiállja. (Jak. 1; 12.)*

A zsolozsmában Krisztus imádkozik velünk, sőt bizonyos értelemben: helyettünk. Amint a sacrum az Egyház kincse, vagyona, ünnepi drámája, a zsolozsma az Egyház drága értéke, öröksége és szívverése. Mind az egyik, mind a másik Istennek a legtökéletesebb imádást nyújtja természeténél és formájánál fogva is.

A zsolozsma végzésének kötelezettsége súlyos. Jelentékeny rész elhagyása tehát halálos bűn. A kötelezettség a zsolozsma mindenegyes önálló részére kiterjed. Ha fel vagyok mentve a végzés alól, nem vagyok köteles pótolni más imádsággal, sem más valakivel elmondalni.

Ha zsolozsmázom, hiszem, hogy a bennem élő Isten imádkozik. A breviárium Istennel való bensőséges és titokzatos viszonyomnak ezt a módját élteti. Ennek eleven ébrentartása nehéz, sokszor fárasztó, de a breviárium olyan, mint a gótikus dóm: minél feljebb érünk benne, annál gyönyörködtetőbb a kilátás. Sok a kísértés idáig, de boldog az a pap, aki ezt kiállja!

K E D D

Isten az őt szeretőknak koronát ígért. (Jak. 1; 12.)

Ha Isten köztünk ütötte lel sátrát, mi papok az Ige szent sátrai vagyunk. Pap nélkül hiába épülnek dómok, nélkülem üres az oltár, poros az Evangélium-könyv, pókok szövik hálójukat a tabernákulum-ban. Én vagyok a hívek számára az a szent tűz, amit Esdrás esdett le az égből.

Már a subdiaconatus ordójánál megmondta a főpásztor, hogy Isten sokat követel tőlem: visszavonhatatlan önátadást. S én megígértem, hogy hűséges szolga leszek az Úr szentélyében, lelkiismeretes leszek az oltárnál. Ha ígéretemet megtartom, méltóvá leszek a Lélek hét ajándékára.

Érezniök kell híveimnek, hogy személyemben Isten nyújtja kezét feléjük. Hogy simogassa, hogy megölelje őket. Megjelenésemnek, papi egyéniségemnek vonzónak, megnyerőnek kell lennie. Meg kell változnia a környezetnek, ahol én megjelenek, és szavaimon keresztül hullania kell a kegyelem harmatának a szegény összetört, fáradt ember-szívekre.

SZERDA

Részünk van a szentek sorsában, a világosságban.

(Kolossz. 1; 2.)

Krisztus a leggyűlölelesebbet: a szenvedést, a keresztet tette a legnagyobb értékké. De nem minden kereszt és szenvedés boldogít, csak az, amit Krisztusért viselünk el. Természetfölötti gyümölcsöt csak ez terem. Lelkünket csak ez emeli minden teremtetett dolog fölé. Ha ezt hirdetni akarjuk, előbb élünk, megélnünk kell.

Ahol a helyzet kívánja, a latin szertartású pap áldoztathat a görög templomban kovászos kenyérrel, a görög pap a latin templomban ostyával, azonban mindegyik a saját szertartása szerint végzi az áldoztatást. De a más szertartású templomban a saját szertartásom szerint kell miséznem.

Templomon és iskolán kívül nem szabad elzárkóznom híveim gazdasági, szociális — sőt politikai problémái elől sem. Mindenkinek mindene kell lennie az A. C. szellemében. Az az afrikai vagy kínai misszionárius sem menne semmire sem színesbőrű hívei közt, ha nem lenne a népnek elsősorban lelkipásztor és utána orvosa, gazdasági tanítója, bírója. A világosság fiai vagyunk, másokat is azzá tegyünk, hogy részük legyen a szentek sorsában.

CSÜTÖRTÖK

Ha lélek szerint élünk, lélek szerint járjunk is. (Gal. 6; 25.)

Az Eucharisztia lelkipásztorkodásunk forrása, mert táplálja az igazi áhítatot, hitbuzgalmat, jámborságot, és egységbe forrasztva a híveket, megtölti az Egyházat és egyházközséget Jézus szeretetével. Így a lélek szerint élnek a hívek és a lélek szerint járnak is.

Csak anyagilag veszi magához az Eucharisziát, aki képtelen a szentségvételére. Az eszük használatával nem bíró kisdedek érvényesen áldoznak, csak az egyházi fegyelem kívánja az ész használatát; az ethiop keresztényeknél pl. ma is megvan a csecsemők áldozása.

Sok dolog van az egyházközségben, ami eltávolítja tőlünk a híveket, a híveket egymástól. Egyik így prédikál, a másik úgy. Sokan vannak, akik a szószékről nem az igét veszik, hanem az emberek bölcsességét. Csak egy van, ami az egységet megteremti és összeforradást eredményez: az eucharisztikus asztalközösség.

P É N T E K

Kiki vizsgálja meg a saját cselekvését. (Gal. 6; 4.)

Mint kovász, erjesztenünk kell a világot, igazi keresztény életet kell teremtenünk híveink között, meg kell őket nevelnünk a krisztusi nagykorúságra. Ehhez intenzív és állandó pasztorális munkára van szükségünk. Ezt a munkánkat a Mesler nem ítéli és kárhoztatja eredménytelenségre.

A kántorbőjtök a pogány rómaiaktól átvett ünnepek. A kántorbőjtök idejét II. Orbán pápa állapította meg. Ne felejtsük el, hogy a hívek ilyenkor értünk imádkoznak és vezekelnek.

Az arsi plébános gyóntatószékéből a hívők nemcsak könnyes szemmel távoztak, de egyesek hangosan zokogtak. Arsban a sekrestye egyik szögletében még most is tisztelettel őrzik azt a durván összeácsolt gyóntatószéket, ahol a Szent a férfiak bűnvallásai meghallgatta. Ez a sötét szöglet sok megható jelenetnek volt tanúja, mert talán itt történt a legtöbb megtérés.

S Z O M B A T

*Az igazság igéjével zsengéi
vagyunk a teremlésnek.*

(Jak. 1; 18.)

A hívek a pap ajkáról hallják a törvényt, mi őrizzük a tudományt, mi vagyunk az Úr követői. Gárdonyi azt ajánlja fiainak, hogy szombaton sohasem látogassanak meg plébánost. Készülnünk kell a vásárnapi „igazság igéje” hirdetésére. Komoly, szent, felelősségteljes feladat.

Csak a 13. században kezdték a prédikációt kiemelni a miséből. Ha rövid szentheszédet mondunk, legjobb, ha az oltártól hangzik el. Itt bírálatot nem használunk, ha akarjuk, letehetjük a casulát és a manipulust.

A teológia nem minden része való a szószékre. Van a teológiában sok olyan rész, mely az élettel alig vagy éppen semmi szorosabb összefüggésben nincs. A teológiától még hosszú az út a hívek szívéig, elméjéig. Ezt megtalálni a prédikáció egyik legnagyobb feladata. Eligazító itt Krisztus Egyháza.

NAGYBŐJT MÁSODIK HETE

VASÁRNAP

Jézus köszönt titeket.

(Kolossz. 4; 11.)

A sacrum elvégzésénél kötnek a szabályok, köteleznek a rubrikák, kényszerítenek a szent formák, keretek. Külsőségek, igaz, de nagy mélységet takarnak. Isten feltétlen uralmának érzékelhető jelei. Összeszedettségre intenek és fegyelmeznek.

A szentmise orációinak legnagyobb része az Atyához van intézve, kevés, újabb eredetű a Fiúhoz, és a Szentlélekhez egyetlenegy sincs. Minden oráció három részre tagozódik: felhívás, könyörgés és befejezés. Bőjti napokon a könyörgéseket régen térdelve végezték.

Nyolcszor mondom a szentmisében híveimnek: Dominus vobiscum. Mily találó és megfelelő ez az üdvözlő köszöntés épp itt a sacrumban. Megcsokolom előbb az oltárt, jeléül, hogy Krisztus a szentekkel együtt részt vesz a legszentebb áldozatban. Kitárt karral mondom, hisz Krisztus minden embert az ő titokzatos testére akar ölelni. Egyházközségemben a vasárnap hangulata: a Dominus vobiscum hangulata.

HÉTFŐ

*Ne úgy éljünk, ahogyan a
pogányok élnek. (Efez. 4; 17.)*

A zsolozsmázásnak is megvan a maga etikettje. Még ha egyedül végzem is. Fejhajtás a Gloriá-ra, felállás a Nunc dimittis, Magnificat és Benedictus-ra. Rokon minden azzal, hogy a sacruban a hívőssereg feláll az Evangélium olvasására, a Gloria vagy a Credo imádkozásakor pedig előírt helyeken fejet hajtók. Mindez jele az önelhagyásnak is. Beleolvadok a közösségbe és ezzel eleve elfogadok rendet, külső formát.

A világi pap nem lenne eleget zsolozsmázási kötelezettségének, ha bencés breviárium szerint végezné azt. Ha lehát olyan helyzetbe jutna, hogy csak ilyen szerzetes breviárium van kéznél, nem köteles elvégezni az officiumot. Akik egyszer elfogadták a római breviáriumot, máshoz nem térhetnek többé vissza.

Vigyáznunk kell, hogy ki ne alakuljon életünkben az ú. n. psalláló típus, amely az Isten terhét hordja a helyett, hogy az Isten erejét bontaná ki életében. Ilyenkor a foltozott lömlőből már kifolyt Krisztus nemes bora.

K E D D

A híveim: Krisztus levele számomra. (II Kor. 3; 3.)

Mi mindent Krisztusban lássunk, mindent Krisztusra vonatkoztassunk, mert minden által Krisztust akarjuk megdicsőíteni. Egyházközségünkben, híveinkben, mindenben. Így válik lelkipásztori munkánk imádsággá.

Az alszerpappá szentelésemkor azt hallottam, hogy Istennek szolgálni dicsőség. Sohasem lesz nehéz ez a szolgálat, ha nem engedem magamban kiapadni az örömforrást, amit a kegyelem fakaszt bennem. Vettem akkor a tunicat, mint a vidámság köntösét és az örvendezés ruháját. Elismertem ezzel, hogy az Istenszolgálatban nincs helye a szomorúságnak.

Hirdetnem kell papi életemmel, hogy sírni sohasem szabad, mert Isten senkit sem hagy el. Papi szívem minden dobbanása legyen a népemé. Szívem egész melegével forduljak az ifjúság felé, hisz egy nép nem más, mint annak ifjúsága. Hordozzam a szívüket a tenyeremen. Ó, mily hálások lesznek, s én mily boldog és örvendező leszek papi küldetésemben, ha olvashatom híveim szívében Krisztus levelét.

SZERDA

*A test szerint született üldözi
a lélek szerint valót. (Gal. 4; 29.)*

Nekem kell odaállítanom népem elé szűzies lelkiütemet, hősi önlegyőzésemet — példaképen. Hisz irtózatos a nemi ínség! Nekem lélek szerint valónak kellennem, hogy üldözhessem a test szerint valót. A papnak rengeteg erőt kell kibontania a szűzies önmegtartóztatás értéktőkéiből.

A második gyerekségbe esett aggastyánok, az eszelősek, agyalágyultak vagy fél-bolondok, ritkán, de részesíthetők a szentáldozásban. Követelmény: megkülönböztetni tudják az Eucharisziát a közösleges kenyértől.

Az A. C.-nak apostoli szelleműnek kell lennie. Tűznek kell égnie bennem és világi munkalársaimban, de ez a tűz ne csak világítson, melegítsen is. A fényénél lássuk teendőinket, bajainkat és kívánságainkat, melegenél munkakedvel nyerjünk.

CSÜTÖRTÖK

*Krisztus békéje diadalmas-
kodjék szívünkben.*

(Kolossz. 3; 15.)

A szentségi Jó Pásztor életét adta, hogy nyáját megvédje, az elveszetteket megkeresse, az egy akolba gyűjtötteket meglartsa. Mindezt át kell éreznem az Oltáriszentség előtt. Hiszen én is jó pásztora akarok lenni híveimnek, egyházközségemnek.

Jézus kijelentette Alacoque Szent Margitnak, hogy mennyire forrón óhajtja Szent Szíve a csütörtök éjjeli adorációkat. Margitot részesítette is abban a halálos szomorúságban, mely Őt az Olajfák hegyén egykor eltöltötte. Jézus a tizenegy óra és éjfél közötti időt jelentette ki az engesztelésre, együttérzésre a legalkalmasabbnak.

Súlyos bűn terheli annak a papnak a lelkét, akinek hibájából a tabernákulum előtti mécses legalább 24 óráig nem ég egyfolytában. Ezért a pap a felelős és nem a sekrestyés, aki gondozza a lámpát, de csak a pap megbízásából. Ahol őrzik az Eucharisziát, ott hetenkint legalább egyszer celebrálni kell nem csupán tiszteletből, hanem hogy a specieseket renováljuk is.

P É N T E K

Dicsőítik bennem az Istent.
(Gal. 2; 24.)

Népem előtt meg kell vallanom az Isten erejét. Minden cselekedetemmel hirdetnem kell, hogy nem vagyok rabja a testnek, a mammonnak. Felkiáltó-jelnek kell lennem az egyházközségemben. Hogy dicsőítsék bennem az Istent.

Az isteni parancsnak híveink eleget tesznek, ha évenként legalább egyszer járulnak az Eucharisziához. Éppen így húsvét táján. De ha szentségtörően áldozott, nem tett eleget kötelezettségének. Ezt mondjuk is meg neki.

Mennyivel több áhítattal és összeszedettséggel végeznek a szentségek kiszolgáltatását, ha előtte imádkoznánk. Kár, hogy a Rituale nem hoz ilyen és idevágó imádságokat. De megtehetjük magunk is, saját szavainkkal. Alkalmasabb dispoziációt nyerünk így. S a szentség kiszolgáltatása befejeztével újra imádkoznánk. Hisz nagy dolgot cselekedtünk, legyünk érte hálásak az Úrnak, hogy erre méltónak tartott bennünket.

S Z O M B A T

*Az igaz tanításnak igéjével
táplálkozom. (I Tim. 4; 6.)*

Nekünk szeretnünk kell azt a munkát, amely sok fáradtsággal és kevés hírral jár. Ilyen a vasárnapi igehirdetésünk. Táplálék legyen számunkra az ige, hisz igaz tanítás. Boldogítson a tudat, hogy az egyházközségem, a népem várja szavaimat. Készülők.

A szentbeszédünk tárgya mindig vagy kinyilatkoztatás, azaz az Isten ígéje vagy ami ezzel kapcsolatban van vagy pedig alkalmas a természetfölötti élet fejlesztésére. Ez utóbbi iránt ugyanis híveinknek nagyon kevés az érzékük.

A kinyilatkoztatás nemcsak azért adatott, hogy higgyünk, hanem hogy a hitből éljünk. A hit és az élet kapcsolatára igenis mutassunk rá minden szentbeszédben. Gyakorlati következtetést mindig vonjunk le, így kapcsolatban maradunk a való élettel.

NAGYBŐJT HARMADIK HETE

VASÁRNAP

*Urunk Jézus Krisztus vezesse
utamat hozzátok. (I Tess. 4; 11.)*

A „halott” papnak a miséje is halott. Így alig vezeti Jézus utamat a hívek szívéhez. Félelmes elgondolni is, hogy szentségtörően végzem az applicatiót. Milyen megalázó helyzetbe hozom a szentségi Krisztust ilyenkor. Mentsen Isten!

A sacramnál a hívek cooflerentes. A mi áldozatunk az ő áldozatuk is. Ezért kell őket ránevelnünk, hogy a k t i v e bekapcsolódjanak.

Ne sajnáljuk azt a 30—35 percet, amit az oltárnál töltünk. Ennél magasztosabb percek nincsenek egész napunk folyamán!

Deo gratias! mondjuk a szentlecke végén. Erőből a köszöntésről ismertek egymásra a hívek az őskereszténységben.

A graduale a szentlecke visszhangja. Mintegy hidat képez az örömhírhoz, az Evangéliumhoz.

HÉTFŐ

Jézus Krisztusnak legyen dicsőség és hatalom örökké.

(I Pet. 5; 11.)

Zsoltosma nélkül elképzelhetetlenül üres lenne életünk. A magánimádásnak szubjektív hangulatával leszállnánk a magánájtatosságát jól vagy rosszul végző hívő szintjére. Áldozom és imádkozom. Mindkettőt úgy végzem, hogy éreznem kell: többre vagyok kiválasztva, mint az egyszerű hívő.

Idegen egyházmegyében tartózkodó javadalmas pap mindig saját egyházmegyéje és temploma officiumát köteles végezni, míg a nem javadalmas papok az illető egyházmegye direktóriumához alkalmazkodhatnak, de nem kötelesek erre. De ha már itt valaki quasi domiciliumot nyert, köteles az idegen egyházmegye kalendáriumát követni.

A szükséges önképzés és lelkiesség hiányában kialakulhat papi életünkben a zsoltosma körüli nehézségeket szürke közömbösségbe takaró életmód, mely a breviáriumban csak a papi életnek egy kellemetlen toldalékát látja, nem pedig a lelkiesség forrását, a belülről hevítő, alakító principiumát.

KEDD

Erős hittel álljunk ellen az ördögnek. (I Pet. 5; 9.)

A folytonos munkában föloldódó magatartás is gátolhatja papi lelkiességünk teljes kibontakozását.

Isten jelenlétének benső örömét a benső munkában is meg kell őriznünk, ezért imádsággá kell azt változtatnunk. Az imádságos munka aztán hősi színvonásra helyez bennünket: Istenben élünk, mozgunk és vagyunk.

Mikor diakonussá szenteltek, felszólítottak annak megfontolására, hogy milyen magas méltóságot nyertem Isten jóvoltából az Egyházban. Ezt a nagyobb rendet már szentségi szertartással kaptam. Harcra hívtak fel, állandó készenlétre figyelmeztettek. Erős hitet kívántak, hogy ezzel álljak ellen az ördögnek.

Az emberek minél jobban félnek a kereszttől, nekem annál jobban kell rajonganom érte. Odáig kell nevelnem magamat, hogy a vértanúk elszántságával, sőt mosolyával fogadjam a keresztet. Minden előhaladást kereszttel akadályoz. Minden emberi sors kezdete és vége a kereszttel, a szenvedés. Nem lehetek különb a Mesteremnél.

S Z E R D A

Ha remélünk, várjunk türelemmel. (Róm. 8; 19.)

Az apostoli lelkülettel átítatva képesek vagyunk arra, hogy minden összevissza kuszáltságon át, minden ügyünket, tervünket, sőt sajátmagunkat is beállítsuk Isten nagy ügyének megvalósítására.

Valami csodás erő és hősi lendület van ebben. Meg kell próbálnunk. Remény és türelem kell hozzá.

A trienti zsinat és az új törvénykönyv is súlyos bűnnel, feloldozás nélkül, csak akkor engedi meg a szentáldozást, ha az el nem hagyható és nincs jelen gyóntató. A tökéletes bánat elegendő. Ha volna is pap, de nincs joghatósága vagy felfüggesztett, kiközösített vagy éppen szakadár, nem kell nála meggyónni a hívőnek.

Az A. C. az egyháziaknak és világiaknak Krisztusban való együvésszerűzésének iskolája. Alapja ennek az a dogmatikai tény, hogy az Egyház nem más, mint Krisztusnak a földön élő misztikus teste. Feje ennek a testnek maga Jézus, törzse és tagjai a hierarchia és a hívek együtt.

CSÜTÖRTÖK

Jézus Krisztus az Úr.

(Filipp. 2; 11.)

Krisztus két fehérségben maradt közöttünk: A pap fehér talárjában és az Eucharisztia hófehér, látyolos arcában. (Ha nem ismerjük az Ottáriszentséget, mindfélre jobban meggyűlöljük az emberiséget.) Az Eucharisztia az egyházközség szeretetének leghatásosabb köteléke.

A Kódex előírja, hogy a nap néhány órájában a templomajtó nyitva legyen a hívek számára. (Can.

1266.) Ez alól nem ment fel bennünket a félelem és aggodalom az esetleges profanizálástól, lopástól, stb.

Az 1272. kánon előírja, hogy a speciesek frissek legyenek, s gyakran renováljunk. A „gyakran” szó legfeljebb egy hónapot jelenthet. Ezen felül már ki van téve a species a korrupció veszedeelmének. Ha már esetleg foltokat látunk a szent színeken, a krisztusi jelenlét kétséges.

P É N T E K

Fogyatkozás nélkül kell szeretnünk a mi Urunk Jézus Krisztust. (Efez. 6; 24.)

A teljes Krisztusba öltözködés a feltétele annak, hogy mint egész ember, mint ideál, mint követendő példakép álljak népem előtt. Le kell építenem itt minden kártyavárat, melyben eddig talán bíztam. Felhúrom a hit és erő tornyát, mely az Istenbe kapaszkodik és a mi Urunk Jézus Krisztusba nyúlik.

A szentségi böjtnél nincsen parvitas materiae. Nem szolgálhat mentségül az sem, hogy véletlenül vagy öntudatlanul vettünk magunkhoz valamit. De halálveszedelemben nem kötelez a szentségi böjt. Ha valaki nem képes a szentségi böjt megtartására, kérhet felmentést a szentségek ügyét intéző bizottságtól.

A teológia, bármily elemi iskolai formában jelenik is meg, de Deo docet et ad Deum ducit.

Ez az út pedig mindig nehezebb, mint növényekről, állatokról tanítani vagy földrajzi, történelmi ismereteket közölni. Katechetikánk igen gyarló. Sokszor csak ösztönösen tanítunk. Módszer kellene. Sok függ az egyéniségtől.

SZOMBAT

Ha valaki beszél, az Isten szavaival beszéljen.

(I Pet. 4; 11.)

Sokat, talán legtöbbet kell az Egyházzal beszélnünk, mint Krisztus legszebb, legnagyobb stílú gondolatáról. Meghalt érte a keresztfán. Necsak ismeretközlők legyenek a beszédek, erő, szeretet fakadjon belőlük híveink szívében Krisztus szent, makulátlan Jegyese, a mi Édesanyánk iránt.

A beszéd, melyet a szószékről mondunk, sokkal világosabb és könnyebben érthető legyen, mint az olvasásra szánt értekezés. Úgy kell beszélnünk, hogy lehetetlen legyen hallgatóinknak azt meg nem érteniök. Fontos, hogy minél kevesebb vallási ismeretet tételezzünk fel hallgatóinkban.

Minden szombaton, prédikációs készülletünk közben, meg kellene kérdeznünk önmagunktól: Quid hoc ad salutem fidelium? A legfontosabb, hogy híveinket megőrizzük a megszentelő kegyelem állapotában. Beszélhetünk bármi szépről, hasznosról, jóról; szebből, hasznosabból és fontosabból soha nem beszélhetünk híveinknek.

NAGYBÖJT NEGYEDIK HETE

VASÁRNAP

*Nem szűnök meg hálát adni
érteiek. (Efez. 1; 16.)*

Nem a szószékről vagyunk elnevezve, ahol Isten harsonásaiként szereplünk, nem is a gyóntatószékről, ahol Krisztus képében ülünk és ítélnünk, hanem az áldozatról. Így rendeltettünk a népért. Ez biztosítja megkülönböztetett szerepünket, a szentély szolgálói, az oltár királyi tisztviselői vagyunk. Nem lenne életcélunk áldozat nélkül. A sacrum a legnagyobb jogcím arra, hogy sacerdos létezzék.

Ha az orációban a könyörgés az Atyához szól, a rövid befejezés: Per Cristum Dominum... Ha pedig az Atyához intézett könyörgésben szó van a Fiúról is: Per eundem... Ha több könyörgést kell mondanunk egy befejezéssel, ez mindig az utolsó könyörgés szerint igazodik.

Az Evangéliumot állva hallgatják híveink, mint szolgák uruk parancsát. Északfelé néz az áldozópap, mert az Evangélium a dél melegét sugározza a hideg, sötét emberi szívekbe. Meg is csókoljuk a könyvet, jeléül, hogy Krisztus tanftását mindig szeretni fogjuk. Híveink nevében is tesszük ezt.

HÉTFŐ

Tegyük jót mindenkivel.

(Gal. 6; 10.)

A zsolozsma lefordítja gyarló emberi beszédünket Isten nyelvére, úgy, hogy Krisztus a tolmács. Krisztus terjeszti az Atya elé kérő, engesztelő, imádó, köszönő mondanivalónkat. Ez az imádság, mint legméltóbb, körülveszi az áldozatot. A legszebb decorum. A legnagyobb jót lesszük magunknak, híveinknek, ha az Egyház szándéka szerint zsolozsmázunk.

Ha szándékosan felcserélem az előírt officiumot egy tőle mennyiségileg vagy minőségileg különbözővel, súlyos bűnt követek el. Ha vele teljesen egyenlő officiumot cserélnék föl kellő ok nélkül, bocsánatos bűnt követnék el. De ha kellő okból teszem ezt, nem követek el bűnt. A tévedés mentő ok. Ha a zsolozsma közben veszem észre, folytathatom vagy azonnal áttérhetek a helyesre.

Operi Dei nihil praeponatur, mondja Szent Benedek a Regulájában. A szent zsolozsmára érti első sorban a Szentatya a szavait. Semmi eléje ne tessenék papi életünkben az istenszolgálatnak, a szent zsolozsmának. Semmi. Az iskola sem, az egyesületek sem, az egyházközségi élet sem, az A. C. sem. Ez a helyes értékkála. Minden ettől való eltérés helytelenség.

K E D D

Mi vagyunk, akik kiválasztattunk. (Efez. 1; 11.)

Hívásunkból következik, hogy valósággal művészeknek kell lennünk — a lelkekért, a ránbízottakért. A néphez küldettünk, isteni a mandátumunk, az egész egyházközség boldogítására, átölelésére vagyunk rendelve. A hívekért szeretnünk kell még az életveszélyt is. Előttünk jár a Főpap, a mi Urunk.

A szerpap-szenteléskor azt kérte tőlem az Egyház nevében a Főpásztor, hogy hordozzam az Isten Egyházát, gondoskodjam ennek ékességéről, hirdessem az Isten igéjét, mindenben, mindenkinek, mindenkor lökéletes példát adjak. Hogy távol álljak a testi rendetlen kívánságoktól, a tisztátalan vágyaktól, hogy tiszta, fényes, mocsoktalan és szűz legyek.

Az arsi szent plébánosnak egy alkalommal panaszkodott egy pap, hogy nem javulnak a hívei. Mondja, kedves barátom, — szólt az arsi Szent — vezekelt már értük? Ostorozta magát értük? Bőjtölt már értük? Nem — felelt az illető pap. Na, — szólt az arsi plébános — akkor nem rosszak.

SZERDA

*Az Úr fenyít meg minket,
hogy ne kárhozzunk el ezzel a
világgal. (I Kor. 11; 32.)*

Azért lettem pappá, hogy a legfőbb Közjóért áldozzam életemet. Ezért vállalom szívesen áldozatot, ezért tűrök el minden fenyítést. Tudom, hogy az Úr teszi és jól teszi. Nekem a világ kerékkötőjének kellennem, mert jaj, ha elragad! Elragadják azokat is, akikért pappá lettem. Elkárhoznék...

A kötelező (pl. húsvéli) áldozáshoz, ha valaki éhommal elvégezni nem tudja, nem kell felmentést kérnie a bűntől. Ilyen esetekben t. i. megszűnik a szentségi bűnt kötelezettsége, az áldozás ugyanis nagyobb, mint a bűnt megtartásának parancsa.

Az Egyházban három akció egyesül egy nagy és szent közösségben. Az első az Actio Christi. Ez nem más, mint Jézus megváltói tette. (Jézus ugyanis életáldozatával megszerezte a világnak a kegyelmet, visszakaptuk így Istentől a fiúságot.) Krisztus ezt a levékenységet folytatja mindvégig a Szentlélek kiárasztásával. Azután az Actio Apostolica, a papság kegyelemközvetítő tevékenysége és az Actio Fidelium, a krisztusi erő diadalmas megjelenítése.

CSÜTÖRTÖK

A mi Istenünk emésztő tűz.
(Zsid. 13; 29.)

Az Eucharisztia szerzője testamentumában az Atyának dicsőítését hagyta az Egyházra. Az Eucharisztia táplálja az Egyházat a szentségi Krisztus által, per ipsum et in ipso et cum ipso, ad meg az Atyának a Szentlélekkel egyetemben minden liszletet és dicsőséget.

Ha valakinek az arcán hamar elsímuló, undori keltő seb van, illik tartózkodnia a nyilvános áldozástól. De ha a seb maradandó, nem tarthatjuk távol az illetőt az Eucharisziától. Az öltözködés miatt csak a legvégső esetben tiltsunk el valakit az Eucharisziától.

Legideálisabb volna, ha a templom őre klerikus lenne, ami nálunk lehetetlen. Lehet laikus is, de a tabernákulum kulcsáról a pap felel. A templomokban, ahol villanyvilágítás van, szerkezet alkalmazható, amely minden érintkezésnél csengőjelzést ad, vagy a templomot fényességgel árasztja el. Ha így sem lenne elegendő biztonságban az Eucharisztia, Ordináriusi engedéllyel, végső szükségben, a plébánián őrizhető a Legméltóságosabb.

P É N T E K

Mindnyájan Isten fiai vagyunk a hit által. (Gal. 3; 26.)

Áldozat nélkül nincs, nem lehet Istennek tetsző kedves papi élet, áldozatos papi élet nélkül pedig nincs igazi hivatás, hisz a hivatás nem egyéb, mint az élet odaadása egyetlen nagy gondolatnak. A gondolat pedig ez: A pap egészen Krisztusé, s amint Krisztus egykor áldozatul adta magát és ma is, a léleknek is áldozatul kell adnia magát Krisztusért.

A Szentszék engedélye szerint a napi áldozók elnyerhetik a teljes búcsúkat, a nélkül, hogy hetenkint gyónnának. Mint lelkipásztornak mindent el kell követnem, hogy híveim gyakran áldozzanak, ez t. i. a hitéletnek egyik legbiztosabb fokmérője. De ha a híveimnek kérniök kell, hogy meggyóntassam őket, a gyakori szentáldozás nem honosul meg. Bármennyit is beszéljek nekik!

Vianney Szent János szerint, ha egy püspök meg akarja téríteni egyházmegyéjét, szentekké kell nevelnie papjait. A Szent szerint a reflexio hiánya a papi életszentségnek legnagyobb akadály. Nem térünk magunkba, nem tudjuk, mit teszünk. De kárt Isten fiai vagyunk

SZOMBAT

*Kegyelem és békesség nektek
az Istentől! (Filipp. 1; 2.)*

Mint kegyelmes világból értékes kincsekkel megjelenő égi követ állok híveim elé a szószékre. Isteni tant hirdetek és ez nem lűr alkut emberi érdekekkel. Rengeteg összeütközésem van a társadalommal, épp azért, de kegyelmiségem és szellemségem mindig diadalmaskodik. Kegyelmei és békeséget közlök népemmel.

A plébániai istentiszteleten elmondott prédikáció végeztével mindig mondjuk el a hívekkel a hit, remény, szeretet és bánat indulatait. Sok kegyelmet nyerünk ezáltal Istentől.

A szószéken mindig nyíltan mutassunk rá a községben különösen elburjázott bűnre. De mutassunk rá a bűnös élet veszélyeire és szégyenére is. Semmi vissza ne tartson bennünket az igazság hirdetésétől. Üldözzük a bűnt, de szeressük a bűnöst.

NAGYBÓJT ÖTÖDIK HETE

VASÁRNAP

Szlvembe zártalak titeket.

(Filipp. 1; 7.)

A szentmise lényeges, karakterisztikus eleme papi mivoltunknak. A szentmise által kapja meg a felséges Úristen azt a hálát, ami az ember részéről Őt jogosan megilleti, és a sacrum az, amely jó-téteményeit tökéletes köszönettel viszonzozza.

Egyazon misében ugyanazon titokról vagy szentről két könyörgést soha nem mondunk. A könyörgések számát a rubrikák meghatározzák az ünnep méltósága és a sacrum különleges természete szerint. Legtöbb szám a hét. A páratlan számot a requiemekben és azokban a misékben kell megtartanunk, ahol szabad magánájtatosságból is felvenni könyörgéseket.

A búzaszemekből őrölt, lisztből készült ostya és a kisajtolt szőlőszemekből készült bor a legszebb jelképe Krisztusnak, aki önmagáról azt mondta: Én vagyok az élő kenyér, én vagyok a szőlőtő, s a teste összetörésével és vére kisajtolásával, szenvedéssel szerezte meg a megváltást.

HÉTFŐ

Harcoljuk a jó harcot, megtartva a hitet. (Tim. 2, 18; 19.)

A papi életnek elengedhetetlen kelléke a zsolozsma. Zsolozsma nélkül nincsen papság. Az Egyház nevében folytatom Krisztus imádságát, ha zsolozsmázom. Krisztus nem jelölhetett meg kétesértékű imamódot, csakis a legértékesebbet. Mivel a legértékesebb feltétlenül a leghathatósabb is.

Nem elégséges a zsolozsmát olvasni. Minden szót ajakkal kell kimondanom, de nem szükséges, hogy akár más, akár magam azt meghalljam. Szabad társsal is elvégezni, olyannal is, aki még nincs kötelezve a zsolozsmázásra.

Hiányzik lelki életünk irodalmából mind a mai napig az a könyv, amely az egész psaltériumot elmélkedési formában a zsoltározók részére feldolgozza. Mennyivel másképpen tudnók zsoltározni! Belénk ivódnának betűsorai, átélnök gyönyörű magyarázatait, megfogna bennünket az ihlet, melyben hevült a könyv... Nincsen. Ki pótolná ezt a hiányt?...

KEDD

Mindig hálaadással tartozunk az Istennek értelek, testvérek. (II Tess. 1; 2.)

A diaconatus nagyobb rendjének főlvételekor hangsúlyozottan említette a püspök előttem, hogy

úgy kell viselkednem, hogy a nép követésemre buzduljon. A hívek igenis figyelik a papot. Jaj nekünk, ha... Úgy éljünk és úgy járjunk a hívek előtt, hogy követhessenek bennünket és mi hálaadással legyünk értük az Istennek.

A felszentelő püspök fejemre tette kiterjesztett jobbát és szerpappá szentelésemkor ezeket a szavakat mondta el fölöttem: Accipe Spiritum Sanctum ad robur et ad resistendum diabolo et tentationibus eius. In nomine Domini.

A papi élet rengeteg csalódással van tele. Ellenségeink miatt. De ha bízni tudunk, a reményünket sohasem veszítettük el. Fáradt lelkünket felmankózza a remény. Így a csapásokat, ellenségeinktől kapott durvaságokat lelkünkbe temetjük és végül odajutunk, hogy hálát adunk Istennek.

SZERDA

*Ne legyünk gyümölcstelenek.
(Tit. 3; 14.)*

A szociális érzékünk és apostoli szegénységünk legyőzhetetlen hatalomként szegődik mellénk a válságos percekben. Az igazságos javaitól és jogaitól megfosztott Egyház mellé mindig odaállnak a hívek milliói. Csak azért is! És ők fognak harcolni. De nem helyettünk és érettünk, hanem velünk és mellettünk mindnyájunk Édesanyjáért.

A lateráni zsinat szavai utólráhetetlen klasztricitással fogalmazták meg a húsvéti szentáldozás

szükségességét. Átvesszi ezt a Kódex 859. c.-jának 2. fejezete is. Egy kivétel lehetséges, ha a gyónató tanácsosnak tartja, hogy a hívő egyideig tartózkodjék a szentáldozástól.

Az őskeresztények olyan csodálatos szeretetközösségben éltek, hogy nekünk szinte elérhetetlennek tűnik fel. A szentek kommunizmusa volt ez. A vagyonszövetség abból indult ki, hogy a földi javak elenyésző semmiségek a mennyi javakhoz képest. Az Eucharisztia alakította őket egy szívvé, egy lélekké!

CSÜTÖRTÖK

A hit fia vagyunk az élet elnyerésére. (Zsid. 11; 39.)

A pap, aki igazán a hit fia és maradéktalan hittel rendelkezik, a konszekrált színeket Personaként kezeli. A kísértésektől legyengített és a kétkedésektől megsebzett hit az Eucharisziát a szentiségek egyheled részének tartja, csak fontosnak ismeri. Az Eucharisztia mindenünk! Életünk!

A trienti zsinat rendeletére kiadott római katekizmus inti a plébánosokat, hogy gyakran buzdítsák a híveket a gyakori szentáldozásra. A zsinat óhajtja, hogy a sacramon jelenlevő hívek ne csak lelkileg áldozzanak, hanem valóságban is vegyék magukhoz az Eucharisziát. Ez volna az Egyház óhaja. Tegyük meg annyit, hogy legalább igen melegen ajánljuk a szeretet Szentiségét és kötelékét.

Ex opere operato létrejövő szentségi hatást másokért nem lehet felajánlani. Ez mindig a felvevőé. De föl lehet ajánlani az ex opere operantis hatásokat. Ily értelemben tehát a szentáldozást nem lehet másokért felajánlani.

P É N T E K

Fájdalmas péntek.

*Tiszták és kilógástalanok le-
gyünk. (Filipp. 1; 10.)*

Torz képviselői vagyunk a ráncbízott nagy ügynek, ha nem azonosítjuk magunkat tetteinkben, gondolkodásunkban, egész életünkben az Egyházzal, annak tanításával. A pap feladata és az Egyház rendeltetése változatlanul egy és ugyanaz a világ végezetéig. A lelkek üdvözítése.

A Kódex szerint, ha valaki a húsvéti áldozásra kitűzött időn belül nem végezte el szentáldozását, ez a leletl időn túl is kötelez. A 859. kánon 3. § szerint, ha valaki nem a saját plébániáján végzi el a húsvéti áldozást, erről értesítse plébánosát. Akik nem végezték el híveink közül a húsvéti áldozást, vezessük be neveiket a de statu animarumba.

Egy jóra való falusi plébános panaszkodik: —
nem törődik velem senki ... nem keres föl senki ...
nem seglt rajtam senki ...

Mily erőt képviselnénk mi papok, ha összetar-

tanánk. A szeretetben! Nincs olyan hatalom, mely meg merne mozdulni ellenünk. Az összetartás, együvértartozás terén, de sok kifogás van, j o g o s a n, ellenünk!

S Z O M B A T

*Ki ültet szőlőt és nem eszik
annak gyümölcséből?*

(I Kor. 9; 7.)

A lelki élet ismerői szerint a jó ember, mielőtt megszólal, már gyógyítólag hat környezetére. Mit mondjunk akkor a jó papról? Ha felmegyek a szószékre és még egy szót sem szóltam, máris gyógyítólag hatottam híveimre. Hisz az erőnek és hatásnak titka nem szavainkban keresendő, hanem lényegünkben, s ha ez jó, célt érünk.

A beszédünk népszerűsége leginkább a természetességtől függ. De ehhez kell, hogy a keresztény igazságok ne csak a fejünkben legyenek, hanem a szívünkben is, s azokat mintegy saját természetünkkel alakítsuk át. Nem elég ide a teológiai tudás, ide a lelki élet rendszeres gyakorlása kell.

A nép azért hisz szavainknak, mert becsületesek vagyunk, ilyennek tud és ismer bennünket. A becsület olyan a papi életben, mint szervezetünkben az egészség. A becsületesség ugyanis kizárja a szószegést, a hamisságot, a hazuglelkűséget, a gyáva megfutamást. Épp becsületességünk a legnagyobb jogcím arra, hogy eszünk is és ehetünk is az ültetett szőlő gyümölcséből.

VIRÁGVASÁR NAP

Jézus közeledik Jeruzsálem felé és megérkezik Betphagébe, az Olajfák-hegyéhez.

Messiási működésének csúcspontjához érkezik, megkezdí legfölségesebb tanítását: szenved. A három éves nyilvános működés erre a hétre szomjazott. Virágvasárnap a praeludium, a nyitány, az első harangszó.

Jézus jő a nagy Király városába: szenvedni. Áldott lábnymail beporozta az utána jövő tömeg. Krisztus szinte sielve megy, hogy teljesítse az Atya akaratát.

És érkezének Belphagébe. Csendes kis falu, mely már löbbször hallhatta és láthatta a Názáretit. Bizony mondom nektek, királyok kívánták ezeket látni és hallani és nem adatott meg nekik!

Jézus most csak keresztülmegy a kis falun. Búcsúzik. Szeme előre szegezve a város, a béke városa felé. Jeruzsálem, Jeruzsálem... Azt hiszem, kicsordult a könny isteni szempárjából és tekintete, melybe az angyalok is rettegéssel, de egyúttal mondhatatlan gyönyörűséggel tekintenek, most elborult, alakja megremegett, fölséges borzadály lutott át isteni tagjain: megy szenvedni. Most készül fellépni a világ legmagasabb szószékére, a Kálvária dombjába letűzött keresztfára, hogy mindenki, aki tanítványának, kivált papjának vallja magát, csak őt kövesse és csak őt hirdesse: a Jézust, a megfeszítettel.

NAGYHÉT

NAGYHÉTFŐ

Micsoda nagyszerű gondolat: Jézus jó felém.

Tárt karokkal. Ez az ő sajátsága. Lehetetlen ugyanis Jézust másként elképzelnem. Áldó vagy kitárt karral. És nem fárad el szent karja. Ezért szeressük a Jézus Szíve-szobrokat: Jézus áld. Szeresünk eléje térdelni, szemébe nézni: valamit sejteni abból, hogy mily hallatlan boldogság lesz egykor abba az áldó, jóságot, nyájasságot sugárzó, békét osztó, áldást hintő isteni szempárba nézni.

Jó nekünk papoknak valahogyan így, érzéki módon elképzelni a leglisztább Lélekről a velünk rokon emberiséget.

Jézus is mindenben alkalmazkodott hozzánk. Felvette emberi természetünket, alávetelte magát törvényeinknek, hasonlított hozzánk mindenben, egyet kivéve: a bűnt. A táborhegyi megdicsőült istenségéről megtiltotta, hogy beszéljenek. Nem akarta, féltette a hit értékét. Pedig már a Táborhegy glóriája a nagyhét első sugara. Mintha ezt mondotta volna Jézus: Majd ha látjátok, hogy megnyit kell nekem szenvednem, mint csúfolnak és ütlegelnek, köpködnek és pofoznak, meg ne rendüljön hitek. A nagyhét minden borzalmán keresztül kell mennem, így rendelte az, Aki engem küldött.

Jézus nem ismer meghátrálást.

Bátran hihetjük, hogy bár istenségénél fogva előre látta a nagyhét minden borzalmát és kínját, mégis örömben égett és kitárt karral repesve sietett a szenvedések sorozata elé.

NAGYKEDD

A szenvedések emléke a nagy napok ideje. Soha nagyobb Szenvedőt és nagyobb szenvedést nem látott a föld.

Megértem, hogy miért járt úgy a híres jeruzsálemi szentély zenekarának bájos és elbűvölő hangú sípja. Szép hangja mellett a király a legdrágább aranylemezekkel vette körül, védte és óvta a legszebb drágaságokkal. S a nádsíp egyszerre elvesztette hangját. Le kellett szedni a burkolatot. Jézusom, mi lennél Te, ha nem lenne életedben nagyhét? Mi lennél számunkra, ha csak kánai vigaság, táborhegyi glóriás boldogság, Simon, Zakeus és a betániai vendéglátó ház intím hangulata szólna és beszélne nekünk Felőled? Mi lennél számunkra szenvedés nélkül? Részt kértél ebből is, mégpedig a legnagyobb részt, hogy bizonyítsad ezzel is, hogy nem a szenvedés és nem a halál a legnagyobb baj a földön. Isten akarata csak jó lehet! Mindegy, hogy keserű pohár, megpróbáltatás, sötét elhagyatottság vagy napsugaras öröm, játszi boldogság és jószerecske. S még az utóbbiakból legtöbbször csak önzés, gőg és szívtelenség gyümölcsei jutnak az elbizakodott embernek, az előbbiekből hit, béke és a mindig tűrő és áldozatra kész szeretet.

Milyen jó, hogy nem bús, zord és vigasztalan volt Jézus nagyhete. Az Atya akarata tette édessé, megnyugtatóvá és békéltté.

Igy most már értem, hogy minden szentmise kánonjában miért mondatja velem az Egyház Jézus szenvedéséről azt, hogy beata passio... Boldog szenvedés!

NAGYSZERDA

Bár az evangélium nem említi, de annyira emberi és merl annyira emberi, hihető is, hogy a pálmavasárnapi tömeg láttára Jézus sírt. Az evangélium sohase említi, hogy Jézus nevetelt volna, de igenis könnyezett Lázár halálakor és sírt Jeruzsálem felett.

A könny, mely fájdalomban, szenvedésben születik, csak tisztít és nemesít s így lesz a világ legdrágább gyöngye. A nagyhétnek Jézus könnyei adják igen nagy értékét. Jézus szenvedésének drága gyöngyei.

Nem tudunk arról, hogy a szenvedések szörnyű kínjában Jézus sírt volna és nem is hihetjük, hisz az őt szánó és felette siránkozó asszonyok könnyeivel visszaparancsolta: Magatokon sírjatok... A részvét és őszinte baráti szeretet igenis megindította istenemberi szívét Lázár halálakor, szánta lelke mélyéből a bűnös várost, amely nem akarta felismerni látogatása idejét, és könnyezhetett az ingtag nép felett, amely hozsannát zengett neki és pár nap múlva feszítse meg-et kiált reá. Ime a nép, amely a szájával tisztel, de szívével távol van tőlem...

Nagyszerdára felszáradhattak Jézus könnyei és bizonyára megint csendes öröm reszketett szívében: közvellen küszöbén állt a nagy tettnek. Júdás árulása is befejezett tény volt, a papi fejedelmek összeesküvése is nyilvánvalóvá vált, a nép lelkesedése is ellenszenvvé lett. És a szörnyű egyedülvalóságban, a szidalmak és rágalmak közepette

Jézus olyasmire határozta el magát, amelyet ember soha, csak a szeretet és megbocsátás irgalmas Istene tehet. Szent Páltól tudom legjobban, mit tett: in qua nocte tradebatur, amely éjjelen elárultatott. Nagycsütörtök éjjelén...

NAGYCSÜTÖRTÖK

Vevé a kenyeret és hálát adván, megszegé és mondá: Vegyétek és egyétek: Ez az én testem, amely értetek adatik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. (I Kor. 11; 23—24.) A nagycsütörtök szentsége: az ő teste, a mi Eucharisziánk. Kenyerünk, amely él és életet, az ő emlékezele és áldott közöttünk maradása. Nem tudok és nem akarok elszakadni tőletek, ez nagycsütörtök mottója és a nagyhét szívdobogása.

Kint leáldozott a nap, az éjszaka takarta be Jeruzsálem palotáit, s bent a teremben felragyog a hajnal és aranyosra festi a világot. Minő éjszaka ez, amelyről az Apostol is oly hévvel beszél! Mily csodálatos elborulása a nappalnak az éjjelbe, a káprázatos, mennyei fényességű diadalmas szeretetnek minő hódító erejű birokrakelése az emberi éjfékete álnoksággal. Ó, akkor a cenákulum égből kiszakadt, földre dobott Krisztus-ház volt, terhes volt a millió tabernákulumtól, a cibóriumokban és oltárok gylöcsterítőjén halványodó corpusoktól, a monstranciákban fehérő Krisztustól! Nagycsütörtök tanítása és értelme: az Úr végtelen szeretetében felülmúlta önmagát. A szeretet csodábaborulása, himnikus kivirágzása, gyönyörű ünnepe! Csupa élet-

áram, öröm, boldogság, elragadtatás! Krisztus velünk van, bennünk él, értünk munkálkodik, imádkozik szüntelen... Áldott elgondolása az Istennek, fölséges kidolgozása Jézusnak! Gyönyörűséges együttlakás, ittmaradás, boldogító velünkélés. Isten teste szövődik húsunkba, Isten vére fut alá ereinkbe, szelleme lakik agyunkban, egyszóval istenülünk. Örökös úrvacsora, folytonlartó, mindig élő nagycsütörtök.

Ó szeretet Istene, ó Isten szeretete!

NAGYPÉNTEK

Az Úr halálának ünnepe. Meghalt az Isten! Rettenetes gondolat. Megöltük, levágtuk, mint a juhott.

Nagypénteken mélyen át kell éreznie a papnak Krisztus végtelen jóságát és az „Igy szerette Isten a világot” értelmét. Hála legyen érte Istennek!

Az Isten koporsójánál csak sírni, csak zokogni lehet.

Örömünkben, hogy nem tudtuk legyőzni gonoszságunkkal végtelen irgalmas voltát, és mieőtt végleg kiszakítottuk volna övéi közül, magunk közül, azon éjjel rendelkezett még ki nem ontott vére fölől. Nem tudtunk elég elvetemültek lenni, hogy Ő ne legyen fokolást nem ismerő módon jó hozzánk! Az Ő szerepe szomorú tragédiánkban csak a bocsánat, az áldó simogatás, a határtalan szeretet.

A hagyomány szerint az Úr halála után a Kálvárián a keresztre egy kis madárka szállott és apró,

erőtlen kis csőrével igyekezett kihúzogatni az Ud-
vözítő szentséges kezéből és lábából a szegeket.
Mily végtelen finomság, mily gyönyörű hasonlat:
mennyi gyengédség szorult e kis példába — a mi
szégyenítésünkre.

Én azt hiszem, az a nagypénteki prédikáció
volt a legszebb, amelyet egyik szent mondott, aki
felment a szószékre s ennyit mondott: az Isten
meghall, mert az Istent megöltük — és lejött, a
keserves sírástól többet mondani nem tudott.

Hogy vergődött, hogy félt, borzadt ez az
„embertestbe száműzött Isten”; suhog a vessző,
a szeges ostor, hangzik a kalapács, áll a bitófa, a
rémes felkiáltójel: a zsidóknak: butaság, nekünk:
virtus Dei, az Istennek ereje.

Nagypéntek tragédiája teljes, az Atya akarata
az utolsó jottáig teljesült.

Papi lélek, teérted az Úr, ó és ki tudja...

NAGYSZOMBAT

A régi angol szabályok szerint a halálraítélt
együtt tölthette a kivégzés előtti éjszakát az édes-
anyjával. Alig van nagyobb emberi szenvedés,
mint az örökös elválás tudatában együtt lenni azok-
kal, akiket emberi számítás szerint a legjobban
szeret.

Nagypéntekről nagyszombatra virradó éjszaka
együtt van a lélek Krisztussal. A nagypéntek fekete-
ségénél és gyászánál is szomorúbb lenne, ha az
örökös elválás kínzó gondolata nehezedhetnék csak
egyetlen pillanatra is a lélekre! A nagyszombat jel-

lege: a feszült várakozás, a lenyűgöző várakozás, izgalom: a Mester, az Isten nem halhatott meg! Ha meghalt is, él, és ha él, akkor feltámad! Az agyonpökdösött, a megcsúfolt, a virágvasárnapi, az olajfákhegyi, a golgotai Krisztus, az én Krisztusom feltámad! Eszem, szívem, minden érzésem, lényem minden porcikája ezt kívánja. Kevesebb nem elégít ki, kisebbre nem alkudhatom. A nagypénteki és nagyszombali időközben látom és hiszem, hogy nem lehet a legnagyobb ünnepem a halál napja. Szükséges volt a péntek délután három órája, de elengedhetetlen a nagyszombat körmenetes estéje, a Resurrexit diadalittas éneke, ez a szombat a szombatok szombatja, mintegy átmenet, introitus a dicsőséges húsvétvasárnap ragyogó hajnalához.

A megdicsőülés reggelének halhatatlan Királya, diadalmas, halált legyőző ötsebű Krisztus: Alleluja!

HÚSVÉT HETE

HÚSVÉTVASÁRNAP

A vasárnapok vasárnapja, hitünk legnagyobb litka, szent vallásunk fundamentuma, feltámadott, alleluja! Hozsanna Néked, halál hatalmát összetörő, pálmát lengető, alleluját éneklő, diadalmas, ötsebű Krisztus!

Tehát feltámadott.

A naimi ifjú is feltámadott, Jairus leánya is meg a négy nap óta halott Lázár is. De nem a maguk erejéből. Hogy valaki önmagát a saját erejéből feltámasztotta volna, erre csak egyetlenegy esetet tud a világtörténelem. S ez egyúttal megdönthetetlen bizonyítéka annak, hogy Ő Isten. Egyedül Isten áll felette a halálnak, csak egyedül Ő képes mindenható erejével a veretlen, koronázatlan fejedelmet, a Halált, kétvállra fektetni.

A hírhedt francia forradalom idején a theophilantrópiának apostola Lareveilliere de Lépauz volt. De az emberek nem akarták „evangéliumát” elfogadni. Egyik barátja ezt a tanácsot adta a „megváltó”-nak: Ha azt akarod, hogy az emberek vallásodat elfogadják és higgyenek neked, hát feszítsd magadat keresztre, temettesd el magad, de ez még nem elég! Ez semmi. Hanem... és itt a lényeg: harmadnapra támadj fel. Aztán jöjj, prédikálj, és az emberek hitelt adnak szavaidnak.

Uram, elnyom hatalmad, de fölemel jóságod, átölel szereteted. Adj a te szolgáidnak örömet, húsvéti békét, amit ez a világ nem adhat, hogy tudják igazán örülni, vigadni, Istennek hálát adni!

HÚSVÉTHÉTFŐ

Azt meg Szent Páltól tudjuk, hogy ha Krisztus nem támadt volna fel, akkor hiábavaló a mi prédikálásunk, tanításunk, hiábavaló a mi hitünk. A jelenkor egyre megismétlődő húsvétjának örömteli, ujjongó és örvendetes allelujáját az támasztja alá, amit nem a meghalt, hanem a feltámadt Mester mondott: Békesség nektek! Ne féljete! Én vagyok! Akiknek bűneit megbocsátjátok, megbocsátatnak... Nem hiábavaló a ti reményetek, nem alaptalan a hitetek, mert nyilvánvaló a nagy tény és eleven bizonyosság: a ti húsvéti örömlő k. A húsvéti gyónásokban a sokezer bocsánatosztó apostol is ezt a boldog húsvéti üzenetet továbbította mindenkihez, aki jóakarátú, Istent kereső lélekkel lépett az emmauszi útra. A feltámadt Udvözítő lesz majd hálás a papjának azért, hogy annyi sok lélekben előkészítette ezt a boldog húsvéti allelujás örömet.

HÚSVÉTKEDD

Harangok zúgásából, emberi ajkak énekéből és körmenet áhítatából gyermekhitünk sok emléke, üde élettavasunk ártatlan ígérete szól hozzánk, az a lélekbemarkoló erő tart hatalmában bennünket, amely még Faust kezéből is kiüti az öngyilkosság küszöbén a méregpoharat. Pedig Faust csak a húsvét, az igazi krisztusi húsvétnek csak a hangulatát érzi, csak a régi, elfeledetten alvó emlékek felébredése szól hozzája, a feltámadás húsvéti hite hiányzik lelkéből. És még így is több számára,

mint a hangulat lágy emléke, több mint elmúlt szépség visszajáró élménye. Valami, ami az életbe visszahív, életet elviselni erőt adó képesség, melyből életet alakító energia árad. Erről a valamiről Faust nem beszél, Goethe sem beszél, nem, mert a húsvéti hangok allelujás éneke úgymint mindennél hangosabban és érthetőbben beszél, ez a valami már több mint élmény, emlék, érzés, hangulat, ez már tény és élő valóság. Ez pedig nem más, mint a mi Urunk Jézus Krisztus dicsőséges feltámadása.

HÚSVÉTSZERDA

A feltámadás tényének és élő valóságának mérhetetlenül fontos következményeiből és kihatásaiból mind a mai napig, akár nem sejtve, öntudatlanul is táplálkozunk. Ez nem líra, nem mítosz, nem ájtatos és kenetes legenda, hanem a legnagyobb ténynek az egyedül fontos, magában döntő, végzetesen fontos nagy ténynek: a megváltásnak diadalmas, eget nyitó, földet mentő, poklot záró ünnepe. Ez a tény arra a mélységes, kélséget kizáró hitre támaszkodik, mellyel hiszek Péternek, aki alig néhány héttel a nagy esemény után már bátran hirdeti, hogy „akit megöltek, keresztre feszítettek, azt az Isten feltámasztotta harmadnapra és nyilvánvalóvá tette... az Istentől kiválasztott tanúk előtt, mi előttünk, akik ettünk és ittunk vele, miután feltámadt halottaiból”. Krisztus papjának is bátran kell ezt hirdetnie, hisz ezen nyugszik a hitünk, erre épül szent vallásunk egész gyönyörű rendszere. A dogmatika sarkköve, alapja, fundamentuma.

CSÜTÖRTÖK

Az első húsvétvasárnap reggelének nagyszerű eseményét nem lehet ledisputálni, kilopni a világtörténelemből, nem lehet kicsempészni.

Gyermekkorom óta úgy tanultam és szentül vallom ma is, hogy a bűn a legnagyobb rossz a világon, kegyetlen tragédia, oktalan forradalom, emberi mivoltunk ijesztő lealjasodása. Amikor Pannonhalmán először hallgattam és kezdtem megérteni a nagyszombati liturgia énekét, megdöbbenve vettem észre, hogy az Egyház kicsattanó húsvéti örömében szokatlan kifejezést használ, örömujjongásában így énekel: ó boldog bűn, amely ilyen Megváltót érdemelt.

Húsvét napjára a bűn a legkitüntetőbb jelzőt kapta: „szerencsés”. Bűn nélkül ugyanis nem lett volna kereszthalál, kereszthalál nélkül pedig nem lett volna húsvéti feltámadás, tehát alapjában a bűn volt okozója Urunk dicsőséges feltámadásának.

A húsvéti allelujás örömszónában még a bűn feketeségére is fényes sugár hullik.

Ezen a dolgon azonban éppen húsvétkor nem érünk rá csodálkozni.

PÉNTEK

Jézus feltámadása után elsőízben Mária Magdolnának jelent meg, aki hírül adta ezt az apostoloknak, de ők nem hittek. Majd megjelent a két kókadt fejű, szomorú és csüggedt lelkű emmauszi

tanítványnak. Beszért nekik úgy, ahogyan csak Ő tudott, magyarázta az írásokat, vigasztalt, prédikált, mint egy Isten, de ezek is elmenvén, hírül adták a többieknek, de nem „hillek”. Majd megjelent apostolainak, ezek megrellentek, szeilemet véltek látni. „Lássátok kezemet és lábamat, hogy én vagyok, tapintsatok meg és lássátok, hisz a léleknek húsa és csontja nincsen, nekem pedig van.” A tanítványoknak még ez sem elég. Jézus elszánja magát: „Van valami ennivalótok?” Van! Egy darab száraz, sült halat és lépes mézet tettek eléje. Jézus evett szemük láttára, és kezdtek hinni.

A húsvét megadta az ígért Jelet, Krisztus teljesítette legnagyobb ígérését: megdicsőült, hogy elenségei megszégyenüljenek és hívei hitükben mindörökre megerősödjenek. Kétkedlek a tanítványok, mondják a szentatyák, hogy ne kétkedjünk mi.

Sokszor volt vita tárgya: ha mi papok igazán, mindent egyetlen kártyalapra feltett komoly, roppant következetes és ingalagság nélküli abszolút bizonyossággal hinni tudnánk!... Egy bizonyos: sok minden dolog másként alakulna életünkben, a híveink körében. Pedig a húsvéli sirrepszto, diadalmas, alleluja öröm és hitbizonyosság egyetlen csapással összedönti a sok: hát ha, talán, esetleg, ki tudja, cska kártyavárat, melyet talán magunk építettünk. O, húsvétkor kezdjünk komolyan hinni!

SZOMBAT

Érdemes elolvasnunk a zsidó Flavius Józsefnek, tehát egy Jézus körén kívül álló írónak sorait: „Azon időben (Pontius Pilátus idejében) volt egy bölcs férfiú, Jézus, ha szabad őt férfiúnak neveznem (t. i. talán valóban több volt, mint ember). Csoda dolgokat művelt ugyanis, tanította az embereket, akik az igazat örömmel fogadják, és sok zsidót és pogányt magához vonzott. Ez Krisztus volt, akit Pilátus, midőn őt népünk fejedelmei vádolták, kereszthalálra ítelt; azonban, akik előbb szerették, azután sem szűntek meg szeretni. Harmadnapra ugyanis ismét élve jelent meg nekik, mint azt és ezer más csodás dolgot felőle az isteni próféták megmondották.” (Ant. Jud. XVIII. c. 3.)

Ez nem Evangélium, de azzal teljesen egybehangzó vallomás arról, amiről Krisztus papja egyetlen percre sem kétkedik, hogy feltámadt, valóban feltámadt a mi Urunk, Jézus Krisztus. Ezen a dolgon azonban, éppen húsvét láján érjünk rá kissé gondolkodni.

Minden szombaton kezünkbe vesszük az Evangéliumot, hogy az egész héten át idekoncentrált gondolatainkat most már véglegesen rendezzük és végleges formába öntsük. Gondolunk-e arra, hogy húsvét nélkül mi lenne számunkra ez a Könyv? Képeskönyv, képek nélkül. Szép, felemelő, szinte hihetetlenül megkapó, csodás dolgok foglalata. De semmi több. Ki hinne neki? Kibe áradna ebből erő? A húsvét üti rá erre a Könyvre az isteni „imprimatur”-t, maga Isten kezeskedik arról, hogy olvasható, hirdethető, „nihil obstat”.

ELSŐ HÉT HÚSVÉT UTÁN

VASÁRNAP

*Krisztussal együtt támadunk
föl az Istennek erejébe ve-
tett hit által. (Kolossz. 2; 12.)*

A szentmise Krisztus kereszttáldozatának bűn-
törő erejét alkalmazza rám és híveimre. A szent-
mise minden kincsek kifogyhatatlan bőségű tárházá-
hoz adja a kulcsot a pap kezébe. Ha nem értik a
hívek, hogy mi a szentmise, nem is fogják értékelni,
becsülni. S ekkor Krisztus lesz minket, papokat
„vádoló okmány”

Húsvét utáni szombattól kezdve pünkösd szom-
batjáig bezárólag nincs graduale, hanem helyét el-
tölti a „nagy alleluja”. Ez összetevődik két alle-
lujából, egy szentírási versből, majd újra egy al-
leluja következik, ismét egy vers és a végén ismét
alleluja.

Egyházközségemben az Urat mint főt leleszí-
tem meg. A plébániai közösség felszentelt szemé-
lyem és kezem által mutatja be közös áldozatát
Istennek. Miként az Egyház Krisztussal egyesülve
mutatja be a mennyei atyának a legszentebb áldoza-
tot, azonképpen ugyanez az áldozat a plébános
közreműködése és a hívek részvétele folytán lesz
az egyházközség, a plébániai közösség áldoza-
tává.

HÉTFŐ

*Ha feltámadtunk Krisztussal,
keressük az odafönt valókat.*

(Kolossz. 3; 1.)

A legnagyobb istendícsérő és istenimádó itt a földön Krisztus volt. Nyomába lépve tehát Krisztus célja az enyémmé is lesz. Az is világos, hogy a célt csakis Krisztus által érem el, éppen akkor, amikor a legszentebb imaáldozatot mutatom be Istennek: zsolozsmázom.

A breviáriumot mindig kellő szándékkal kell végezni. Ez a szándék elsősorban Isten dicsőítése és imádása. Ha önludatosan kezembé veszem zsolozsma könyvemmel, ez a kellő szándék máris megvan. Az egyes imaórák megkezdése előtt a jószándék felkeltése nem kötelező.

Mivel a breviáriumban napról-napra találkoznak Izraellel, kézenfekvő, hogy kialakulhat olyan fel fogás, mely ellentétbe kerül az Újszövetséggel. Korunk szélsőséges divatáramlatának odacsapódása ez Krisztus Egyházának szunnyadó papjához. *Sobrii estote et vigilate!*

K E D D

Az Atya dicsősége feltámasztotta Krisztust halottaiból, éppúgy mi is éljünk új életet.

(Róm. 6; 4.)

A pap és áldozat a viszonyossági törvény alapján tartozik együvé. A papnak egészen, maradéktalanul meg kell értenie az áldozat nagy, sorsdöntő tényvalóságát. Bátran állíthatjuk, hogy ezen áll vagy bukik a papi élet, itt törik meg vagy lendül fölfelé az Istennek odaadott papi élet heroizmusa.

A szerepappá szentelésem liturgiája igen nagy lelki tisztaságot hangoztatott és sürgetve követelt tőlem. Mivel már ekkor szolgálja Iellem Krisztus testének és vérének azáltai, hogy áldoztathattam. Milyen nagy dolog! Kezembe vehetem és nyújthatom másoknak Jézust a hófehér kenyérben.

Az örömök és szenvedések egykepen hullámanak a pap életében. Minél jobban félnek a hívek a kereszttől, a szenvedéstől, annál jobban rajongjak én értük. Nekem hirdetnem kell, hogy minden emberi sors kezdete és vége — szenvedés. De utána jó a megdicsőülés, a diadalmas alleluja!

SZERDA

*Krisztus feltámadt halottaiból,
az elszenderültek zsongéja.*

(I Kor. 15; 20.)

Az áldozat a papi élet fókusza, legjellemzőbb sajátja, az áldozat mikéntje a papi élet lényege. Az áldozat mindig szeretetből fakadó, önkéntes megajánlás és odaadás. A szeretet készsége miatt szépséggel kölcsönöz a papi léleknek, de a megajánlás és odaadás útja mindig lemondás, fájdalom és szenvedés. E nélkül nincs igazi áldozat.

Az áldoztatás misén kívül is történhetik. Vagy közvetlenül a magánmise megkezdése előtt vagy befejezése után. Azonban ünnepélyes, énekes vagy konventmise előtt, illetve után közvetlenül nem szabad áldoztatni.

Krisztus a kereszten lett Egyháza fejévé. A papi hierarchia az ordinációban lesz Krisztus misztikus testének tisztikarává. A hívek pedig a keresztségben válnak az Egyház testének tagjaivá. Az Egyház oszthatatlan együttese tehát Krisztus, a hierarchia és a világi hívek.

CSÜTÖRTÖK

*Amint Ádámban mindnyájan
meghallunk, úgy Krisztusban
mindnyájan életre ébredtünk.*

(I Kor. 15: 22.)

A papi munkának leglényegesebb magja: egyházközségemben kialakítani az eucharisztikus királyság uralmát. Ezért semmi munkát nem szabad kicsinyelni! Mindent az Eucharisziára kell építenünk. Mi konzekráltunk, mi őrizzük az Eucharisziát, mi osztjuk ki. Óriási a felelősségünk. Vianney Szent János is megborzadt, ha erre gondolt. S én? ...

Ha nyilvánosan megyünk beteghez az Eucharisziával, a római szertartáskönyv utasítása szerint több partikulát viszünk magunkkal. De nálunk nem szokás többet vinni. Így tehát a ciboriummal való áldás a beteg szobájában elmarad. Ha rejtve visszük a Szentséget, mindíg csak egy partikulát viszünk.

Ha a gyermek elérte már értelmének használatát, a Quam singulari pápai dekrétum szerint, isteni jogon köteles áldozni. Annyira fontos ez, hogy alóla még az Egyház sem adhat felmentést.

P É N T E K

Él az Úr, az én áldott Istenem, alleluja! (Zsolt. 17.)

Pap vagyok, Jézus útjait kell járnom. Még a felesleges szemlélőnek is észre kell vennie, hogy az út szegélye és az úttest maga is csupa szenvedés. Betlehemtől a Golgotáig. Az út célja a megváltás, vége azonban a boldog allelujába olvadás.

Az oltárkiváltság esetében löbb halottat is lehet bemutatni ugyanazt a szentmisét, azonban az oltárkiváltság teljes búcsúját csakis egy, ezek közül megnevezett halott lelkiüdvére lehet applikálni.

A plébániai közösségnek a mintája is Krisztusnak, a vőlegénynek Egyházával kötött frigyé. A plébános kezébe van letéve Krisztus titokzatos testének fejlődése. Nagy hatalom hordozója vagyok a faluban, roppant kegyelmek sáfárja. Plebanus vagyok, a népnek atyja, barátja, papja.

SZOMBAT

*Ha Krisztus nem támadt fel,
hiábavaló a mi tanításunk,
hiábavaló a ti hitek is.*

(I Kor. 15; 14.)

Mily hallatlan erőt ad nekem az, hogy ha fellépek a szószékre és kezembe veszem az Evangéliumot, az a könyv Istentől approbált könyv. A feltámadás nélkül azonban csak meséskönyv lenne. Hiábavaló lenne a mi prédikálásunk, hiábavaló lenne híveink hite, ha nem lett volna az a diadalmas, al-lélujás húsvét szent reggele...

A Szentírás a legnépszerűbb könyv a világon. A prédikációban szükséges népszerűség elsajátítására tehát legjobb eszköz a Szentírás szorgalmas, mindennapi olvasása. Milyen szomorú, ha egy pap sirba száll a nélkül, hogy életében csak egyszer is elolvasta volna a Szentírást...

Minden hitoktatónak vázlatosan feldolgozott, kész katekizmusanyaggal, kidolgozott katekézisekkel kellene kilépnie az életbe, illetve belépnie az iskolába. Ennek hiányában csak kísérletezés lesz hitoktatásunk, csak tallózás az iskolai munkánk. Innen a sok eredménytelenség és ide vezethető vissza végeredményben a felnőttek hitetlensége, vagy legalább is a hit ismereteiben való nagylokú járatlansága

MÁSODIK HÉT HÜSVÉT UTÁN

VASÁRNAP

*Őrizzük meg a ránkhozott
kincset. (I Tim. 6; 20.)*

Mennyit küzdünk, hogy visszavezessük jó népünket a templomba, az eljötteket ott tartsuk. Mindaddig, míg nem tudjuk a népnek a szentmisét mint áldozatot élménnyé tenni, amíg nem vagyunk képesek vele megértetni a lecszentebb áldozatot és kapcsolatba hozni a pap és a hívek áldozatosságát: nem érünk célt. Ne bízzunk quietista lelkiülettel mindent az ex opere operato-ra.

Hajdan a szentmisében az evangéliumot az ambon legfelső fokáról énekeltek. Régente nemcsak a miséző pap, hanem az egész papság, sőt a nép is megcsókolta az evangélium felolvasása után a könyvet. Mily nagy kincsünk ez nekünk!

Szent Pál hat helyen nevezi Krisztust Melkizedek rendje szerinti papnak. A trienti zsinat 12. ülésén azt tanítja, hogy Melkizedek a kenyér és bor színe alatt igaz áldozatot mutatott be.

HÉTFŐ

*Krisztus Jézus jó szolgája
legyél. (I Tim. 7; 6.)*

Luitgard bencés apáca azt kérte az Úrtól különös kegyelemként, hogy eresse a psalteriumot és így

nagyobb áhíata legyen. Az értelmet az Isten adja, az áhítatot a liturgia. A liturgia légkörében ér a lélek arra a csúcsra, ahol teljes szépségében bontakozik ki a zsolozsma. Teszünk-e valamit azért, hogy papi lelkünk ide elérkezzék?

Kellő figyelemmel kell végeznünk a breviáriumot. Elégséges a külső figyelem, az *attentio externa*. Ha készakarva vagyunk szórakozottak, vétkezünk Isten iránti tiszteletlenséggel, de a kötelezettségnek eleget tettünk.

A zsolozsma anyaga a Szentírás testéből való. Pozitív keresztény alapon állva valljuk, hogy a Biblia Isten szava. Így a sugalmazás isteni tana pozdorjává kell zúzza minden rosszindulatú kétke-désünket és meggyőz bennünket az abszolút Tekintély szavainak igazságáról.

K E D D

Hittel álljunk ellene az ördögnek. (I. Pét. 5; 9.)

Nemcsak Krisztus tana, szava kell nekem, ez csak *abstractio* és *functio*, hanem az egész Krisztus, a *vita abundans*. Nemcsak Krisztus mögött, mellett járok, hanem Benne. Így aztán Krisztusból fakad lelkem élete, szívem melege, áhítatom, erőm és örömöm.

Amikor pappá szenteltek, az ordinaló püspök megkérdezte a nép véleményét. Pappá levelem

ugyanis közös ügy. Kikérte a nép véleményét, mert ha beleegyezett, hogy presbiterré legyek, majd könnyebben is fog engedelmeskedni szavaimnak, jobban fogja tisztelni Istentől kapott tekintélyemet. Isten akaratából és a nép beleegyezésével lettem pap.

Érezzünk részvétet, könyörülő szeretetet, rokon-szenvet eltévedt, az úton kifosztott és megsebzett paptestvéreinkkel szemben. De sok pap nem kallódik el, ha idejében feléje nyúl segítő készséggel egy oltártestvére! Mennyire egyedül vagyunk ilyenkor, lárs nélkül, mi szegény papok... Ne érjen bennünket az a vád, ami a Jeruzsálemből Jerichóba menő papot: *viso illo praeterivit*.

SZERDA

Kitartással fussuk meg az előttünk levő küzdőteret.

(Zsid. 12; 1.)

Ki lássa és ki értse, ha nem mi papok, hogy a földi jóbarátok minden elismerésénél többet ér Jézus barátsága, hogy az alázalosság a minden bölcsesség kezdete, hogy az egész világ pompájánál hasonlíthatatlanul értékeesebb a megszentelő kegyelem szépsége!

A bűnbocsátás hatalma nem egyszerű ajándék, mint a löbbi szentség, hanem bírói ítélet. Az ősegyházban rendszerint nyilvános gyónás volt, de

vannak adatok, hogy megvolt a titkos gyónás is. A töredelem szentségéhez pap és hívő egyaránt isteni és egyházi parancs alapján köteles járulni.

Az A. C. a világi hívek egyetemes és szerves mozgalma papi irányítás mellett. Célja vallásos, mozgalma szociális célkilűzésű. Az előbbi egybeesik az Egyház céljával: Krisztus uralmának kiterjesztése a magán- és nyilvános életben, a családban, iskolákban, művészetben és irodalomban, hadseregben, a nemzeti és nemzetközi politikában. Nekünk papoknak ez nem lehet közömbös. Mindent el kell követnünk, hogy irányításunk mellett saját közösségünkben, iskolánkban megfussuk a küzdőteret Krisztusért!

CSÜTÖRTÖK

*Ha a törvény által van a
megigazulás, akkor Krisztus
hiába halt meg. (Gal. 2; 21.)*

Sokszor rajtakapjuk magunkat, hogy mennyi fínomság, gond, áhítat és mennyi szeretet hiányzik belőlünk az oltár Jézusa, a szentségi Krisztus iránt. Pedig csak az eucharisztikus lelkület biztosítja a papi lélek előkelőségét és fejlődésének egyenes menetét. Végünk van, ha elszakadunk vagy elhidegülünk Jézustól. Akkor hiába halt meg értünk Krisztus!

Pápai instructio írja elő, hogy a tabernákulum kulcsa soha ne maradjon az oltáron vagy a zárban, még azon idő alatt sem, míg a szentmisék és áldoz-

talások folynak. Az istentiszteletek után a tabernákulum kulcsát a plébános, a templom rektora vagy otthon a plébánián őrizze, vagy a sekrestyében rejtett, elzárt, biztos helyen, vagy pedig állandóan magánál hordja, de úgy, hogy az elvesztés veszélyétől biztosítva legyen.

Az Eucharisziára teljesen érvényesíthetjük a híres Szent Ágoston-i mondást: Szeressük, amit hiszünk és hirdessük, amit szeretünk.

P É N T E K

Az igazság Jézusban vanon.
(Efez. 4; 21.)

Ha van a földön hivatás, mely csupa szeretetből az, úgy a papi hivatás az. Egész lényünk erre van beállítva. Krisztus küldött bennünket és az Egyház állított erre a vonalra mindannyiunkat. Földön élő, de égig erő, földön járó, de mennyben lakó embereknek kell lennünk az emberek között. Nevetéses karikalurák vagyunk, ha ettől eltérünk. Meri az igazság Jézusban van és mi is Benne... Ha pedig eltávolodtunk a Mestertől, érdemes-e élnünk?

A gyakori gyónást úgy tekintjük mi papok, hogy az a korszerű pasztorációnak és az ideális papi életnek egyik eszköze. Kéthetenként vagy legalább havonként elvégezzük. Ha elvesztettük a megszentelő kegyelmet, akkor: *quam primum!*

Nem lehet törvényként felállítani, hogy a lelkivezetőnek szentebbnek kell lennie, mint gyónó gyermekének. Szent Romualdolt egy Mariánus nevű pap vezeti, D. Szent Pétert egy Leó nevű szerze-

les, akil a Szent alyjának, baráljának, tanítójának és urának nevez. P. Cepazi lelkivezetője volt Szent Alajosnak, Berchmans Szent Jánosnak és Pazzi Szent Magdolnának. Borromei Szent Károly egy jezsuita gyóntató vezetése alatt állott, akit Szent Károly úgy tisztelt, hogy bíboros lélekre betett ajtója előtt is kalapol emeit.

SZOMBAT

Vessétek le a régi emberl.
(Efez. 4; 22.)

Prédikációnknak a szeretet legyen a hatóoka és szeretet legyen a céloka. Mint hatóók bennem működjek a szeretet! Szeretet Jézus iránt. Szeretet a lelkek iránt. Szombatonkint elevenen égjen bennem a vágy és szent nyugtalansággal töltsön el a kínzó gondolat: mit tudok tenni, hogy növeljem níveimben (diákjaimban), egyáltalán a hallgatóimban a szeretetet?

Elvem legyen a szószéken: minél kevesebb valóási ismeretel tetelezzek fel hallgatóimban. A valóási kérdések tekintetében vastag tudatlanság van sokszor még a művelt egyénekben is. Midőn szombaton prédikációra készülök, úgy rendezem gondolataimat, csoportosítom érveimet, hogy népemnek a mondanivalóm könnyen érthető legyen, azaz világos.

Általános kijelentésekkel nem megyünk semmire. Pl. azt mondjuk: legyenek jók, ájtatosak, jó keresztények... Azt kell kimutatnunk, hogy é r d e m e s jónak lenni, ájtatosnak, mily előnyökkel jár jó kereszténynek lenni. Szóval, hogy levessék a régi emberl és felöltsék az újat, a jót...

HARMADIK HÉT HÚSVÉT UTÁN

VASÁRNAP

*Járjunk az igazság útján a
szerelemben. (Efez. 4; 15.)*

A sacrum Jézus kereszthalálának titokzatos emléke. Valódi, bár vérontás nélküli áldozat. Jézus egész passiója benne rejlik a szentmiseáldozatban, s annak titokzatos megújítása. Az a mód, ahogyan a sacrumban megjelentetem Jézust, a megdicsőülés legvégső határa. Ez a test már nem halhatatlan, nem szenvedhet többé. Az Eucharisziában Jézus dicsőlégesen feltámadt, húsvéti teste van jelen.

X. Pius őhaja volt, hogy a szentbeszéd szervesen beleilleszkedjék a szentmisébe. A régi szokáshoz való visszatérés ez. Az 1345. c. úgy intézkedik, hogy minden vasárnapon és kötelező ünnepeken mondott szentmisékkal kapcsolatban mindig legyen rövid szentbeszéd is.

A plébános, főként vasárnapon, legfőképpen az oltárnál, úgy áll a nép előtt, mint annak igazi főpapja, atyja, barátja, aki egészen Istené és ugyanakkor egészen a népe. Ilyenkor pluszt látok és érzek „papi” hivatásomban. Sajátos munkaterem van. Különleges küldetésem. Súlyos felelősségem a nyájért, amely teljesen rám van bízva.

HÉTFŐ

*Az új ember Isten képe
teremtetett igaznak és szentnek.*
(Efez. 4; 24.)

A katolikus lelki élet őstörése a liturgia. A papi élet tápláló ereje a zsolozsma. Mennyi leki-csinyléssel, tilkos gyanúval és ajkbiggyesztéssel intézzük el mi papok sokszor az elsőt, ne csodálkozzunk, ha üres, száraz és tartalmatlan marad számunkra a második. Pedig a liturgia és zsolozsma lényegesen összefügg egymással.

Az előírt zsolozsmát a maga teljességében kell elvégeznünk. Az egyes szavakat minden változtatás és csonkítás nélkül kell kimondanunk. A teljességhez tartozik az egyes imaórák elején és végén előírt Pater, Ave, Credo. Nem tartozik ide az Aperi és a Sacrosanctae, csak igen ajánlatos.

Jó lenne sokszor a ludatmező középpontjába hoznunk, hogy a breviárium imádság — liturgikus imádság. A liturgia az „én” nagy testületbe illeszti és ezzel érzésközösséget teremt s így válik az imádságunk altruisztikus imádsággá. Ezért nem ismer a zsolozsma egyes számot. Hisz a nagy Isten és emberközösségbe, az imádkozó Egyházba olvadt bele az „én”.

KEDD

*Ne éljünk már úgy, mint a
pogányok.* (Efez. 4; 17.)

Krisztus igazi papja nem lehet haragtarló, hisz szeretetre van beállítva. Szeretni pedig annyit tesz,

mint megbocsátani. Mindenkinék. A közéleti ellenfélnek is, a személyes ellenségnek is, az Egyház ellenségének is. Újra és újra. Nem kétszer, de hetvenhétyszer. Így mutatjuk meg, hogy nem élünk úgy, mint a pogányok...

A papszentelés szertartásában személyemben összekapcsolódott Isten és a nép. Isten barátjává lettem, a nép szolgájává. Presbiter lettem. A nép véne... Követeli ez a cím, hogy jártas legyek a tudományban, érett a cselekedetben, kipróbált az erényben.

Ha papi szívem fáj, csak Isten előtt öntsem ki annak fájdalmas keserűségét. Ne legyek soha annyira gyarló, hogy emberekhez fussak vigasztért. Ne halljanak a híveim panaszkodni, lamentálni. A kilátástalan jövő réme előttem ismeretlen legyen. Derű, fölény; diadalmos optimizmussal nézzek el a jelen élet megpróbáltatásai felett. Istenre építsek. Pogány vagyok, ha megismétlődik életemben az eldobott narancshéj tragédiája.

SZERDA

Gyűjtsünk magunknak kincses jó alapot. (I Tim. 6; 19.)

Áldozat kell ahhoz, hogy erőteljes élet fakadjon! Jézus élete a legerőteljesebb Élet, tehát kell, hogy a legnagyobb áldozatból forrásozzék. A pap áldozatának is ebből kell táplálkoznia és hozzá-simulnia, beleolvadnja és benne megsemmisülnie.

A skotisták elmélete alapján szabad feloldoz-

nunk az eszméletlenül fekvő beteget, de csak feltételesen. Szerintük ugyanis a bánat és a gyónás nem szentségi elem, csak szükséges feltétel. Ha tehát a beteg lelkében bánja bűneit, azokat akarná is meggyónni, feloldozásunk tehát érvényes.

Szent Péter apostol Pudens szenátor házában szokta végezni az istentiszteletet. Az itt levő leány: Pudentiana példája az igazi A. C. laikus nő-apostolnak. Egykor 96 személyt oktatott ez a nő a keresztény hitre és I. Szent Pius pápa elé vezette őket, hogy itt megkeresztelkedjenek. Szent Péter ezt már nem érte meg, de lám megérett munkájának szép vetése.

CSÜTÖRTÖK

*Az odafönt valókat keressük,
ne a földieket. (Kolossz. 3; 2.)*

A szentostya mint reflektor világít az ég felé! Az odafönt valókat keressétek... Ne legyen ez nálunk egy tovaröppenő gondolat, hanem életprogram és valóság. Minden papi munkánk az Eucharisztia körül rendeződik. Innen indul ki minden kezdeményezés, ide tér vissza minden megoldás. Centrum nekünk az Oltáriszentség.

Az Eucharisztia őrzésére nézve pápai instructio írja elő, hogy a tabernákulum igazi kis Wertheim-szekrényke legyen, amit külsőleg márványburkolat eltakarhat. A szekrény vasrúddal az oltárhoz, illetve az oltármögötti falhoz legyen erősítve. De ez csak

ajánlást! A cél ezzel az, hogy a kevés bizlonságot nyújtó tabernákulumok lassan ellűnjenek.

Az Oltáriszentségnek négyes titka van: 1. megszűnik a kenyér állaga és a szent test és vér állaga hordozza a külső színeket. 2. Az egész Krisztus van jelen. 3. Kiterjedés nélkül. 4. A személyes egység tanánál fogva istensége és embersége van jelen.

P É N T E K

Irtsuk ki a paráznaságot, a tisztátalanságot, a bujaságot, a gonosz kívánságot, a kapzsiságot. (Kolossz. 3; 5.)

A világ botor az áldozat mivoltával szemben. Egyszerűen nem érti. Barbárul tűri és nem tud vele mit kezdeni. Pedig még a felületes szemlélő is észreveheti, hogy azért nincsenek hősök, mert nincsenek nagy áldozathozók. Mennyien keresik mindenben a legkényelmesebb megoldást. Kitérnek a nehézségek elől és áldozat nélkül akarják megúszni az életet. Mi papok másként gondolkodjunk!...

A szentgyónásnak szükséges anyaga a keresztség után elkövetett halálos bűn, szabad anyaga a bocsánatos bűn és a már egyszer meggyónt halálos és bocsánatos bűn, biztos anyaga minden valóságos bűn, kétes anyaga minden kétes bűn, elégséges anyaga minden feloldozható bűn, elégtelen anyaga a tökéletlenség, sőt a bele nem egyezett kísértés is.

Vianney Szent János intelmei a szentgyónásban egészen rövidek voltak. Legtöbbször csak ennyit mondott: Hiba volt... Kár volt ezt tenni... Nem szabad ezt többé cselekedni...

Tapasztalhatjuk, hogy ilyen lakonikus rövidségű intellem sok esetben hatásosabb, mint hosszú prédikáció vagy éppen elnyújtott dorgatórium.

S Z O M B A T

*Kerüljük az újdonsághajhászó
fecsegetést. (I Tim. 6; 20.)*

Minden szentbeszédünknek hármas tartógondolata van: istenszeretet, emberszeretet, helyes önszeretet. Olyan beszéd, amely ezt a hármas szeretetet vagy valamelyikét nem növelte a hallgatókban, kárba vészett. A szeretet az egész kinyilatkoztatásnak is centrális gondolata. Isten szeretetből adta a kinyilatkoztatást. Mi is szeretetből nyújtuk híveinknek az ígét...

A szentbeszédben a gratia externa és interna parallel halad. A kegyelem aztán illusztrál, inspirál és inclinál. A többi a szabadakarat dolga.

A régi rétorok a szónoklatnak ezt a három eszközt különböztették meg: docere, delectare et flectere.

Rossz prédikáció az, mely nem tanít és nem indít.

Beszéljen maga az Ige, inspiráljon maga az Írás, így kerüljük el az újdonsághajhászó üres fecsegetést, hiábavaló szócséplést

V A S Á R N A P

Aki nincs velem, ellenem van.
(Mt. 12; 30.)

A sacrum elsőrendű és közvetlen bemutatója Krisztus. Krisztus áldozati lelkülete teszi a szentmisét Isten előtt végtelenül kedvessé és értékessé. De Krisztussal együtt mi is bemutatói vagyunk az áldozatnak. Eszközök vagyunk és az eszköz annál tökéletesebben működik, minél jobban alkalmazkodik a causa principálishoz, minél jobban veszi annak indítását, működését. Nos, adva van feladatunk!

A dogmatikusok általános véleménye szerint a szentmisének lényege az átváltoztatás. Az áldozás nem tartozik a sacrum lényegéhez, de annak integráns része. A celebránsnak mindig azzal az ostyával kell áldoznia, amelyet abban a misében konsekrált.

Hatalmam a plébánián, mint plébánosnak, püspöki küldetés alapján van. A 451. c. 1. §-a szerint önálló megbízatással rendelkezik a plébános. Felelősséggel tartozom minden hívemért Krisztusnak, de a püspökömnön keresztül. Mily roppant felelősség, hogy Jézus vérével szentelhetem meg népeimet!

HÉTFŐ

Imádkozzatok értünk.

(Zsid. 13; 18.)

A liturgia arcán a zsolozsmás vonások olyanok, mint gyermek arcán az anyajegyek. Megismerésük okvetlen elvezet a kettő közt levő mélységes, litokzatos kapcsolat megértéséhez. Mily sok pap lávol áll attól, hogy a liturgia legyen lelki életének lényeges összetevője, sőt tengelye, mely határozott irányt és biztos jelleget adjon. A liturgikus szövegekbe, formákba bele kell öntenünk lelki tartalmunkat, asszimilálnunk kell őket. Így válnak sajátunkká.

A zsolozsmánál a megszakítás nem súlyos bűn, ha a napra előírt imádságot valójában el is végezzük. Ha meg kell szakítanunk, tanácsos két imaóra között tenni. Bocsánatos bűnt követünk el, ha ugyanazon imaórát ok nélkül félbeszakítjuk, de bármely csekély ok elégséges a megszakításra. Általános elv: Megszakítás nélkül kell elvégeznünk a zsolozsmát.

Ha a nép látja papját, kezében aranszegélyű, bőrkötéses, szalagos nagy imakönyvével, ki nem mondott sóhajlás kél szívében Krisztus helyettese felé: Imádkozzái értünk...

KEDD

Mindenben jól akarunk eljárni.

(Zsid. 13; 18.)

Ha a világ nem tud rólunk rosszat, ne higgyük, hogy okvetlenül jó papok vagyunk. És ha a hívek

nagy lisztelettel öveznek bennünket, távolról se véljük magunkat szentélelű papoknak. Sokszor közösleges önbecsapás ez!

A trienti szent zsinat XXIII. ülése a 18. fejezetben azt mondja, hogy ha azokat a gyermekeket, akik pappá akarnak lenni, nem igyekszünk kora gyermekkoruktól fogva távol tartani a világ és bűn szellemétől, nem neveljük őket vallásosan, igazi jámborságban és egyházi tudományban, ezek Isten csodás közbejötté nélkül nem lehetnek soha jó papokká. Gondoljunk a saját életünkre. Hogyan jutottunk mi el a presbiterátusig? ... Megfertőzve a bűn szellemétől, megrontva a világ lelkétől, vagy Isten csodás közbejöttével? ...

Krisztus papjai vagyunk. Valóban vagy csak látszólag? Jelszavunk legyen: *Non videri, sed esse.*

SZERDA

A tisztáknak minden tiszta.
(Tit. 1; 15.)

Ha Isten embere vagyok, állandó összeköttetésben kell lennem az Istennel. Nem más ez, mint permanens kegyelmi élet. S ez a kegyelmi életbensőség verődjék ki rajtam. Irányítsa életfeladatomat, határozza meg kötelességérzeletemet. Ha a hívek részéről megbecsülésre tartok igényt, legyek a lélek, a tudás, a szeretet művésze, szóval az Isten embere.

A feloldozásnak két alakja van: rubrikális és lényeges. Az előbbi az, amelyet a Rituále előír. A trienti zsinat szerint a lényeges csak a következő

szavakból áll: te absolvo a peccatis tuis. Csak jogos okból használhatjuk csupán a lényeges alakot. Jogos ok hiányában használva bocsánatos bűnt követünk el. Nyomós okból elhagyható a Misereatur, Indulgentiam és a Passio is.

Kétféle hierarchia van az Egyházban. Az egyik az ordo-n alapul, a másik a jurisdictio-n. Az utóbbi isteni jogon a pápából és püspökökből áll. A pápa és püspökök közt vannak a pátriárkák, prímások, érsekek. A püspökök után a főesperesek, esperesek, plébánosok. Az A. C., XI. Pius szerint, a világak részvétele az Egyház hierarchikus apostoloklásában.

CSÜTÖRTÖK

Azt hangoztatják, hogy ismerik Istent, de cselekedeteikkel megtagadják. (Tit. 1; 16.)

Valaki a szentképen az Eucharisziát nagyobb-nak rajzolta, mint a földet sztratoszférástul együtt. Igaza volt. Mérhetetlenül nagyobb! Nekünk papoknak ezt hinnünk kell és hirdetni. Ha ezt nem hisszük és csak hangoztatjuk, hogy ismerjük Istent, akkor a cselekedetünkkel megtagadjuk. Torzók leszünk.

Az Egyház a Sanctissimumnak trónust és baldachint követel, de nem engedélyezi ezt az oltárkeresztnek. T. i. az Urat, a Sanctissimumot cultus latriae absolutus illeti meg, a kereszten való ábrázolását pedig cultus latriae relativus. Tilos az oltárkeresztet a trónusra állítani, de a trónus elé

sem szabad, sem pedig a tronus fölé nem leheljük. A trónus az oltárnak elmozdítható része és csakis expositio idejére szabad felállítanunk.

A plébániai templom mindig tükörképe az egyházközségben élő vagy pislákoló eucharisztikus lelkületnek. Az oltárok tisztasága, az oltárterítők fehérsége, a szőnyeg, a virág, a gyertya mind-mind mutatja ennek a lelkületnek fokát és mértékét. Minden tőlünk függ. Kövessünk el mindent, hogy a szentségi Krisztusnak gyönyörűsége legyen templomunkban laknia.

PÉNTEK

*Piaínak fogadott minket az
Isten Jézus Krisztus által.*

(Efez. 1; 5)

Korunk nagy nyugtalanságának, lázadó kifakadásának és ideges türelmetlenségének oka: oda az áldozat szelleme. Híveink mennyi kiutat keresnek a törvény teljesítése alól, mily nehéz nekik a gyermekáldás elfogadása, a bőjt megtartása, a telebaráti szeretet parancsának teljesítése. Legyek áldozat a népért. Életpéldámmal, tiszta papi élettemmel, alázatos kereszthordozással. Hogy lássák rajtam, hogy fiának fogadott minket Isten Krisztus által. Sorsunk sem lehet hát különb Mesterünkénél.

A szentatyák szerint Krisztus az eucharisztikus áldozatban szenvedti át egész passióját. Nem valószínű, hanem titokzatosan.

Krisztus egész teste és annak minden része imádásunk tárgya. De az Egyház pl. nem helyeselte

Jézus Feje, vagy Krisztus Lelke kulluszát. A Szent Kongregáció eltiltott egy könyvet, mely Jézus szent kezének tiszteletét terjesztette. Ugyancsak eltiltotta a Kongregáció Officiii Jézus Arcának külön tiszteletét. Nem dogmatikai szempontból, hanem pasztorális és egyéb okokból teszi ezt az Egyház.

SZOMBAT

(I Kor. 12; 3.)

Uram Jézus!

Egy nálunk járt olasz színházi karmester azt az észrevételt tette a magyar prédikáló papokra, hogy lúlságosan sötét tónusban beszélünk. Kiabálunk, patogunk, dörgünk...

Úgy tesznek, mintha mindig haragudnának... Az olasz papok — úgymond — nem. Például hogyan festene, ha valaki a Boldogságos Szűz Máriáról indulatosan, dühösen prédikálna? S a színházi karmester röglön meg is mutatta, hogyan prédikálna egy olasz pap az „édes”, a dolci Máriáról. „Szemét égre emelte, karját kitárta és szavait, mint aki egy vízióhoz mondana édes szavakat. Olaszul beszélt. Annyit értettem, hogy ódai szárnyalással szólt az Isten Édesanyjáról, a tengert, a csillagokat, a virágokat, a színt, az illatot, a dalt, a harmatot, a gyöngyöt mind-mind belefoglalta abba a szöfűzerbe, amit Máriának szánl...”

Uram Jézus, mondjuk és tegyük hozzá hártalanul nagy bizalommal és meleg bensőséggel és... Anyánk, édes Szűzanyánk, Mária.

ÖTÖDIK HÉT HÚSVÉT UTÁN

VASÁRNAP

Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. (Ján. 15; 1–5.)

A szentmise a pap számára egyrésztől egyesülés az eucharisztikus, diadalmas Krisztussal, másrészt kiindulópontja egy gondterhes, nehéz, talán megalázó apostoli útnak. Vigyázzunk, hogy mi papok a dicsőséges tabernákulumi sírnál ne csak a kerésszt lássuk! Van-e nagyobb öröm számunkra, mint minden vasárnap meggyőzni híveinket arról, hogy a sacrumban megújul Krisztus igen boldogságos szenvedése és megdicsőülése értünk!

A liturgiában négyféle symbolum van használatban: Symbolum apostolicum (zsolozsmában, keresztelekor és papszentelésekor), S. Nicaeno-Constantinopolitanum (a szentmisében), S. Athanasianum (Szentháromságkor), S. Tridentinum (gyóntatók, egyházi szónokok, javadalmazók).

Megvakult, elgyengült, öreg paptestvérünkről olvastam, hogy mivel a templomba nem mehetett, a szobájában az asztalt rendezte be oltárnak és itt végezte a sacrum egyes szertartásait (sine consecratione), hogy így is, némiképp is, kielégítse, csillapítsa lorró vágyát az oltár után

HÉTFŐ

Keresztjáró...

*Mi pedig dicsekedjünk a mi
Urunk Jézus Krisztus keresztjé-
ben. (Gal. 6; 14.)*

A papnak ludnia kell, hogy ha a názáreti Jézus jó szolgája akar lenni, akkor hűségesen követnie kell. És Jézus mindig nagyot akar azzal, akitől áldozatot követel. Jézus a legszebb kitüntetést akkor adja, amikor a legsúlyosabb keresztet teszi válunkra. Csodálkozunk, hogy ennek részesei mi papok vagyunk? A jó pap élete áldozatok, keresztek sorozata: Nem értenek meg. — Annyi sok szép tervemet elgáncsolják. — Legjobb szándékomat félremagyarázzák. — Paptestvéreim közönye. — Híveim szeretetlensége. — Rosszakaróim gáncsoskodása. — Környezetem farizeizmusa... — A hátlátlanság. — A vakmerő gyanúsítás. — Betegség, temérdek gond és aggodalom. — A breviárium kötöttsége. — Az engedelmesség. — A Celibátus. — Mind áldozat, mind kereszt...

És nekünk ezekben kell dicsekednünk!...

KEDD

Keresztjáró...

*Ami látható, az ideigvaló, ami
pedig láthatatlan, örökkévaló.
(II Kor. 4; 18.)*

A papi bukás mindig a hit gyöngülésével indul el. Ha nincs élő, eleven hitem, ez meglátszik egyházközségem, iskolám, rendházam életében. Sor-

vadásznak indul. A hitnek életem teljes alávetése kell. Nemcsak elfogadása az igazságoknak, ez kevés! Nem a hátha... talán... esetleg... ki tudja... 100%-os hit kell, különben összeroppanunk vagy vonszoljuk magunkat. Szóval többre becsülni a láthatatlan dolgokat, amelyek örökkévalók, mint a láthatókat, amik ideigvalók.

Accipe iugum Domini... mondotta az ordináló püspök, mikor pappá szentelt. Életem örökös keresztjárás az önként elfogadott és vállamra vett ígával, kereszttel. De édes és könnyű lesz, ha az Úr szándékai szerint hordom. A hit igen segít ebben. De csak az élő, eleven hit...

Mások terhét cipelni mindig nehéz. A jó pap mindig mások terhét hordja, de mindig mosollyal. El kell odáig jutnunk, hogy örülni tudjunk a kereszteteknek. Minél több jut belőle, annál jobban. Édes ígának tartjuk ezeket is, amelyeket meggaranyoz az Isten kegyelme.

SZERDA

Keresztjáró...

Akik hisznek Istenben, igyekezzenek előljárni jócselekedetekben. (Tit. 3; 8.)

A pap soha ne keresse önmagát. Csak az Istent és a lelkeket. S ha megtalálta Istent, teljes egészében adja Neki önmagát. S ha szereti a lelkeket, legyen teljesen az övéké. Élete így megoszódik Isten és a lelkek között. S ez elégítse is ki

a papot. Istennel szemben nincsen akaratom, a lelkekkel szemben pedig nincs másom, csak szeretetem.

Szeretnem keil a híveimet. Ha rosszak, ha elfordultak Istentől, ha szeretetemre gyűlölettel felelnek... Annál jobban! A jó papnak nemcsak az áldozócsütörtök előtti három nap, hanem életének igen sok napja: keresztjáró nap.

Az Egyház álláspontja szerint a Katolikus Akció tagjait s általában a katolikusokat senki nem akadályozhatja meg abban, hogy a politikai életből kivegyék a részüket, sőt kötelességük politikai jogait a legbuzgóbban gyakorolni. Az A. C. azonban a pápák véleménye szerint teljesen kívül áll a politikai pártok törekvésén. Az A. C. tagjait nekünk papoknak arra keil nevelnünk, hogy mivel hisznek Istenben, hát igyekezzenek előljárni jócselekedetekben.

ÁLDOZÓCSÜTÖRTÖK

*A mi hazánk a mennyekben
vayon. (Filipp. 4; 20.)*

A pap hivatásánál fogva a felülvalók, a természetfeletti, a mennyekben levők szférájának honpolgára. Sőt egyenesen képviselője, apostola. Pusztá megjelenésem hirdeti az áldozócsütörtök dogmáját: A mi hazánk a mennyekben vayon. Csak egyideig, csak egy kevésé vayunk a földön, e sártekéhez láncolva, csak rövid ideig bujosunk e földi téreken, eljő az idő, amikor lehullik rólunk

minden, ami rothadásra van ítélve, ami sírszagú és mulandó rajtam, és kibontakozik az örökkévaló, a halhatatlan: a Lélek. Szédületesen messzeívelő, roppant horizontú távlatot nyit előttem, festum primae classis Ascensionis D. N. J. Cristi. Ebben a millió-ban aktív leszek, érzem, hogy nem vagyok élet-telen, merev szobra hivatásomnak, sokra vagyok hi-vatva. Hogy sokat felelmelek az Ascensio eget síróló, mennybevezető magasztalára.

P É N T E K

*Engedelmeskedjetek előljárói-
toknak. (Zsid. 3; 17.)*

Engedelmességet ígértem ordinációkor a püs-pöknek és minden törvényes utódának, a főpászto-roknak. Az engedelmesség is áldozat. De csak a szívesen, örömmel vállalt és teljesített engedel-messég. Az engedelmességemet egyesítenem kell Krisztus alázatos engedelmességével, nélküle nem lesz érdemszerző. Hiszen barátjának mondott az or-dinációkor, nem pedig fizetett béresnek vagy szol-gának.

A feloldozásnak előszóval kell történnie. Írás-ban csak a cenzúrák alól lehet feloldozni. Csak jelenlevőknek adhatjuk meg. Végszükség esetében azonban telefonon is meghallgathatnánk a confes-siót és föltételesen is adhatnánk feloldozást.

A Jézus Szíve-tisztelet nagyon kedves híveink előtt. Miért? Talán azért, mert nagyon kevés a sze-retet a világban, az ember pedig mindig erre volt

szomjas. A Szív pedig az Élet középpontja, a szeretet lángoló lúzhelye, a Szív a szeretet szimbóluma. Ne féljünk megmutatni híveinknek a szívünket. Legyünk szeretettől égő „s z í v e s” papok.

S Z O M B A T

Mi nem önmagunkat prédikáljuk, hanem Jézus Krisztust, a mi Urunkat. (II Kor. 4; 5.)

A szószéken agitátornak kell lennem, nem a szónoki sikerért, esztétikai élvezelért, hanem azért, hogy az embereket Krisztus követőivé tegyem. Tanulni mindenkitől, még az ördögtől is lehet. Mindent el kell követnem az értelem, érzelem és akarat világában, hogy híveim higgyenek és éljenek a ki nyilatkoztatás és parancsok szerint. Könnyű ezt prédikálnunk, hisz mi nem önmagunkat hirdetjük, hanem Jézus Krisztust, a mi Urunkat.

Amit prédikációnk folyamán a hallgató egyszerre és azonnal meg nem értett, az teljesen kárba vészett. Kerüljük a hosszú körmondatokat, az idegen kifejezéseket. Ne idézzünk az írásokból latinul, még akkor se, ha utána azonnal magyarul mondjuk. Felesleges.

A szentatyák majd mindennap beszéltek a népnek. Soha nem vész kárba a beszéd, a „papolás”. A nép szereti a s z é p szentbeszédet. Gyönyörködteti, felemeli, hittel tölti el. Óriási erő van kezünkben, amikor beszélhetünk a népnek. Vegyük komolyan feladatunkat.

VASÁRNAP

Hitből él az igaz.

(Gal. 3; 11.)

Ha nem tudom lelki frissességemet, papi mi-voltom öntudatát megőrizni, szinten tartani, igen könnyen megtörténik, hogy a titkok, amelyek napon-kint szembenéznek velem az oltáron és a szent-ségekben: kínzó sötétséggé lesznek számomra. Így aztán életem enormis teherként nehezedik rám. Régen rossz, ha az oltárnál nem tud kiderülni fő-löttem az ég!

Az új rubrikák szerint ma már a másodrendű duplex ünnepeknek nyolcadai a liturgiában nem szerepelnek.

Az Egyház követelményei, amelyeket a plébánossal szemben támaszt, világosan olvashatók a 453. Canon első és második paragrafusában. Kívánja az Egyház, hogy a plébános legyen mindenek-előtt és természetesen fölszentelt pap, a krisztusi, igaz papság részese, az Úr követe. Legyen továbbá tiszta erkölcsű, hisz ő a föld, a falu, a nép sója. Rendelkezzék műveltséggel, tudással, hogy minden időben bizonyosságot tehessen az igazságról, pruden-ciával, hogy mindig okosan cselekedjék. És legyen benne buzgóság a halhatatlan lelkekért, merl csak így lesz pásztor és nem béres.

HÉTFŐ

*Szeresd meg az örök életet,
melyre hivatál.*

(I Tim. 6; 12.)

A zsolozsma-imádság fegyelmezett, erőteljes. Komoly szigorúsága végeredményben isteni kézjegy. Kereshetem ennek magyarázatát a rég letűnt korok történetében, az Ószövetség lelkével, a népszellemben, de nem elégségesen. Maradéktalanul csak a Szerzőben, Istenben találhatom meg. Istenhez csakis ez az erő és komolyság illik. Isten olyan a zsolozsmában, mint a spártai édesanya. Szeret, de szigorú.

A magánosan végzett zsolozsmára a közösségben előírt rubrikák nem vonatkoznak, bár dicséretes ezeket itt is megtartani. Az imaórák felcserélése nem érinti az officium lényegét.

A zsolozsma végzésénél annyi lelkiületünk legalább legyen, hogy imádkozni akarok. Sokszor ennyi is nehéz dolog, de ezt a nehézséget igen megszépíti az alázatos engedelmesség, az egyházas lelkiület eme szép hajtása. Úgy vagyunk a szent zsolozsmával, mint az egész papi életünkkel: nehéz, de szép... Örök életre hivatunk, megszerzésének egyik eszköze: a zsolozsma.

K E D D

Harcold a hit jó harcát.

(1 Tim. 6; 12.)

Ha valakinek, hát a papnak kellene hallatlan nagy emberboldogító erőfeszítéseket és önfeláldozó tetteket felmutatnia. Korunk nagy szociális és gazdasági problémáinak megoldása a krisztusi papság evangéliumi szegénysége. Az erős, egészséges papi lelkiség mindenre kész lesz a rábízott nyájért.

A cselekvő szeretetre vállalkoztam a presbiterre szentelésemkor. Ez papi életemnek az alapérénye, amelynek Janus-arca van, — Isten felé néz az egyik arc, másik a felebarátom felé. Beleilleszkedtem a hierarchiába. Nagy, szézületes hatalmat kaptam, de készséges szolgává kell lennem a lelkékért.

Szeretetemmel nagyon sokszor visszaélnék a rábízottak. Legjobb szándékaimat félremagyarázzák. Összerugdossák a Jóság-ideálomat. Az élet csak a tartozik rovatot állítja fel velem szemben. Örökösen csak kiadásnak élek. Nagy igazságtalanságokat kell fájón elkönyvelnem. Szemembe kacag az élet, mint egy kigúnyolt, nyomorult komédiásnak.

Krisztus papja vagyok, örvendjek, hogy némiképp hasonlíthatok Mesteremhez. Harcolok, mert tudom, hogy a hit jó harcát harcolom.

SZERDA

Az élő Istennek szolgáljunk.

(Zsid. 9; 14.)

A papnak hivatása, hogy legyen instrumentum Deo coniunctum. E nélkül hiábavaló minden vállalkozásunk, bármily nagy zajt csapunk is. Ennek az Istennel való kapcsolatnak elemi feltétele a kegyelmi állapot. A hasonlíthatatlan nagy méltósága miatt a pap a lehelő legnagyobb szentségre van kötelezve. Kell, hogy ez a gondolat megfogjon bennünket.

Végtelenül fontos, hogy a hiveinket buzdítsuk minden adandó alkalommal arra, hogy Isten tiszta szeretetéből fakadó, tökéletes bánatot gyakran indítsák fel magukban. Már az iskolában arra tanítjuk a gyermekeket, hogy naponként indítsák fel magukban a tökéletes bánatot. Este. Beteglátogatáskor is, mindig említsük ezt meg a hozzátartozóknak.

1929 nyarán tört ki a híres lillei sztrájk. Több hónapig tartott. A püspök a munkások mellett foglalt állást, a sztrájk-segélyre szóló gyűjtést maga a püspök nyitotta meg ezer frankkal. A munkaadók feljelentették a főpásztort Rómában. Róma nem sokáig várta magát. Megadta a feleletet: Lienárt püspök megkapta a szent bíbort.

CSÜTÖRTÖK

A hitetleneknek beszennyezett az elméjük és a lelkiismeretük is. (Tit. 1; 15.)

A tejet öntsük a pohárba – szenes zsákon keresztül. Tej marad, de milyen lesz az! Nos, milyen a bűnnel beszennyezett papnak az Eucharisziába veletl hite? Ha a papnak elméje és lelkiismerete bűnös, súlyos bűnnel beszennyezett, az a pap valóban hitellen. Pap, de milyen? Egy király se inkább, mint hitellen, mondjuk: „egy pap se inkább, mint hitellen”, s tegyük hozzá: „nyűg a nepen, rossz a tehetetlen”.

Az Instrukcio Clementina oly módon szabályozza a Szentségkitételt, hogy semmi el ne terelje a hívő figyelmét a Sanctissimumról. Ajánlatosnak tartja az oltárhoz közel eső ablakok eltakarását, továbbá a kitételi oltárra nem szabad ereklyékét, kepeket vagy szobrokat tenni, sőt, ha vannak, el kell őket onnan távolítani, ha nem lehet, le kell őket takarni. Csak az adoráló angyalokat szabad meglátni. Régen nem volt probléma az expositorium, mert a szentségkitétel szertartása nem egyidős az Egyházzal. Újabb keletű, kb. a XIV—XV. században találjuk első nyomát.

PÉNTEK

Aki a maga házát nem tudja vezetni, hogy tudná gondját viselni az Isten Egyházának?

(I Tim. 3; 5.)

Jezus áldozatának indítóoka az elesett, isteni adományaitól megfosztott ember iránt érzett mérhetetlen szeretete. Aki szeret, életét is adja. Többet nem adhat, többet nem tehet, Jézus a legnagyobb adta, a legtöbbet lette. Szeretem a nyájamat? A híveimet? A rábízottakat? Ha nem vagyok képes ertük még az életemet is odaadni, — nem szeretem őket igazán.

Gondját viseljük-e úgy is Isten Egyházának, hogy szívünk ügye a papi utánpótlás kérdése? A balassagyarmati állami gimnázium hittanára nyugalomba vonulásakor 40 papot mondhalott neveltjének.

Házunk tája legyen rendes, barátságos, csinos és melegen tiszta. Hisz a pap házában mindenki otthon van. Érezze jól magát: Majd akkor lesz érzékünk ahhoz is, hogy a templomban észrevegyük a pókhálót, meglássuk a piszkos oltárterítőt, a poros padokat, a sáros kövezetet.

S Z O M B A T

*Mivel reménységünk van,
nagy nyíltsággal beszélünk.*

(II Kor. 3; 12.)

Ne felejtsük, hogy a szentbeszédben a Szentlélek eszközei vagyunk. S a Lélek elvárja, hogy legjobb tehetségünkkel álljunk szolgálatára. „Non enim vos estis, qui loquimini, sed Spiritus Patris Nostri loquitur in vobis.” Az életszentség tesz legalkalmasabbá a Lélek szolgálatára. Ennek erejével lesz gyümölcsözővé a beszéd, megtérések lesznek és mivel reménységünk van, hát nagy nyíltsággal is beszélhetünk.

Don Bosco első szentmiséjében a szó hatalmát kérte Istentől. Beszédében a főcél mindig a Lélek üdvössége volt. Ezért hallgatott el még a zene és dal is Párizsban, mikor ott Don Bosco beszélt. Egyik papjának prédikációi felől érdeklődött egyszer valakitől a Szent.

— Sokat prédikál? — kérdi D. Bosco.

— Nagyon.

-- S jól prédikál?

— Óriási hatással.

— Megtérnek a hallgatók?

— Arról nem tudok — felelt az illető.

— Akkor el kell tiltani néhány évre a szószéktől — adta meg a választ Don Bosco.

PÜNKÖSD HETE

PÜNKÖSDVASÁRNAP

Alleluja! Az Úr lelke betöltötte az egész földkerekséget, jöjjetek, imádjuk, alleluja!

(Sap. 1.)

Péter apostol kiáll és prédikál. Ötezer ember azonnal megtér, megkeresztelkedik. Honnét van az, hogy ma ötezer pap prédikációjára nem tér meg öt ember sem? Mert még nem járt át bennünket a Lélek, az erőnek, a hitnek, a piros, lüzes pünkösdek a Lelke, az Isten Lelke. Mert a papnak, az igehirdetőnek a hite sokszor tétova, gyenge, ingadozó. Poshadó tó, lappangó parázs, nem élővizek tiszta forrása, nem lángoló, lobogó lüz, mely világít és melegít. A papnak hite sokszor csak potencia, nem pedig energia, mely lendítő és feszülő erő. Ami a szívünkben, legyen az ajkunkon, az nyilatkozzék meg az életben. Hogyan öntsek híveimbe erőt, hitet, egyszóval Lelket, ha magam is tépelődő, aggályoskodó, vajúdó, gyáva apostol vagyok? Papi szívem, lelkem el van jegyezve a Lélekkel. Piros pünkösöd napján kitárom a kapukat, hadd járjon át az Isten meleg Lelke.

PÜNKÖSDHÉTFŐ

Új szívet és új Lelket adok nektek. (Ezek. 36.)

Az ordinációban az Isten Lelke szállt rám nemcsak egyéni életem gazdagodására, hanem hogy

Altala, Vele és Benne másokat is gazdagítsak. Híveimet, egyházközségemet, diákjaimat, egyszóval a rámbízottakat. A pünkösdi Léleknél találom meg azt a magasabbrendű erőforrást, melynél életre és kedvre felkesülök, felüdülök és magasba lendülök, enyéimmel magammal ragadom és indulok velük Krisztus diadalútjára. Csak új szívvel és új Lélekkel lehet erre vállalkoznom. A középszerű, lucal-pap nem alkalmas a Lélek indítására és a pünkösdi Istene ajándékainak kiosztására. Ilyenkor a ránbízottak elsírhatják a vezető nélkül maradás árvaságát: Nincs emberünk. (Ján. 5, 7.) Nincs papunk, Lélekkel felkent, Lélekkel ájtart. Lélekkel eltelt papunk. Sötétben vannak és nem tudok fényt gyújtani nekik, mert magam sem égek. A pünkösdi tüzes Lélek éget és gyújt!

K E D D

Örvendjetek az Istennek.

(Zsolt. 80; 2.)

A pap igazi orome csak a Szentlélekben lehet. Az Isten mennyire szeretett engem, mennyire egészen magáénak akart és lefoglalt, kegyelmével elhalmozott, piederstálra állított és így mutatott be: Ime az én kedves Fiam... Há! nem öröm ez?! Ha valakinek lehet igazán örvendeni és boldognak lennie, az csak egy jó pap lehet.

Hitoktatóknak, hitszónokoknak, gyóntatóknak rá kell nevelniök a rájuk bízottakat arra, hogy a bűnbánat szentségének felvétele előtt mindig különös bensőséggel kérjék a Szentlélek kegyelmét. Jól

gyónni csakis a Lélek segítségével és erejével lehet.

A papnak lúdnia kell, hogy nem harcolhat Jézus Krisztusért a nélkül, hogy szent nevéért győleltnék ki ne tegye magát. A világ útlál bennünket. Egy hitoktató beszél: Egész délelőtti tanítók, délután egyesületben vagyok, beteg diákokat látogalok, este ismét gyűlés, holtfáradtan megyek haza, találkozik egy emberrel reám néz és leköp... A Lélek segít át bennünket ezeken a holtpontokon. A Lélek ereje visz bennünket előre, megvetve minden lealázást, letörölve minden gyalázatot, előre Krisztusért!

SZERDA

Elérkezett pedig a pünkösdi napjai, mindannyian együtt voltak. (Ap. csel. 2; 1.)

Csakis a Lelektől megvilágosított értelem segítségével tudjuk megízlelni és meglátni, mily édes az Úr! Az Isten Lelke a mi értelmünk előtt kinyilvánított olyanokat, ami a lobbi hívő elől el van rejtve. A tiszta szívű pap élvezi a Lélek ajándékát, az értelmet. A pap, aki nem bírja az értelmet, mint a Pünkösdi Isten ajándékát, egész életében örökös kínlódásban él.

Ordinációnk előtt, csak emlékezzünk vissza, milyen bensőséggel imádkoztuk a Veni Sanctet az újmisési oltárnál, primíciánk előtt, és a felszentelő püspök is meghagyta, hogy votív misét mondjak

a Szentlélekről. A pap teljesen el van jegyezve a harmadik Isteni Személlyel. Ez a Lélek égelte lelkembe a character indelebitel.

Az A. C. célja, hogy a papság és a hívek mindannyian együtt legyenek az Egyház nagy érdekeiért, mint az apostolok együtt valának az első pünkösdkor. Eredmény csakis a Lélek erejében lesz. Sokszor el vagyunk keseredve a híveink gyávasága miatt. Imádkozunk-e számukra a felülről jövő Lélekért?

CSÜTÖRTÖK

*Az istenszeretet áradt szét
szívünkben a Szentlélek által.*

(Róm. 5; 5.)

Az Isten Fia mondhatatlanul szeretett bennünket, de a Szentlelken át szeretett. Isten létét öröktől fogva a szeretet adja. A tevékeny, végtelenül gazdag és csodás szeretet. Így valósul meg az Emmanuel-titok, a köztünk és velünk és bennünk lakozó Isten eucharisztikus csodája.

A Szentlélek által vezetett és ihletett Egyház az Eucharisztia őrzését illetően minden időben a legnagyobb gondot és figyelmet tanúsította. Mikor az ősegyházban a tabernákulum kulcsát az áldozópap a diakonusnak adta át, így szólt: „Nagy gondot őrizd ezt a kincset.” A pap ennek a „kincs”-nek felesküdt őre.

Pap jó a halálraítélthez a siralomházba. Eluta-

sítja. Híres papszónok, nagytudású paptanár, mégis elutasítja. Végre az egyik igénytelen megjelenésű pap meglátja, a bűnös könnyezni kezd és — gyónik. A bitófa mellett, a halálos dráma befejeztével egy börtönőr megköszöni a papnak gyönyörű misz-szióját. A pap így szól: A Szentléleknek gratuláljon, uram!

P É N T E K

*Megkapjátok a Szentlélek
ajándékait. (Ap. csel. 2; 37.)*

Elsősorban a krisztusi papság tarthat igényt a Szentlélek ajándékaira. Jézus papja a szenvedésben, boldogságban, halálban és örökkévalóságban a Lélek ajándékait köszönti és becsüli. A híveimet, diákjaimat, házamnépét is ajándéknak tekintem, jó-tulajdonságukkal és gyarlóságukkal együtt. Szent Pál Róma felé hajózva a látomás angyalától hallja e szavakat: Ime, az Isten neked ajándékozta mind-azokat, akik veled hajóznak. (Ap. csel. 27, 24.) Együtt „hajózom” én is enyéimmel. Megbecsülöm őket. Szeretem őket a Lélek által.

A kétezeréves Egyház élete — a Szentlélek munkája. Hajójának vitorláit a Lélek ereje dagasztja. A pap vir ecclesiasticus. Elsősorban a Lélek embere. Egyházközségembe, communitásomba nem Cézárt viszek, hanem a césárok Istenének Lelekéti Csak a Lélek erejében tudom kimondani a szószéken és magánéletemben: Uram, Jézus! Úgy mondjam ki, hogy a híveim érezzék is, hogy hiszek ebben. Halálosan komolyan. Papoknak

a legnehezebb prédikálni. Egy pap lelkigyakorlaton volt. Csak az érdekelt, úgymond, a h o g y a n a vezető kimondotta Jézus nevét. Ez, egyedül ez meghatott. Láttam, hogy komolyan hisz.

S Z O M B A T

Az Isten szeretet.

(Ján. 4; 16.)

Ha az Igét hirdetem, érzem-e, hogy hallgatóimmal a Lélek magasabb rokonsága fűz egybe? Benső ez a viszony a lelkek Lelkében, Krisztusban és a Szentlélekben. Nem lenne szabad addig a prédikációmba kezdenem, míg el nem imádkozom a Veni Creator-t. Hiába van minden készülétem, szónoki lendületem, előadó készségem, ha a L É L E K nem segít, — üres szócséplés és levegőverdesés az egész.

Hiányos az a szentbeszéd, amelyben nem fordul elő legalább néhányszor ez a szó, hogy: szeretet. Hisz ez a kereszténységnek anyajegye. Mi a szeretet? Maga az Isten!

Hallottam apátpébánosról, aki vasárnaponként a szentélyben meggyónt hívei szemeláltára és így ment fel a szószékre.

Prédikációnk aranyfedezete — magánéletünk. Ha jó papnak ismernek és igazán azok is vagyunk, nem kell sokat beszélnünk. Szívhez szól minden szavunk.

ELSŐ HÉT PÜNKÖSD UTÁN

SZENTHÁROMSÁG VASÁRNAPJA

*Minden Belőle, Általa és
Érte van. (Róm. 11; 36.)*

Breviáriumunkban minden zsoltárt a háromszemélyű egy Isten magasztalásával fejezünk be. Keresztelünk, gyóntalunk — mindig a teljes Szentháromság nevében. Minden az Atyától, minden Jézus által és minden a Lélekért. A papi hatalmat is a teljes Szentháromság nevében kaptuk az ordinációban, küldetésünk a néphez a háromszemélyű egy Isten nevében történt. Minden szentmisét azzal végzünk, hogy „legyen tetszésedre neked, Szentháromság”. Egész papi életünk legfőbb céljának kellene lennie, hogy tessék a Szentháromságnak. Gyermeki alázatossággal kell hódolnunk az Atya, a Teremtő előtt; hasonulnunk a Fiúhoz, a Megváltóhoz, mint egészen tökéletes eszményképünkhöz; egyesülnünk a Lélek cselekvő erejével, a megszentelő isteni Személlyel. Minden az isteni gyermekség kibontakozása bennünk és öntudatosítása annak, hogy a Szentháromság jelét hordozzuk magunkon. Értelmem, akaratom és érzelmem hódol, amikor meghajtott fővel imádkozom és suttogom: Gloria Patri, et Filio et Spiritui Sancto...

HÉTFŐ

Isten akarata az: a ti megszentelődésetek. (I Tessz. 4; 3.)

A liturgiát teljesen áthalja, hogy az Egyház a dicsőség Királyának jegyese. Őszövétségi vonatkozásban ez a körülmény teljesen megfelel az Úr fölséges színe előtt való teljes és feltétlen meghódolásnak. Az Úré vagyunk. Mindenünk Tőle van. Rendelkezik velünk. Nekünk csak kötelességünk lehet: semmiségünk tudatában elismerni teljes függőségünket.

A Szertartások Bizottsága mindenkinek megengedte a zsolozsma anticipálását az előtte való nap délutánjának 2 órájától kezdve. A Pro Missionibus egyesület tagjai arra is kaptak engedélyt, hogy már déli 12 órakor megkezdhetik az anticipálást.

A breviáriumot imádkozni: kötelességünk. Elválaszthatatlan papi életünktől. Az oltár és zsolozsma nélkül nem vagyunk papok a szó szoros értelmében. A napi anyagot egyetlen óra kihagyása nélkül el kell imádkoznunk, mégpedig éjféltől-éjfélig.

KEDD

Szent emberek legyetek előttetek. (II Móz. 22; 31.)

Papi jellegem és küldetésem egyenesen követeli életszentségemet. Ha ezzel nem törődöm és

nem tartom magamra nézve kötelezőnek, mi lesz belőlem? Isten kegyvesztettje, népem botránya és önmagam hóhéra. Elsősorban ránk vonatkozik Isten utasítása: Szent emberek legyetek előttem.

Ha bocsánatos bűn felett indítottunk bánatol, az elkövetett halálos bűn ezt érvényteleníti. Az igazi bánat nincs időtartamhoz kötve. Mindíg hangoztatnunk kell, hogy a gyónni jövő hívők a bánatra fordítsák a legfőbb gondot. Sohase oldozunk fel addig senkit, amíg nem intettük, hogy: szánja, bánja bűneit...

Ha imádkozunk, úgy tegyük, hogy akik látnak akkor bennünket, rajtunk felejtsek szemüket. Minket ez persze ne bántson. Meg se lássuk. Mindíg nagyok legyünk az imában. Nem tud nekünk ártani az élet mostohasága, az emberek hálátlan közönye és durvasága, a csalódások mély fájdalma, — ha igazán tudunk imádkozni. Főként az imádságban legyünk szentek. Így akarja ezt az Úr.

SZERDA

Légy példakép a híveknek.
(I. Tim. 4; 12.)

Példakép kell, hogy legyek. Beszédben, viselkedésben, szeretetben, hitben, tisztaságban, mint az Apostol mondja. Hiszen a hívek Istenről, Krisztusról, Egyházról — csak rajtam keresztül gondolkodnak. Úgy és annyit hisznek, amennyit éntőllem kapnak. A pap-személyi értéke nekik a legnagyobb

garancia — a természetfölöttiek mellett. A vallás nekik annyit mond, amennyit a pap abból igazol. Elmét zavaró, roppant súlyú felelősség nehezedik ránk!

A pápa szerint a katolikus akció jogossága isteni jogon alapul. Mert Jézus maga vetette meg az A. C. alapját, mikor apostolokat és tanítványokat választott — mondja a Szentatya. A magyar A. C. a plébániai tanács szervezésében egyedül áll az egész világon, t. i. az egyházközségbe épült bele teljesen. A plébániai tanács feladata az egyházközségben az apostolkodás szellemének ápolása. A legkisebb egyházközségben is az a célja az A. C.-nak, hogy a pápa szándékai szerint a hívek ajánlják fel az Egyháznak közreműködésüket, szolgálataikat, imáikat és áldozataikat, törekedjenek az erkölcsök megújítására és minden erővel mozdítsák elő a katolikus hit gyarapodását. Természetes dolog, hogy ebben a szent munkában a plébános példakép legyen a hívek előtt. Munkában, imában, hitben és szeretetben.

CSÜTÖRTÖK

Ürnapja

Vegyétek és egyétek...

Az Eucharishtiában rejtőzködő Isten-királyt hordozzuk körül diadalmenetben. Ma kilép börtönéből és a pap mint börtönőr, kezébe veszi és körülhordozza a köztünk lakozó nagy Szentséget, a szent színek alatt meghúzódó Istenembert.

Felszentelt papi egyéniségünk karakterisztikumai:

hogy az eucharisztikus Jézusnak vagyunk eljegyzett barátai, lefoglalt szolgálói, felesküdtött őrei. Az Eucharisztia kezelői, kiosztói vagyunk. Mi ismételjük Krisztus szavait: Vegyétek és egyétek, és nekünk szól a parancs: osszátok. Krisztus a hatalmunkban van. Rendelkezünk Felette, kínáljuk, osztjuk azoknak, akiket ránk bízott az Úr csodálatos rendelkezése. Nem lehetünk közömbösek. Ne legyünk haszontalan szolgálók. Semmi sem lehet elég, hogy buzdító eszközökkel és alkalmas módokat találjunk arra, hogy a ránbízottakat abba az eucharisztikus úrnapi életkörbe emeljük, ahol nekünk papoknak állandóan élnünk kellene. Ez az Úrnapi nagy tanítása számunkra!

P É N T E K

Atyáitok mannát ettek és meghaltak. (Ján. 6; 49.)

Sokszor kell híveink előtt hangoztatnunk, hogy az Eucharisztia az örök Élet kenyere. Jézus székelyként is hagyta számunkra, beoltás az örök halál ellen. Mi papok naponként vesszük, kell, hogy elteljünk ezzel a szent és üdvösséges gondolattal és hirdessük is ezt. Odáig kell jutnunk, hogy az Eucharisztia híveink életének szükséglete legyen. Nélküle nem Élet az élet.

A Rituále Románium szerint: Isten Egyházának nincsen nagyobb méltósága, nincs szentebb és csodálatosabb valamije, mint ez a Szentség, amely Istennek legnagyobb és kitűnő ajándékát, minden

kegyelem és Szentség forrását és szerzőjét: Krisztus Urunkat tartalmazza.

Egyik paptársunknak a hónap első csütörtökén este, hazamenet a templom előtt eszébe jutott, hogy holnap első-péntek, több áldozás lesz, kíváncsi volt, van-e elegendő mennyiségben konszekrált ostya. Bemegy a templomba, kinyitja a tabernákulumot, kiveszi a ciboriumot és kucsmásan bele-néz . . . Az illemnek, a köteles modernak és jó viselkedésnek ekkora negatívuma a teljes műveletlenség fogalmát kimeríti. Jézussal szemben a jó modor és úri etikett talán nem kötelező?

S Z O M B A T

Testvérek! Én az Úrtól vettem, amit közlök veletek.

(II Kor. 11; 23.)

Sokszor és szívesen prédikáljunk az Eucharisztia-ról. Nemcsak Úrnapja körül alkalmas az idő erre, de egész esztendőben. Nagyon kiszáradt ciszterna lelke van annak, aki nem tud sokat és szépen beszélni az isteni lakomáról, melyben angyalok szolgálnak, a mennyei Vendégről, aki szeretetből ittmaradt köztünk, az angyalok Kenyeréről, mely a vándoroknak nyújtatik.

A lelkiáldozásra nevelnünk kell a híveket, kerülve a janzenista ízt. De nem pótolhatja, helyettesítheti vagy kivált nem szoríthatja ki a valóságos

szentáldozást. A lelki és tényleges szentáldozás viszonya, mint a tényleges és vágykeresztség. Ne csak ajánljuk a ráncbízottaknak a lelkiáldozást, de velük együtt végezzünk mi is.

Hogy nem ismerik híveink, diákjaink eléggé az Eucharisziát, abban talán kissé mi papok is hibásak vagyunk. Fő ok az, hogy a közönség nem találja a templomot vagy a funkciókat vagy a pap személyét eléggé vonzónak. Legyen a templom tiszta, ragyogó! Legyenek a funkciók összeszedett, áhítattal telt szent szakrális cselekmények! Legyen a pap minden dísnél nagyobb dísz. Úgy mozogjak, mint egy élő, eleven szentkép, melyből kitetszik a férfias, apostoli, előkelő, meleg és őszinte eucharisztikus lelkiület. Ez lesz a legszebb prédikáció.

V A S Á R N A P

Ha lélek szerint élünk, lélek szerint járjunk is. (Gal. 5; 25.)

Mennyi papnak rébusz marad egész életében az áldozatos papi élet. Kell szenvedniök, kell áldozatot hozniök, de ezek távol vannak az áldozat krisztusi értelmétől és értékétől. Nem kapcsolódnak bele a sacrumba. Milyen szomorú! Sokszor kifakadunk, hogy híveink nem olyan lelkiülettel vannak jelen a szentmisén, hogy átérezzék, hogy most Krisztus megy a Golgotára szenvedni — értünk. S hány pap sem érzi ezt! Miért? Mert még nem élünk a lélek szerint ...

A 462. can. elmondja a plébánosnak, hogy női ünnepélyes és nyilvános ténykedéseket van joga véghezvinni. A can. szerint a plébániának igazi feje a plébános. Az egész hívő közösséget képviselve lép az Isten elé és viszont, ha a nép elé áll, Isten követségében jár el.

Ha olyan szentnek van kiváló ereklýéje a templomban, aki kanonizált és a római martyrologiumba is be van iktalva, ünnepén a sacrum és az officium duplex jellegű és Credo is van.

A szentséges Szív szeretetével és a lelkipásztor igazi buzgóságával keressük az elgurult drachmákat, elveszett híveinket.

HÉTFŐ

A valóság Krisztusé.

(Kolossz. 2; 17.)

A Szív erejében tudjuk híveinknek vonzó módon beállítani a kereszténységet. A keresztény kultúra győzeimének első akadálya saját híveinknek szívtelen magatartásában található. Erőnket csak akkor tudjuk összemérni az eilenségével, ha meg vagyunk győződve a Szív csodás hatalmáról. A kereszten nyílt meg értünk Krisztus Szíve. Nagy valóság ez. Tanít, erősít, indít. Mert Krisztusé.

A komoly betegség felment a zsolozsma végzésének kötelezettsége alól. Ha el is tudnám végezni egyes részeit, erre sem vagyok köteles. Ha gyógyulás útján vagyok már és olvashatok könyvet vagy újságot, zsolozsmázni még nem vagyok köteles, mert ez nagy figyelmet kíván és fáradtsággal is jár. A püspök és rendfőnök csak egyeseknek adhat felmentést és csak ideiglenesen.

Egy pap olyan keserédesen mondotta: Sokszor olyan jó volna imádkozni a Jézus Szíve litániáját vagy a Szent Szűzét és egyéb más „szép” imádságot. Szabad, lehet, sőt üdvös és ajánlatos is. De ne feledjük, ez csak magánimádság. Ennek is megvan a maga értéke, — de bátran nevezhetjük önző imádságnak is, amely nehezen fogja megérteni az imádság altruizmusát.

K E D D

*A békesség Istene szenteljen
meg titeket. (I Tessz. 5; 23.)*

Az ordinációban nem kancsukát adtak kezünkbe, hogy azzal sujtsunk végig a népen. Megkenték szentolajjal, hogy síma, puha, finom legyen az áldó papi kéz. Hogy szeressük a népet. Szeretni, símogatni csak meleg szívvel lehet. A békesség Istene szentelt meg bennünket, mi is a békesség Istenének nevében áldjuk meg, szeressük és öleljük szívünkre a ráncbízottakat.

Jézus Szívével kapcsolatban sokat hangoztassuk, sőt mindig megemlítsük: az e n g e s z t e l é s végtelen fontos, sürgető valóságát. A sokat és sokszor sértett Szív, a gyalázatokkal elhalmozott Szív, a gonoszágainkért megroncsolt Szív ezt óhajtja. B Ű n b á n a t!

Örülni csak másokért tudjunk, magunkért soha. Boldog öröm csak tiszta szívben lehet. Híveink sikere, előmenetele. jóléte szívünkben a boldog öröm piros virágait fakassza. A sok gond és aggodás ilyenkor arcunkon mindig mosolyba virágozzék. A pap szívének nagy befogadóképessége legyen. Elférjen benne az egész egyházközség, intézetünk, zárdánk. Az Istent nem tudjuk felülmúlni, Ő nagyobb, mint a mi szívünk, mondja a szeretet apostola, aki pihent az Úr szívén.

SZERDA

*Reménybeli örökösei vagyunk
az örök életnek. (Tit. 3; 7.)*

A pap ébressze híveiben a diadalmas elpusztíthatatlanság hitét. Óriási vonzóerőt gyakorol ez és a sátánt porig alázza. Bátorságunknak, fölényes megjelenésünk imponáló erejének meleg szívvel kell egyesülnie. Ellenállhatatlan a hatás. Imádkozva elmélkedjük ki ezt a biztos tényvalóságot, és reménybeli jogunk hinni, hogy sikerül.

Személyesen tapasztaljuk meg, mennyire fáj híveinknek az éhség, ruhátlanság, a sok nélkülözés, és majd lesz érzékünk az irgalmassági cselekedet gyakorlására. A papi szívnek roppant leleményesnek és hihetetlenül találékonnak kell lennie. De elmélettel itt nem sokra megyünk. Élet! Praxis!

A vezetésünk mellett működő A. C., annak szakosztályai csak úgy tudnak eredményesen dolgozni és fejlődésképesen élni, ha szívet adunk bele. Ezt nekünk kell! A sok felvilágosítani akaró szónoklat, cikk, kritikai megjegyzés majdnem mind nélkülözi a szívet. A pap az A. C.-ban a szívével dirigáljon. Necsak lássa a teendőket, necsak diagnózist állapítson meg, hanem **s z e r e s s e n**, segítsen. Szóval éljen a **s z í v é v e l**!

CSÜTÖRTÖK

*Fogadd úgy, mint szíve-
met. (Filem. 12.)*

Jézus szava hozzánk: Az Eucharisziát fogadd úgy, mint Szívemet. Olvasd az evangéliumot: A létközlő fiúban a Szívem dobog, mint jó Pásztor, a szívemmel keresem az elveszellet, a szívem sugallja, hogy keressem az elgurult drachmát, az utolsó vacsorán a szívem villt rá, hogy köztetek maradjak, a keresztfán a szívemet a lándzsa megnyitotta értetek...

Az adoratio soha el ne maradjon. Egyellen napunkból se hiányozzék. Inkább mást hagyjunk el. Ha több nem lehet, legyen egy negyedóra, legyen tíz, legyen két perc. Jézus itt akar belenézni szemünkbe. Engedjük. Ne vonakodjunk előhozva apró, hiábavaló mentségeket. Az Eucharisziában értünk dobogó Szív elé kell vonszolnunk magunkat, ügyeinket, sok-sok problémánkat. Ott a tabernákulum előtt megoldódnak. Emberfeletti terhek viselésére leszünk képesek így. Eleven lesz a kapcsolatunk Jézussal, aktív a hitünk, élő az imaéletünk.

A Kódex szerint a tabernákulum művészien megalkotott, minden oldalról zárt, liturgikus motívumokkal díszített, minden egyéb dologtól üres és gondosan őrzött legyen. Legdrágább kincsünk van benne. Öre: Krisztus papja.

P É N T E K

Jézus szentséges Szíve.

Tegyük jót mindenkivel.

(Gal. 6: 16.)

A Szíves Istennek vagyunk a papjai. Egész lényünk, egyéniségünk pályája, hivatásunk teljesen a szeretet vonalára van beirányítva. Ha erről le-
térünk, elvesztjük a jogunkat arra, hogy az emberek Jézusról beszéljünk. A szeretet nem más, mint barátság Isten és ember közt. Ha a szeretetben maradunk, Isten van bennünk. Higgyük el, hogy Jézus a legnagyobb jót tette az emberiséggel akkor, amikor megmutatta a szeretet lángoló tűzhelyét, a minden jószág kútfejét: szentséges Szívét. Sok pap fél, hogy a hívek meglátják — a szívét. Pedig erre kíváncsiak. Csak a szívünkkel tudunk jót tenni a lelkekkel, hiszen szeretetre szomjaznak. A pap szívének igen nagyra kell lennie. Mindenkinek mindegy legyen, hogy mindeneket megnyerjen Jézusnak. A papi szív melegéből erős emberek élete fakad. A pap szíve életerőket sugárzó fényközpont. Jelszava Jézusé: Teljesen kiüresíteni önmagát — másokért.

S Z O M B A T

*Parancsolhatnám . . . inkább
kérlek. (Filem. 9.)*

A kéréssel mindig többre megyek. Parancsolni a törvényhozónak van joga. A szószéken csak alázas magyarázója vagyok a törvénynek. Isten kegyelme készíti elő az utat, hogy ugarl törjek a lelkekben.

Sohasem téveszt célt a közvetlen, megleghangú, szívből jövő, katechesis-szerű, egyszerű beszéd. Kedves legyen a prédikációnk, vigasztaló, megkapó és meghaló. Jézust képviselem, hát méltóképen képviseljem. Jézus nem szónokolt, b e s z é l t . . .

A katolikus hit- és erkölctant a vásár- és ünnepnap i evangéliumi perikópák nem tartalmazzák teljes egészében. Tehát nem lehet kizárólag c s a k ezekhez igazítanunk prédikációnk tárgyát. Pl. A tékozló fiú parabolája vagy a vakon született meggyógyítása sohasem kerülhetne elő a szószéken. Pedig erről és sok másról is kell hallaniok a híveinknek.

Mi papok is szívesen hallgassunk prédikációt. Nekünk is jólesik a maghintés. Egymástól tanulunk. Ne a stílust, a szerkezetet, a felépítést keressük és bíráljuk a hallott beszédhen, hanem hallgassuk az igét, Isten igéjét.

VASÁRNAP

Istennek tetsző módon szolgáljunk: félelemmel és tisztellel. (Zsid. 13; 28.)

A sátán mindig elvégzi azt, amit a papok elvégezni elmulasztanak. A sátán templomai akkor telnek meg, ha a mieink a saját hibáinkból kiürülnek. Az üres, kongó templomért elsősorban a pap felelős. Valahol elhibáztuk. Valószínűleg nem szolgáltunk Istennek tetsző módon...

A inatulinumnak és laudes-nek a mise előtt való elvégzése legfeljebb csak bocsánatos bűn terhe alatt kötelez. A misekönyv rubrikája előírja. Az új törvénykönyv azt ajánlja, hogy az áldozatot bemutató pap készítse elő lelkét piis precibus. De vétek, ha minden előkészület nélkül megy a pap misézni.

A lelkipásztorkodás terén a 467. és 468. canon minden kötelességet a plébános személyére ró. A hívek és a plébános tehát szószerint úgy tartoznak össze, mint a pásztor és a nyáj. Tehát nem elláttatni vagyok köteles híveim pasztorális gondozását, hanem sajátmagamnak kell azt ellátnom. Nem lehet lávolból dirigáló főnök a plébános, hanem hívei között élő lelkiatya.

HÉTFŐ

Örvendjetek, legyetek tökéletesek, érlsetek egyet, éljetekek békességben. (II Kor. 13; 11.)

Amit Szent Pál ajánl a korintusbeli egyházközség híveinek, gyönyörű életprogram. Titka? Az Eucharisztia. Itt kapjuk a legtisztább örömet, a szentségház lakója nyújtja önmagát, mint a tökéleteségre nevelő eszközt, a hívek itt értenek egyet, sőt itt egyek az asztalközösségben, az Eucharisztia a szeretet és béke köteléke. A kegyelemosztó Boldogasszony Fiának, Jézusnak népe vagyunk.

Szent „divatol” teremtsünk az intézetben, az egyházközségben a szentáldozásból.

Szent Bosco János mondta fiainak: ha az én óhajomat akarjátok tudni, hát az, hogy mindennap áldozzatok. Nem mondhatnók mi ezt a ráncbízotaknak?

A náci Németországban többen áldoztak napokint a legnagyobb üldözése ellenére, mint nálunk a legnagyobb nyugalmi időben! Szavahihető tanú állítja ezt.

KEDD

Könyörgünk a ti tökéletelességekért. (II Kor. 13; 9.)

Csak emlékezzünk... A püspök összezárta olajjal kent kezemet, átkötöttek szalaggal, érintet-

tük a kehely csészéjét és a paténát és hallottam a szavakat: Accipe potestatem offere sacrificium Deo, missasque celebrare... in Nomine Domini. Amen. Micsoda szédületesen fölséges hatalmat kaptam éppen az Eucharisziával kapcsolatban. Emlékezzem és rendüljek meg...

Az én áldozatom az ő áldozatuk is. Az én tökéletességem az ő tökéletességük is. Így függ össze a plebanus és a plebs.

Rájtunk lássa a nép, hogy köztünk él az Isten. Aktív, eleven hittel sugározzuk szét, hogy itt van a mi Urunk és Istenünk. Sok papra megtévesztő pontossággal illik Szent Ágoston bölcs megjegyzése, aki a mágusokat Betlehembe irányító zsidó papokról ezt írta: Olyanok voltak, mint a mérföld-jelző kövek, mutatták az utat, de maguk nem mozdultak

SZERDA

Köszöntsétek egymást szent csókkal. (II. Kor. 13; 12.)

Az Eucharisztia Jézus szent csókja a földön. A szeretet jele. Az Isten szeretet bennünket. Legkezzelfoghatóbb módon hagyta magát nekünk. Az accidensek lényegtelenek, a lényeg a kezünkben van. Nem láthatjuk, de bírhatjuk. Az Eucharisztia születése, a consecratio mily nagy dolog! A misében valahányszor megcsókolom az oltár testét, ez a csók Krisztusnak is szól. Csókos ajakkal mondom a hívőknek: Az Úr veletek. Az Eucharisztia az „Úr veletek” megvalósulása.

Az A. C. már az apostolok korában is megvolt. Ennél a laikus intézménynél megtalálható minden rendű és rangú hívő részvétele. Ott van Pudens szenátor (befogadta Pétert házába), Praxedes és Pudentiana a női nemet képviselik. Iphigeniával együtt, ott a római katona és a hívek nagyszámban. Ők mind egyek voltak a hitben és a kenyértörésben, igazán szent csókkal köszöntötték egymást. Az Eucharisztia adta nekik az erőt, hogy önzetlenül szolgáljanak az Egyháznak. Amíg a pásztor nem tudja az Eucharisziát a Katolikus Akcióban központtá tenni, hiába van minden fáradozása.

CSÜTÖRTÖK

*Isten dolgait nem ismeri
senki. (I Kor. 2; 11.)*

Hitünk ott kezdődik, ahol meg tudjuk fogni a valóságát annak a minden képzeletet felülmúló lénynek, hogy az Isten közöttünk van. Mint Istenségben, az Eucharisziában emberi képességekkel és tulajdonságokkal rendelkezik, lát és hall bennünket. Amint hidegek vagy melegek vagyunk iránta, úgy önti el Ő is szívünket csodálatos szeretetével, vagy zárja el a kaput, mely Rajta keresztül nyílt meg.

Scitovszky János bíboros hercegprímás arany-miséjén, 1859 november 6-án született meg hazánkban az Oltáregyesület gondolata. Célja ketlős: imádkozó lélekkel venni körül az eucharisztikus Krisztust és szegénységében ruházni, elhagyatottságában gyámolítani őt. Trautwein János, majd

Kánter Károly volt az Oltáregyesület legbuzgóbb propagálója, apostola hazánk földjén. Elvük volt: az Oltáregyesület minden egyházmegye minden plébániáján alakuljon meg és a hívek, tartozzanak bár egyébként bármely más hitbuzgalmi társulatba, — az Oltáregyesületnek szükségképen kell hogy tagjai legyenek. A magyar prímás ajándékozta a szegény templomok számára az első kelyhet, melyet a jászkiséri templom kapott meg.

P É N T E K

Enyhítsd meg szívemet.

(Filem. 20.)

Elsősorban nekünk papoknak mondja Jézus: Enyhítsd meg szívemet. Hisz barátainak nevezett bennünket. Jézus koldulja a mi vigaszunkat, óhajtvá óhajtvá enyhület-nyújtó engesztelésünket. Rettegetes dolog itt a közöny, a barbár nemtörődés. Egykor vádlón lép fel majd ellenünk.

Jó papokat kíván a nép, kiknek van szívük a nyomor és szenvedés látlán. Mit ér a tudós, filozófáló, elméleti pap? Szívtelen múmia.

Akasztlófa alatt állt az elítélt. Szent Bernát könnyőreletes szíve elhúzta onnét a kötélnél fogva. Mikor ezért kérdőre vonták, így felelt. Tudom, hogy egy minden kínra érdemes emberről van szó. Tudom, hogy meg kell halnia. De én nem pillanatnyi halállal akarom elpusztítani, hanem lassan, kínozva megölni... Szerzetesruhába öltöztette, s egy történetíró feljegyzése szerint több mint 30 évig függött a szerzetesélet keresztjén.

Az utolsó századok keresztény lobogójára az emberiség odatűzte az Isten Szívének jelképét. Jézus Szívének revelálása az utolsó üzenete Istennek az emberek számára. Nem vesszük észre, hogy Isten valósággal erőlteti a szeretetét? ...

S Z O M B A T

Az evangélium igazsága megmaradjon nálatok. (Gal. 2; 5.)

A szószéken tartózkodva, legszebb hivatásunk az volna, hogy beszédünkkel mindenkit megnyerjünk Jézusnak. Megnyerjük a másvallásúakat is, az Egyház ellenségeit is. A nép nem azt akarja, hogy mi szálljunk le hozzá, hanem hogy emeljük őt fel magunkhoz. Ne nyomjuk agyon elméjét furfangos bizonyítékokkal, ne zavarjuk meg gyermeki hitét, nem ért jó népünk másként, csak egyszerűen, természetesen.

A szónoki eszközöknek két csoportját különböztetjük meg: az értelemre és a szívre halás eszközöket. A gyönyörködtetés csak segédeszközként jöhet számításba és nem lehet egyenrangú soha az előbbi kettővel.

Mily végtelenül nagyra becsüli Egyházunk az Isten ígéje hirdetését, mutatja az, hogy az első századokban csak a püspök prédikálhatott. Szent Ágoston is csak püspöke gyengélkedése miatt léphetett a szószékre.

VASÁRNAP

Istent nem lehet gúnyolni.

(Gal. 6; 7.)

Nem elég ismernünk a szentmise csodálatos gazdagságát, remek felépítését, mélységes értelmét, hanem magunkévá kell azt tennünk és élnünk kell. Egy püspökről olvastam, hogy minden szentmiséjét úgy mutatta be, úgy készült rá, mintha primíciáját végezné. Roppant nehéz dolog. Lelki életünk éltető principiumává, papi mivoltunk ki-meríthetetlen kincstárává pedig csak így válik az Újszövetség áldozata.

Az ősegyházban a püspök és plébános még egyet jelentett. Később, a IV. században úgy jelenik meg a plébános, mint a városi püspöknek a vidéki egyházközségben élő teljes jogú helyettese. A plébánosnak önálló joghatósága csak a népvándorlás idejében tűnik fel előttünk. Ekkor jelennek meg az első önálló plébániák.

Olvastam papról, aki szentmise végzéséhez mindig a legrosszabb cipőjét húzta fel, nehogy a jó lábbeli a térdelés közben megtörjék és így „orrolt” kapjon. Mit szólhatnók erre mást, mint azt, hogy az „Istent nem lehet gúnyolni”. Legalább is sokáig, buntetlenül — nem

H E T F Ő

Mindenki a maga terhet hordozza. (Gal. 6; 5.)

Ha örvendeni, ujjongani akar a liturgia, a psaltériumtól kér kölcsön szavakat. Tudja, hogy ez nem emberi alkotmány, hanem divina inspiratio. Nem tud semmi más úgy ujjongani, mint a liturgia. Minden szentmise elején az örömről beszél. Az öröm permanens ifjúságot kölcsönöz a léleknek, állandó derűt, csendes békét. A breviáriumot kézbe venni vagy az Úr oltárához lépni csak igen nagy örömmel lehet.

Aki csak egyszer látta Szent Benedek vagy Szent Bernát utasításai és tanítása nyomán az istenszolgálatnak ünnepélyes végzését, soha ei nem felejtli. Pannonhalma, Zirc lakói, Istennek szentelt lelkek, évszázados templomok égbenyúló ívei alatt, kemény, férfias hangon, ezeréves imádsággal dicsérik Istent. Az opus Dei-t itt oly természetfeletti lélek ihleti, hogy hallva a zsoltározást, élvezve a konvent-mise gregorián énekét, elhihető, hogy felér egy jól végzett lelkigyakorlattal. Az örök liturgia dicsőítése legigazabban a szerzeteslélek mélységéből fakad. Ha a falusi csendes magányomban vagy káplánszobám csendjében kezembe veszem a zsoltárkönyvet, lélekben kapcsolódom a zsoltározó szerzelesekhez és könnyebb lesz ezi a s z e n t „terhet” hordoznom.

K E D D

*Istennek titokzatos, elrejtett
bölcseiségét hirdetjük.*

(1 Kor. 2: 6)

A papszentelésem praefációjában azt enekelte az Egyház, hogy „éjjel és nappal az Úr törvényén elmélkedjem”. Csak így ismerem meg az ő titokzatos, elrejtett bölcseiségét. Papok, akik nem elmélkednek... Nem is tudnak jól élni, képtelenek hivatásuk magasztán sokáig megmaradni, nincs biztos, tömör, rugalmas programjuk, nincs lelki életük, hát nincsen életszentségük sem. Nem lehetnek hegyre épült város, nem lehetnek tartóra helyezett gyertyák. Nem vetem meg őket, imádkozom értük.

A gyóntatásnál vigyázzunk: Ha a hívő igazi bűnbánatot indít, ebben benn van az istenszeretnek a csírája; mert minden bűnbánatnak indítóoka Istenre megy vissza, s még Isten lélelmében is bent van az istenszeretnek a kezdete. Minden megtérésnél a bánattal gyónó szívében, legalább bennfoglaltan megvannak az isteni erények, hisz ha nem hinné Krisztus hatalmát és nem remélné irgalmát, nem jönne gyónni.

A magyar papságnak legnagyobb része egyszerű városi vagy falusi kisemberek gyermeke. Ismerik tehát az üzemekben két kézzel dolgozó, vagy a földet túró nép lélektanát. S ha a nép meg sem hallgat ránk, higgyük el, hogy a hiba bennünk is van.

SZERDA

Isten nem nézi az ember személyét. (Gal. 2; 6.)

A papnak viselkedésében, emberekkel való bánásmódjában nem lehet a társadalmi állás az irányadó elv. Ne nézzük a személyt, mint az Isten sem nézi. Gyári munkás vagy vezérigazgató, írástudatlan vagy intelligens, zsellér vagy bérlő — előttünk halhatatlan lélek, mely Krisztus vérével van megváltva. Itt a csírája a pap igazi, hamisítatlan, gyökeréig krisztusi demokratikus gondolkodásának.

A Congregatio Sacramentorumnak a jegyesvizsgálat tárgyában 1941 jún. 29-i kelettel kiadott instrukciója előírja, hogy a felektől bemutatott keresztlevel újkeletű, legfeljebb 6 hónappal előbb kiállított legyen, követeli a bérmlás bizonyítását is, előírja a szabad állapotnak szinte aggályos kivizsgálását és a bizonyítékok beszerzését az Egyházmegyei Hatóságra bízva, az illetékek mérséklésével.

1924-ben, Csernoch bíboros-érsek aranymiséje alkalmával a budapesti egyházközségek hatalmas hódoló férfi küldöttséggel tisztelegtek a prímás előtt. A küldöttség mindenegyes tagja fiúi alázattal csókolt kezet a főpásztornak. Csernoch kardinális könnyezett, majd zokogva így szólt: Non vidi tantam fidem in iuventute mea. Az egyházközségi A. C. nevelésnek érett itt a vetése.

CSÜTÖRTÖK

*Jézus Krisztus szolgája le-
gyek. (Róm. 15; 16.)*

A papnak egyik legfontosabb feladata, hogy rámutasson az Eucharisziában köztünk jelenlevő Istenre: Ime közletek van, Akit ti nem ismertek. Papi életem, lelkeségem, példám állandó hirdetése legyen az eucharisztikus istenbáránynak. De szolgálja is vagyok a Jézus Krisztusnak, méltatlan, bűnös, de felszentelt. Hogy létrehozzam, őrizzem és kioszszam a szent testet és vért. Így nagyobb és előkelőbb a méltóságom, mint volt az Előfutáré.

Az Eucharisztia kultuszában három mozzanat van: Az Eucharisztia születése (in fieri, mindig a szentmisében), köztünk léte (in facto esse, a tabernákulumban), szívünkbe vétele (in usu, a szentáldozásban).

A szentáldozásnál kellős dispozició van: távolabbi és közelebbi. A távolabbi dispozició az áldozónak lelkiülete, a bűntől mentes élete. A közelebbi pedig az áhítat felkeltése. A kegyelmi halás mindig bekövetkezik, ha megvan a jószándék mellett a bűntől való mentesség.

P É N T E K

Benne reménykednek a nemzetek. (Róm. 15; 12.)

A világtörténelemnek valójában csak két nagy eseménye van: A bűnbeesés és a megváltás. A pap látja legjobban, hogy milyen könnyű bűnt elkövetni. A jóvátételhez Krisztus kereszthalála kellett. A gyónásban ezt applikálom a bűnbánó lélekre. Mintha a kereszt tövében állnék, amelyben reménykedik az én népem...

Nem lehet igaz a megtérés, ha a gyónóban megmarad a szándék csak egyetlen halálos bűn elkövetésére is. In genere kell ezt gondolni, veszélyes volna ezt gondolni a súlyos bűnökre. A feloldozás érvényességéhez nem szükséges a külön felindított erős fogadás. Elég az, amely az igazi bánatban lélektani szükségszerűséggel benne van.

Az amerikai Szent Név Egyesület tagjaitól a következőket kívánja: A vasárnap megszentelését, a péntek becsületét, a húsvéti szentgyónást és szentáldozást, a káromkodás kerülését és a tisztas családi életet. Magyar viszonylatban sem lehet többet kívánni az átlag katolikus férfitől.

S Z O M B A T

*Aki az igében oktatást nyer,
részesítse oktatóját minden jó-
ban. (Gal. 6; 6.)*

Ne tekintsük magunkat a szószéken: szónoknak. Az igehirdető abban is különbözik a szónoktól, hogy nem a saját dicsőségéért megy fel a szószékre. Oktatjuk, tanítjuk a népet, erre pedig lelkiismeretes készüllet kell, a cél pedig, hogy mutassuk az utat és vigyük ezen előre a ránbízottakat az üdvösség felé. Itt nem számít a „becsvágy”, az egyéni hiúság, a saját dicsőség. Fő a lelkek üdve!

Érdekesnek is kell lennünk a prédikációnkban. Útja ennek az, hogy az evangéliumi örök igazságokat egyéniségünk sajátos köntösébe tudjuk öltöztetni. Sok elmélkedés kell ide!

Milyen csodálatosan beszélt a mézajkú Szent Bernát! Hatása óriási volt. Embertömegeket mozgott meg, hadjáratot indított el a Szentföldre. Ha ma azokat a beszédeket ugyanúgy mondaná el, még egy csoport hallgatót sem kapna az Egyház-
a-
lya. De nem is úgy beszélne! Hanem a ma emberének — mai nyelvén.

ÖTÖDIK HÉT PÜNKÖSD UTÁN

VASÁRNAP

*Isten evangéliumának szent
szolgálatát végzem.*

(Róm. 15; 16.)

Legelső és központi munkánk: a sacrum elvégzése. Hisz vele és általa folytatjuk megváltásunk nagy művét. A szentmise maga az élet. Szoktuk-e a sacrum három orációját egybevetve átélmélni? Nem kell kitűnőbb papi elmélkedési könyv, mint a missale. A szentmise orációit végigélmélkedve, átélhetjük és magunkévá tehetjük az Életet, a bőségesebb életet.

A plébániai közösség, amelyért a plébános vasárnap az applicatio-t végzi, jelképezi az egész nagy egyházi közösséget. A plébániámon ugyanis Krisztus misztikus testének, szepítőfelen, szűzlisztű jegyesének, az Egyháznak valóóságos megjelenése mutatkozik. Mily nagy dolog: itt a plébános a fej, a hívek vezére; mintája és képe: Krisztus.

A papnak, kivált a felelős lelkipásztornak, nagy megajánlást kell mutatnia Krisztus iránt és melységes könyörületet a bűnösök iránt. A megajánlás így hangzik: Uram, itt vagyok én, fogadj el hívem nevében. A könyörület szava: Uram, irgalmazz nekik, magamra veszem bűneiket. Büntess engem, de nekik irgalmazz... Eljutottunk-e már ideig?

HÉTFŐ

*A remény bőven meglegyen
bennetek. (Róm. 15; 13.)*

Pannonhalmán a zsolozsma helye általában az ú. n. káptalan-terem. Izléses újabbkori alkotás. Itt dobog a Rend szíve... Szép, faragott padok, csiszolt falak és oszlopok, melegszerű festmények. A terem középpontja az oltár. Az oltárkép Krisztust ábrázolja, a modern idők Krisztus-alakját, az Egyház életközösségében uralkodó Istenembert, az Igét, aki szeretetből testet öltött és szentséges Szívét tárja a zsolozsmázó kolostor népe felé. Felhőszerű távlatban, kissé homályosan, lassan fakuló körvonalakkal van rajzolva alakja. Tekintete nem nevezhető csupán jóságosnak vagy éppen olvadékonyan érzelmesnek, merőben szerelettejesnek vagy lágy-nak. Van mindebből tekintetében valami, de arca, ez a Kordialis Krisztus-arc kimondhatatlanul előkelő, minden emberi fölé emelt tekintete az emberek Legkiválóbbjának, aki bár az eget és földet alkotó Istennel egyként eggyű, nem állja kitárni karját és megmutatni Szívét, melyben a mennyei Atyának jókedve telt. Körülötte hullámszik a kolostor liturgikus imaélete, a szent zsolozsma. Az imádságos kórus, a piros szívű, nagy Király közvellen udvartartása...

K E D D

Szeretsz-e engem?

(Ján. 21: 15—19.)

Hivatalunknak egyik igen valószínű jele volt a Mester iránt érzett meleg szeretet, az ordinációban ennek a szeretetnek beteljesülését érezzük. Péternél is; a ráruházandó pásztori tisztség feltételül Jézus a szeretetet jelölte meg. A subdiaconatusnál az Agnus Dei után a püspöktől paxot, vagyis békecsókot kaptunk. A szeretet jeléül. Mintegy akkor kérdezett meg bennünket először az Úr: Mondd, szeretsz-e engem?... A diaconatusnál a püspök intett bennünket, hogy legyünk szerények, feddhetetlenek, szemérmesek, bővelkedjünk az erényekben, elsősorban a szeretetben, mely az erények foglalata, sőt k o r o n á j a. Másodszor kérdezett itt meg bennünket az Úr: Mondd, szeretsz-e engem?... Az áldozópapi rend felvételekor a püspök megcsókolt bennünket, ez már a harmadik kérdés volt: Mondd, szeretsz-e engemet?... A kérdés itt már szónoki kérdés volt, benne volt a felelet, a válasz: Uram, Te tudod, Neked tudnod kell, hogy nagyon szeretlek...

SZERDA

Csak akkor aratunk, ha nem lankadunk. (Gal. 6; 9.)

Őrizkedjünk papi életünkben attól, hogy minden erőnket kizárólag a bűn elkerülése töltse ki. Sok papnál ez valóságos mánia. Ne tulajdonítsunk nagyobb erőt és hatalmat a sátánnak, mint magának az Istennek. Van bűn. Tudjuk. Hatalma is. De ne vegyük körül valami gloriolafélével. Csak a jót, az igazat, az istenit igyekezzünk életünk központi mezejébe állítani. A bűn maradjon ott, ahová való. Hátul.

Az A. C. soha nem lehet azonos valamely politikai párttal. Még ha az a párt ú. n. katolikus párt lenne is. Ne is avatkozzék olyan politikai kérdések intézésébe, amelyeknek megoldása vallás-erkölcsi szempontból közömbös. Az A. C. egységet akar, de sohasem egyféleséget. Az A. C. célja ugyanaz, ami az Egyházé. A formája, megjelenési módja azonban többféle lehet. Más a vegyes vidéken vagy a színtiszta katolikus területen, más falun, más városban, más az értelmiségnél, más munkásnegyedekben. De mindenütt dolgoznunk kell. Aratni akarunk, de csak akkor tudunk, ha nem lankadva dolgozunk.

CSÜTÖRTÖK

Meg kell gyászolnom sokakat.

(II Kor. 12; 21.)

Jézus elsősorban bennünket papokat „gyászol” meg, ha nem tudjuk érteni nagy szándékait, terveit az Eucharisziával. Kitől kapjanak a hívek indítást, ha nem tőlünk? Ki vezesse őket az áldoztatórács-hoz, ha nem mi? Szörnyű zuhanás a pap életében, ha nem veszi végtelenül komolyan élethívását az Eucharisziával kapcsolatban. Ekkor Jézus „meggyászol” bennünket.

Luisiana amerikai államban állandóan európai papokra volt szükség. Nem volt elég hívás. Sürgelték a gyakori áldozást. És? És 400 %-al több lett a bennszülött papok száma! Mit tud tenni Jézus közreműködésünkkel!

Ha a partikulákat át kell vinnünk pl. főoltárról mellékoltárra, mindig ciboriumban (és nem korporáléban), szupercilliumban és világosságot hordó minister kísérelében tegyük. Azért, hogy az Instructio Clementina szerint, „nehogy a hívők lelkében a tisztelet és a valóságos jelenlétben való hit valahogyan elhomályosodjék”.

P É N T E K

Az Úr megszabadítja a kísértésből a jámborokat.

(II Pét. 2; 9.)

Az elsőpénteki engesztelő szentáldozást az egész világon ismerik. Terjesztői, hirdetői, propagálói mi vagyunk. De a pap végez-e sorozatos elsőpénteket? Éppen a sajátos papi bűnökért, amilyenek a hidegség, közömbösség, tiszteletlenség és nálatlanság, a sok szentségtörés. Elsőpéntekenként ne annyira a magunk gondja, bűja, baja miatt zaklassuk Jézus Szívét (híveink úgyis nagyrészt ezt tesszik), hanem Jézus leghatározottabb akarata értelmében **e n g e s z t e l j ü n k.**

A jozetinista szellem megmetyelvezte a papságot és a népet is — igen sok helyen. Talán minket is megkísértett. Ez a szellem aztán lenézte, sőt üldözte a liturgia szépségét és pompáját. A szentelményeket babonának, az áldásokat varázslatnak, az egészet fölöslegesnek vélte. A jámbor papnak döntögetnie kell ezeket az istentelen bálványokat a nép lelkében és otthonossá tenni a liturgia szépségét, melegségét. Sarlóskor áldjam meg népem kaszáját, sarlóját, hogy Isten áldása legyen verejtékes munkáján és annak gyümölcsén: minden-napi kenyeren.

Jobb, ha a papnak nincsen kenye-re, mint a népnek. (Ámbár, ha nekik van, nekünk is van.) Nekünk jobban kell hinnünk a mindeneket tápláló Gondviselésben, mint a lázadó proletároknak.

S Z O M B A T

*Legellessük Isten nyáját, mely
ránkbízott. (I Pét. 5; 2.)*

A nép azért gyűl a szószékem alá, hogy az evangéliumot, az örömhírt hirdessem neki. A vigasztalás ígéit várja tőlem. Ne dorongoljuk őket, ne csepüljük, ó ne, inkább símogassuk, melegessük, emeljük fel. Hisz oly sok gondja, baja, még az ág is húzza, ne fogja tehát őket még Krisztus papja is botra, hisz alig van más jóakarója, mint lelki-
atyja.

Ne mondjuk el a prédikációt történet nélkül. A nép igen szívesen hallgatja, s ha mindent el-
telejt is, ezt megjegyzi. A történet a népszerű előadás egyik legkülönőbb eszköze. Élünk vele.

A papok szombatja igazában actio catholica. Szervezze meg a lekipásztor plébániáján az első-
péntek mintájára. Lényege: a világiak ezen az első szombaton ajánljanak fel minél több szentmisét, szentáldozást, imát, munkát, örömet, szenvedést Mária keze által — Jézusnak. Minél több papi hiva-
tásért és a papi lélek megszentelődéséért. Ré-
szünkre igen sok kegyelemmel járhat, igen hálás dolog a propagálása. Istennek feltétlenül tetsző, hisz Mesterünk főpapi imájának szellemében tör-
ténik.

HATÓDIK HÉT PÜNKÖSD UTÁN

VASÁRNAP

Ha embernek akarnék tetszeni, nem volnék Krisztus szolgálója. (Gal. 1; 10.)

Milyenek legyünk a szentmise végzésénél? Egyszerűek és keresettség nélkül természetesek. Összeszedettek. Tekintelünk Istenre szegezett, arcunk mosolygó legyen. A mély hit fénye ragyogjon szemünkben. Semmi más ne érdekeljen, csak a nagy titok, mely végbemegy szavunkra az oltáron. Szóval: Krisztus szolgálója csak az Istennek tessék...

Legalább a sekrestyében végezzük a celebrálás előtt az *Ego volo celebrare* Missam kezdetű imádságot, s már itt gondoljunk az intencióra. Minden vasárnap különös bensőséggel és áhítattal gondoljon a lekipásztor az applicatio-ra. Népem, híveim, egyházközségem minden gondját, baját, fájdalmát és örömét, mint boldogságát legyük lélekben a pápájára.

Örüljünk, ha szerelnek híveink bennünket. Miniket papokal ez a szeretet éltet. De a népszerűség és egyéb rokonszenv megnyilvánulási formáit egyszerűen engedjük magunkon átvonulni. Ne tapadjunk hozzájuk. Egy szerzetes pap írja, hogy mikor elhelyezték a faluból, küldöttség ment a rendfőnökhöz: nem engedjük. S mikor mégis el kellett mennie, az asszonyok hangosan sírtak, a gyermekek, férfiak sorfalat álltak: valóságos tüntetés volt.

S három év múlva, amikor újra elment, már közöny fogadta. Alig emlékeztek rá. Nagy tanulság. Így lesz, igen, halálunk után is...

HÉTFŐ

Ne rút nyerészkedésből, hanem buzgóságból, szívből...

(I Pét. 5; 3.)

A legnagyobb tisztelet kell, hogy övezze az Urat és mindazt, ami az Úré és az Úrra vonatkozik. Ezt a tiszteletadó lelkületet is zsolozsmás vonásnak tekinthetjük a liturgiában. Az isteni udvartartás etikettje követeli ezt az összeszedett, tartózkodást parancsoló magaviseletet. Akár közösségben, akár egyedül végzem a szent zsolozsmát, üdvös dolog megőrizni azokat a kereteket, amik a liturgikus imaélet szent komolyságára mutatnak. Buzgóságból, szívből...

Az új egyházi törvénykönyv is szentesítette azt, amit az V. lateráni zsinat megállapított és V. Pius is körvonalazott, hogy az a javadalmaz, aki nem végzi el a zsolozsmát, a restitúcióra az Egyház büntetése kötelezi. Egy vélemény szerint a zsolozsmára kötelezett kanonok, sőt káplán is, jövedelmének felét köteles restitúálni. Ne rút nyerészkedés vezessen bennünket, hanem a szív, a buzgóság...

A papnak állandó ránevelt lelkület szükséges mind az oltáráldozathoz, mind a zsolozsmához. Permans imádságos lelkület, a sine intermissione jegyében. Nem felfokozott hévről van itt szó, csak

egyenletes, csendes, engedelmes és igazi papi lelkületről. A buzgóságról, mely a szívből fakad.

K E D D

*Alázzuk meg magunkat az
Isten hatalmas keze alatt.*

(I Pét. 5; 6)

Magának Jezus Krisztusnak világmegváltói missiójából kaptam részt az ordinációban. Épp azáltal, hogy elnyertem a hatalmat az áldozat bemutatására és a bűnbocsánat hatalmának gyakorlására. Naponkint meg kellene gondolnom: mily nagy dolgot kaptam Istentől. Andersenről mondják, hogy íróasztalán állandóan egy papírlap volt, rajta e szócska: *é l e k*. Nekem ez lenne a lapra írva: *p a p v a g y o k*. Ezt a végtelen nagy méltóságot egy pillanatra sem lenne szabad a tudat alá sülyesztenem. Legyünk alázatosak...

Aki csak vigaszt keres vagy tanácsot kérve mondja el bűneit és nem feloldozás céljából, nem végez szentségi gyónást. Legalább egy bűnt meg kell gyónnia, hogy szentségi aktusról beszélhessünk. Végző eselben elég egyetlen mozdulat, egy szó, hogy feloldozhassuk a bűnbánól.

Majláth Gusztáv gr., erdélyi püspök a gyóntatás igazi apostola volt. Gyóntatott vonaton, omnibuszon, hintónak a bakján, peronon, lépcsőházban, élősövények mögött. Egy alkalommal a kocsisa egy illetlen szót mondott, a püspök megállította a kocsit: *Fiacskám, most gyónjék meg szépen. Mindenkit megnyert az igazi papi szívnek nyájasságá-*

val, türelmes, nagy szeretetével Erdély felejtethetetlen, nagynevű püspöke, apostola.

SZERDA

Örüljetek... Vigadozva örvendezzetek. (I Pét. 4; 13.)

A papnak az öröm nagy birtokosának kellene lennie. Az öröm, Szent Tamás szerint, a szeretet leánya és a béke testvére. Az öröm az Evangélium lelke, az öröm a szentségek milieuje, az öröm a papi élet levegője. A pap napiparancsban kapta az örömet. A papnak igazán nem lenne szabad még csak homlokát sem összeráncolnia. Egészen Istené vagyok és az Isten az enyém. Micsoda öröm ez! Próbáljuk meg ezt átélni és hirdetni életünkkel. Ragadós lesz...

Don Boscot kérdezték: mikor megy vakációzni? A Szent így szólt: Ráérünk pihenni majd a mennyországban!

Amikor híveink közül néhányan észreveszik rajunk, hogy törődünk ügyeikkel, szegényesen élünk és sugározzuk a szeretetet, a segítséget és a részvétet, megindul önkénytelenül a katolikus akció munkája. Apostoli együttműködés épül ki a hívekkel és Krisztus papjával, aki egészen az övéké! Majd meglátjuk aztán a szeretet szemével és a leleményesség lelkével, hogy milyen emberbaráti, szociális, népjóléti, karitatív feladatokat kell megoldanunk, hogy közelebb jöjjön hozzánk Isten országa. Amely pap eljut idáig: örüljön, vigadozva örvendezzék! A kegyelem munkálkodott vele.

CSÜTÖRTÖK

*Az Isten tisztelete, dicsősége
és ereje megnyugszik rajtunk.
(I Pét. 4; 14.)*

Az Eucharisztia 1. az Isten tisztelete. Maga Jézus hálaadásnak nevezte. Legméltóbb istentisztelet az adoráció. Minden kegyelem kútforrásából meríthetők. 2. Isten dicsősége. Egyetlen alázatos térdhajlás az Eucharisztia előtt nagyobb dicsőséget nyújt Istennek, mint bármilyen más áhítatgyakorlat. 3. Isten ereje. Az áldások pohara. A vértanúk erőssége. A szűzek tisztasága. Kövér kenyér. Veszem és erős vagyok. A tabernákulum felett olt lebeg az Isten tisztelete, dicsősége és ereje. Érzem, Emmanuel.

A liturgikus mozgalom kultúrközösségbe foglalja a papt és a híveket. Nem éri el célját, ha a hívek nem érzik benne a szentségeknek és szentelményeknek fényén állüktető krisztusi erőt, ha nem tapasztalják az imádságban és általában az istentiszteletben Krisztus titokzatos testének szervezetségét. A pap együttérez a néppel, az ő gondjai, bajai az enyémekek is, együtt könyörgünk jó időért és esőért, kimegyek a földjükre, rétiükre, vetésükbe és szöllőjükre és megáldom azt. Én előimádkozom, a hívek velem együtt mondják, közbenjárók értük, engesztalem Istent a nép bűneiért. De meg kell mindezt velük értetnem. Mily szép volna az olcsó, népies Rituale két nyelven!

A papság éltető lelke a tisztaság (Salotti), s legyünk hozzá, a tisztaság forrása: az Eucharisztia.

P É N T E K

Elnyerjük a dicsőség hervadhatatlan koronáját. (1 Pét. 5; 4.)

Ha a sacrum végzése nem unott félóra, hanem a napom legszebb percei, ha a breviárium nem nyűg, hanem „édes” teher, ha a prédikációra készülődés nem „polya idő”, hanem szent officium, ha a szentségek kiszolgáltatása nem mechanika, hanem krisztusi missió, ha a coelibatus nem kellemlen akadék, hanem hősi áldozat, ha egész papi életem nem keserű panasz, hanem boldog, ujjongó öröm, — a k k o r remélhetem, hogy elnyerem a dicsőség hervadhatatlan koronáját.

A némák is kötelesek gyónni, de jelekkel, valamint azok is, akiknek nyelvén nem tud a confessarius. Aki nagyon szégyenlős vagy aggályos, írásban is átadhatja bűnlajstromát a gyóntatónak. Ézszerű okból szabad tolmács útján is gyónni, de nem kötelező.

Don Bosconak egy plébános panaszkodott. Elhagyja a faluját, mert nem bírja tovább... A Szent így felelt: Szeresse a belegeket meg az öregeket és úrrá lesz a szíveken...

A szeretet a papi élet hajtóereje. A szeretet a papi társadalom kötőanyaga.

S Z O M B A T

*Az az Isten igaz kegyelme,
melyben álltok. (I Pét. 5; 12.)*

A bűn alkalmatlanná tesz bennünket az örvedetes igehirdetésre.

Sok pap csak ostoroz, csak korhol, csak roszszal lát, nem gondolva meg, hogy ezzel csak a bűnnek csinál propagandát.

Ne savanyítsuk be az evangéliumi örömhírt. Ne legyen ecet-szaga a prédikációnknak.

Dicsérjünk is a szószékről. Ne legyünk szegény híveinkkel szemben oly irgalmatlanul kegyetlenek, hogy semmi jót nem látunk meg bennük.

Legtöbbször azokat szidjuk, akik távol vannak.

Mindíg gondoljuk meg szombaton, mikor már a végső símitást végezzük a prédikáción, vajjon mit visznek majd ebből haza a híveim? ...

Lonovics József érsekünkről jegyezték fel, hogy sajóvárkonyi plébános korában napi nyolc órát szentelt a szentatyák tanulmányozásának. Tudott is prédikálni! ...

A jó papi étel a legszebb prédikáció.

